

Validat în ședința CLDPS din 22.01.2026

Aprobat în Consiliul de Administrație al IȘJ Bihor din 26.01.2026

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PLAI)

2021 - 2026

JUDEȚUL BIHOR

Actualizat an școlar 2025-2026

Autori:

Ștefănuț Alin-Serafim - Inspector Școlar General, Inspectoratul Școlar Județean Bihor
 Vîlceanu Daniela-Corina – Inspector școlar pentru Învățământ profesional și tehnic, Inspectoratul Școlar Județean Bihor
 Călinescu Daniela – Consilier pentru afaceri europene, Instituția Prefectului Județul Bihor
 Nica Daciana - Consilier clasa I grad profesional superior, AJOFM Bihor

Componența Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social al județului Bihor

Nr. crt.	Numele și prenumele	Instituția reprezentată	Funcția în cadrul instituției	Funcție în cadrul CLDPS
1.	Ștefănuț Alin-Serafim	Inspectoratul Școlar Județean Bihor	Inspector Școlar General	Membru titular
2.	Vîlceanu Daniela Corina	Inspectoratul Școlar Județean Bihor	Inspector Școlar IPT	Secretar
3.	Călinescu Daniela	Instituția Prefectului Județul Bihor	Consilier pentru afaceri europene	Membru titular
4.	Chebeleu Alexandra	Instituția Prefectului Județul Bihor	Consilier asistent	Membru supleant
5.	Roșan Mihaela Simona	Consiliul Județean Bihor	Consilier juridic	Membru titular
6.	Jurca Roxana Cătălina	Consiliul Județean Bihor	Consilier juridic	Membru supleant
7.	Negrean Daniel	Consiliul Local al Municipiului Oradea	Consilier local	Membru titular
8.	Nica Daciana	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bihor	Consilier clasa I grad profesional superior	Președinte
9.	Békési Csaba	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bihor	Director executiv	Membru supleant
10.	Bonța Florica Simona	Direcția pentru Agricultură Bihor	Consilier superior	Membru titular
11.	Iacob Maria Elisabeta	Direcția pentru Agricultură Bihor	Consilier superior	Membru supleant
12.	Cîrmaciu Eugen	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor	Șef serviciu	Membru titular
13.	Ursădan Cosmina	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor	Inspector de muncă	Membru supleant
14.	Trip Diana	Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Bihor	Consilier superior	Membru titular

15.	Gavriș Popa Marcela	Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Bihor	Consilier superior	Membru supleant
16.	Verigoî Marius	Federația Patronilor Bihor	Președinte FPB	Membru titular
17.	Tebieș Angela	Federația Patronilor Bihor	Manager Novatex SRL	Membru supleant
18.	Silaghi Radu	Asociația Firmelor Bihorene	Director General	Membru titular
19.	Culic Dorin	Asociația Firmelor Bihorene	Director Departament auto	Membru supleant
20.	Kovács László- Attila	Agenția de Dezvoltare Locală Oradea	Director general provizoriu	Membru titular
21.	Hebriștean Sebastian	Agenția de Dezvoltare Locală Oradea	Consilier juridic	Membru supleant
22.	Mintaș Ioan	Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România	Prim- vicepreședinte	Membru titular
23.	Mintaș Olimpia	Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România	Vicepreședinte	Membru supleant
24.	Vesa Călin	S.C. Connect Group România S.R.L.	Director General	Membru titular
25.	Mălan Octavian	S.C. Connect Group România S.R.L.	Manager Operațiuni	Membru supleant
26.	Badea Constantin	Camera de Comerț și Industrie Bihor	Secretar general	Vicepreședinte
27.	Vasilescu Delia Maria	Camera de Comerț și Industrie Bihor	Consultant cameral	Membru supleant
28.	Morgovan Nicolae	Blocul Național Sindical – filiala Bihor	Președinte	Vicepreședinte
29.	Voicu Vasile	Blocul Național Sindical – filiala Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
30.	Pașcu Florin Dan	Confederația Națională Sindicală – cartel Alfa – Filiala Bihor	Președinte	Membru titular

31.	Szabo Ștefan Sorin	Sindicatul din Învățământul Preuniversitar "Spiru Haret" - Bihor	Președinte	Membru titular
32.	Avram Leontina	Sindicatul din Învățământul Preuniversitar "Spiru Haret" - Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
33.	Zancu Flaviu Ștefan	Sindicatul Liber din Învățământ Bihor	Președinte	Membru titular
34.	Hora Radu Călin	Sindicatul Liber din Învățământ Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
35.	Antik Cristina Ioana	Asociația Județeană a Consiliilor Reprezentative ale Părinților – Învățământul Preuniversitar, Bihor	Președinte	Membru titular
36.	Lazuran Mihaela Claudia	Asociația Județeană a Consiliilor Reprezentative ale Părinților – Învățământul Preuniversitar, Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Capitolul 1 – Rezumat	8
Capitolul 2 - Contextul european, național, regional și local	9
2.1. Contextul european	9
2.2. Contextul național	10
2.1. Contextul regional	13
2.1. Contextul local	16
Capitolul 3 - Aspecte demografice	17
3.1. Evoluția și situația actuală	17
3.1.1. Populația totală. Dinamica generală	17
3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale	18
3.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă	18
3.1.4. Structura populației pe vârste	18
3.1.5. Structura etnică a populației județului Bihor	19
3.1.6. Mișcarea migratorie a populației din județul Bihor	21
Capitolul 4 - Profilul economic județean	26
4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici	26
4.1.1. Evoluția PIB în cadrul regiunii Nord Vest și județul Bihor	26
4.1.2. Mediul de afaceri bihorean	28
4.1.3. Distribuția firmelor din cadrul județului Bihor pe domenii de activitate	31
Capitolul 5 - Piața muncii	32
5.1. Indicatori statistici ai pieței muncii	32
5.2. Evoluția șomajului în anul 2024-2025	35
5.3. Analiza locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	39
Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ	41
6.1. Indicatori de intrare în IPT	41
6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație	41
6.1.2. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional	44
6.1.3. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în Învățământul postliceal	51
6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional	55
6.1.5. Parteneriatul cu operatorii economici	56
6.1.6. Rețeaua unităților școlare IPT	57
6.1.7. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi	57
6.1.8. Resursele umane din ÎPT	58
6.1.9. Infrastructura unităților școlare din IPT	59
6.1.10. Cheltuieli publice pentru educație	60
6.2. Indicatori de proces	61
6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT ..	61
6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT	62
6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar	63
6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere	64
6.3. Indicatori de ieșire	69

6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație	69
6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	73
6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	76
6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	78
6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	81
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)	82
6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de munca (NEET)	83
6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	84
6.4. Indicatori de impact	85
6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului	85
6.4.2. Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	86
6.5. Concluzii din analiza IPT	86
6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire	86
6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu	89
Capitolul 7 - Monitorizarea implementării PLAI	91
7.1. Procesul de monitorizare	91
7.2. Evaluarea progresului în implementarea PLAI	92
Capitolul 8 - Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea	93
Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri	95
Capitolul 10 - Planul de măsuri	100

Cuvânt înainte

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a ÎPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare ÎPT nu se poate rezuma, în sens restrâns, la satisfacerea cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru dezvoltarea unei cariere de succes care presupune integrare socio – profesională, inclusiv în plan antreprenorial, și/sau continuarea studiilor. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie să asigure absolvenților șansa ocupării unui loc de muncă, văzută ca o etapă, imediată sau ulterioară, în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care include și învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei ÎPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus și implementat începând cu anul 2013 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin ÎPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii.

Relevanța ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării).

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local;
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ);
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus;
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii.

Scopul Planului Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2026. **PLAI** cuprinde:

- ✓ analiza contextului regional și local din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului regional;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel regional și județean ca răspuns la nevoile identificate.

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la nivelul școlii (PAS).

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

Capitolul 1 - Rezumat

Planul Local de Acțiune pentru Învățământ al județului Bihor a fost elaborat având drept repere două direcții majore de acțiune:

- adaptarea ofertei educaționale la nevoile de dezvoltare socio-economice de la nivel local și regional, ținând cont de nevoile și interesele de formare ale elevilor;
- asigurarea calității actului educațional, ca bază a succesului inserției socio-profesionale a absolvenților.

Structura adoptată la nivel național pentru PLAI, asigură comparabilitatea datelor și a rezultatelor la nivel național, pentru a permite monitorizarea progresului realizat în raport cu țintele asumate de România, ca o contribuție la obiectivele europene.

Astfel, **Capitolul 2 Contextul european, național, regional și local** oferă o sinteză a indicatorilor relevanți pentru ÎPT, indicatori asumați de România pentru următorul interval, ciclul de programare european. Sunt prezentate elemente ale analizei la nivel european, național și regional, pentru a permite ca setul de obiective și activități planificate la nivel regional să constituie o contribuție la realizarea indicatorilor de progres asumați la nivel național. Acest capitol permite totodată să realizăm analiza propriului sistem prin metoda benchmarking, având repere situațiile și exemplele din statele membre ale UE, relevante pentru progresul asumat pentru următoarea perioadă.

Capitolele Aspecte demografice (3), Profilul economic județean (4) și Piața muncii la nivel județean (5) oferă o sinteză a celor mai importante elemente ale aspectelor regionale și județene privind evoluțiile demografice la nivel regional și județean, nevoia actuală și cea prognozată de calificări cerute pe piața muncii. Concluziile obținute din interpretarea corelată a datelor specifice aferente acestor domenii constituie imaginea cererii actuale de forță de muncă la nivel regional.

Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ, oferă imaginea actualizată a capacității sistemului educațional de a răspunde nevoilor de calificări pe nivelele reglementate 3, 4 și 5, în raport cu cererea conturată în capitolele mai sus menționate. Evoluția ofertei de ÎPT urmărită și documentată pentru ultimii 10 ani (pentru majoritatea indicatorilor relevanți) scoate în evidență reducerea ponderii ofertei ÎPT, datorată în primul rând declinului demografic care a afectat oferta regională și județeană, dar și a atractivității scăzute a învățământului profesional și tehnic, în contextul unei slabe orientări profesionale în rândul elevilor și părinților.

Analizele realizate sunt relevante la nivel județean și pot fi utilizate la nivel de școală, pentru actualizarea PAS. Având în vedere constrângerile de ordin metodologic, compensate prin dialogul social structurat și desfășurat în cadrul CLDPS, PLAI oferă rezultatele analizelor prin **Capitolul 8 - Analiza SWOT** a corelării ofertei de formare profesională cu cererea, pentru ca în **Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri**, să fie rezumate principalele recomandări care vor fi cuprinse în planul de măsuri.

Pentru a pune în practică recomandările finale, acestea sunt dezvoltate sub forma unui **Plan de măsuri (Capitolul 10)**, structurat pe trei priorități, cuprinzând acțiunile propuse pentru implementare, care vor fi operaționalizate fie la nivel regional, fie la nivel de județ. Documentul PLAI urmează să fie actualizat cu date noi conform metodologiei de reactualizare și urmează a fi utilizat la nivelul unităților școlare de învățământ profesional și tehnic pentru dezvoltarea și implementarea PAS– Planul de Acțiune al Școlii.

Măsurile din Planul de acțiune vor fi implementate la nivel județean, proces care va fi monitorizat, asigurându-se astfel continuitatea procesului de corelare a ofertei de formare profesională cu cererea de pe piața muncii.

Capitolul 2 - Contextul european, național, regional și local

2.1. Contextul european

Educația și formarea profesională din România din perspectiva Țintelor și indicatorilor derivați din Strategia Europa 2030

- Cadrul strategic anterior pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (Europa 2020) a contribuit la promovarea învățării reciproce în educație și formare – prin obiective strategice comune, prin instrumente și abordări comune de referință, prin informații concrete și date de la toate agențiile europene și organizațiile internaționale relevante, precum și prin schimbul de bune practici și învățarea reciprocă derulate între statele membre ale UE și alte părți interesate – și a sprijinit punerea în aplicare a reformelor naționale în educație și formare.

- Un cadru strategic actualizat de cooperare europeană în domeniul educației și formării – respectând pe deplin principiul subsidiarității și diversitatea sistemelor naționale de educație ale statelor membre, precum și valorificând rezultatele cadrelor anterioare – va îmbunătăți această cooperare în domenii precum: coordonarea consolidată, inclusiv la nivel politic, creșterea sinergiilor între diferitele politici care contribuie la creșterea economică și socială și la tranziția verde și cea digitală, precum și comunicarea și diseminarea consolidată a rezultatelor, cu o perspectivă mai inovatoare și orientată spre viitor a sprijinului pentru reformele din domeniul educației și formării.

- Criza provocată de pandemia de COVID-19 a demonstrat că sistemele de educație și formare trebuie să fie suficient de flexibile și de rezistente la întreruperile ciclurilor lor obișnuite și că țările din UE au capacitatea de a găsi soluții pentru ca procesele de predare și de învățare să continue să aibă loc, în moduri și contexte diferite, și pentru a face astfel încât toți cursanții, indiferent de contextul lor socioeconomic sau de nevoile lor de învățare, să nu întrerupă studiul.

În cadrul acestei rezoluții s-a convenit că *o cooperare europeană în domeniul educației și formării pentru perioada până în 2030 ar trebui stabilită în contextul unui cadru strategic care să cuprindă sistemele de educație și formare ca un întreg, într-o perspectivă incluzivă, holistă și incluzând învățarea pe tot parcursul vieții*. Acest lucru ar trebui subliniat ca principiu de bază pe care să se întemeieze întregul cadru, care este menit să cuprindă predarea, formarea și învățarea în toate contextele și la toate nivelurile.

Potrivit acestei rezoluții, în următorul deceniu, cadrul strategic va aborda următoarele cinci **priorități strategice**:

Prioritatea strategică 1: Îmbunătățirea calității, a echității, a incluziunii și a reușitei pentru toți în educație și formare

Prioritatea strategică 2: Transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți

Prioritatea strategică 3: Îmbunătățirea competențelor și a motivației în profesia de cadru didactic

Prioritatea strategică 4: Consolidarea învățământului superior european

Prioritatea strategică 5: Susținerea tranziției verzi și a tranziției digitale în și prin educație și formare.

2.2. Contextul național

Contextul național este definit de Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030. România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea durabilă este soluția. Strategia națională se adresează acestor provocări, propunând tranziția spre o dezvoltare durabilă bazată pe principiile și în spiritul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, ca membră a unei Uniuni Europene prospere și revigorate.

Dezvoltarea durabilă reprezintă în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îi susțină și să îi motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibru. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Strategia precedentă a sprijinit revenirea din criza economică și financiară resimțită după anul 2008. Acum este nevoie de o nouă abordare care să țină cont de realitățile economice, sociale și de mediu de la nivel mondial, european și național, cu un orizont de timp care să privească peste generații, care să satisfacă *„nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi”*.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât România, cât și UE trebuie să își reprojecțeze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă, care include un set de 17 Obiective de dezvoltare durabilă și o Agendă de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să îl susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”.

Pentru ca dezvoltarea durabilă să reușească în România și, prin urmare Agenda 2030 împreună cu angajamentele Uniunii Europene, această strategie este construită în jurul cetățeanului și nevoilor generațiilor viitoare.

Conștientizarea importanței mediului a crescut semnificativ în ultimii ani, atât în ceea ce privește mediul natural, cât și la cel antropic. Protejarea naturii este responsabilitatea tuturor datorită impactului biunivocom–mediu, dar și oportunitatea cetățenilor de a se uni într-un scop nobil, prin conștientizarea acestei responsabilități.

Sub aspect social este nevoie de o societate coezivă, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și sprijiniți. E nevoie de cultivare a rezilienței populației, în așa fel încât cetățeanul, într-un cadru instituțional echitabil, să își poată realiza visurile acasă. În același timp, statul trebuie să ajute la sporirea potențialului cetățeanului prin abordarea problemelor legate de sănătate, de educație și de limitele pieței libere, probleme la care se poate răspunde prin politici publice, rezultatul fiind un nivel de trai cât mai ridicat pentru toți cetățenii. Sporirea capitalului social, crearea unui simț civic definit prin încredere între cetățeni, va conduce la deblocarea potențialului cetățenilor români pentru a se realiza prin forțe proprii, asigurând totodată și dezvoltarea durabilă a comunităților lor.

Realizarea unui mediu antropoc durabil poate fi atins prin cultivarea unui sentiment de apartenență și de comunitate, care să elimine simțul singurătății cetățeanului, factor de risc în realizarea potențialului personal și, în ultimă instanță, a funcționării comunitare.

Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național. Strategia susține ca România să fie în 2030 o țară membră a unei Uniunii Europene puternice, în care decalajele dintre țări vor fi reduse, iar cetățenii României vor putea trăi într-o țară în care statul servește nevoile fiecărui cetățean într-un mod echitabil, eficient și cu preocupări crescute și constante pentru un mediu curat.

Pe plan economic este nevoie de garantarea unei creșteri economice pe termen lung de care să beneficieze cetățenii României. Deși economia unei țări adeseori se măsoară prin cifre, care nu iau în considerare potențialul cetățeanului, transformarea economiei într-una durabilă și competitivă necesită un nou mod de acțiune care să se centreze pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor. O asemenea abordare va crea o cultură a antreprenoriatului în care cetățeanul se poate realiza material și aspirațional.

În ceea ce privește educația, obiectivul principal al strategiei naționale este **garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții.**

Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Strategia se adresează în principal următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul.

Educația formală

Performanțele învățământului românesc se situează pe o poziție inferioară în raport cu media UE. Conform testului PISA, un test standard organizat de OECD în 2015, în România, s-au obținut rezultate slabe la Citire, Matematică și Științe în proporție de 38,7%, aproape dublu față de media UE de 19,7%, reprezentând un oarecare progres însă comparativ cu 52,7% în 2006. Printre cauzele identificate de OECD au fost: infrastructura necorespunzătoare, abandonul școlar, lipsa conștientizării importanței formării continue, subfinanțarea.

O altă variabilă importantă în procesul educațional subliniat de OECD este "bunăstarea elevului". Pe lângă procesul educativ, școala prezintă pentru elevi prima interacțiune cu societatea și această experiență are o influență profundă în atitudinea și conduita lor. Elevii învață să fie rezilienți, să socializeze și să fie ambițioși în privința aspirațiilor lor de viață. Raportul PISA III subliniază corelația dintre anxietatea cauzată de școală, hărțuirea în școli și performanțele școlare scăzute. În plus, relația dintre elev și profesor are un impact major în dezvoltarea elevului, sentimentul de apartenență la comunitate fiind o variabilă cheie în dezvoltarea academică.

Infrastructura învățământului

Datorită nivelului scăzut al salarizării personalului didactic și a condițiilor uneori grele de lucru, calitatea învățământului lasă încă mult de dorit. În mediul rural 38% dintre școli au toaletă exterioară, peste 25% nu au încălzire centrală, 20% nu au autorizație sanitară de funcționare, 17% nu dispun de sursă autorizată de alimentare cu apă și doar 60% dintre școli

au bibliotecă proprie. Accesul persoanelor cu dizabilități sau cerințe educaționale speciale la învățământul de masă este redus și necesită o îmbunătățire, pe fondul unei conștientizări mai susținute a nevoilor speciale și prin alocări suplimentare de resurse materiale și umane, în special în medii defavorizate.

Rata de părăsire timpurie

Părăsirea timpurie a școlii în procent de 18,1% în anul 2017, față de 20% în 2006, este încă peste media UE de 10,6% în anul 2017. Rata de părăsire timpurie a școlii în funcție de mediul de rezidență arată un decalaj de 17 puncte procentuale între rural, de 26,3% și urban de 9,3%. Diferența se poate observa și între orașele mici și mari, unde rata de abandon este în creștere, de la 14,4% în 2012 la 17,5% în 2017. Rata de părăsire timpurie a școlii pe regiuni arată, deasemenea, o diferențiere puternică între regiunile sărace și cele mai dezvoltate.

Educația pe tot parcursul vieții

Situația din 2017 relevă faptul că doar 0,9% dintre persoanele ocupate cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani au urmat o formă de învățământ sau de formare profesională, în timp ce media europeană se situează la aproximativ 12%. O explicație posibilă este aceea că încă nu există tradiția de a oferi angajaților posibilitatea de formare și/sau dezvoltare a unor abilități, precum cele de operare pe computer. Aceeași sursă menționează că, dacă la nivel european 22% dintre firmele cu cel puțin 10 angajați le oferă acestora cursuri de dezvoltare a abilităților de operare pe computer și internet (TIC), în România acest fenomen se întâlnește în doar 5% dintre firme, procent care situează România pe ultimul loc în UE. În cazul întreprinderilor mari (cu peste 250 de angajați), la nivel european mai mult de două treimi din acestea oferă asemenea cursuri, în timp ce în România, doar 28 %.

Educația pentru Dezvoltare Durabilă

Conform UNESCO, educația pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă „un instrument cheie pentru realizarea ODD-urilor”³⁶. Dezvoltarea Durabilă reprezintă o paradigmă bazată pe etică și educație pentru Dezvoltare Durabilă și are ca scop dezvoltarea competențelor care ajută indivizii să reflecteze la propriile lor acțiuni, ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu. Această educație trebuie să devină parte integrantă a calității educației, inerentă conceptului învățării continue.

Ținte 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri și creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției “celuilalt”, despre importanța eradicării violenței,

- cu accent pe fenomenul de violență în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare- învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointeresarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

2.3. Contextul regional

Planul de dezvoltare regională (PDR) este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și reflectă politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice la nivel de regiune, dar și cu direcțiile strategice de politică ale celorlalți principali finanțatori ai programelor de dezvoltare aferente regiunii respective.

Planificarea are în vedere atât fondurile externe (europene) cât și interne (naționale/guvernamentale, regionale, locale). PDR a fost realizat în conformitate cu orientările metodologice elaborate de către Ministerul Dezvoltării Regionale ce vizează atât conținutul Planurilor de Dezvoltare Regională cât și cadrul partenerial de elaborare, consultare și aprobare al acestora, fiind modificat în urma analizei ex-ante.

PDR Nord-Vest este, de asemenea, un document cu caracter general, cu principii directoare, care vor ghida programele prin intermediul cărora se vor finanța proiecte în regiunea Nord-Vest, în perioada 2021-2027. PDR urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra și inter-regionale dar și creșterea standardului de viață. Orice programe fundamentate pe PDR 2021-2027, respectiv proiectele finanțate prin intermediul acestor programe, vor fi în deplină convergență cu obiectivul strategic al asigurării unei creșteri sustenabile a economiei regionale, punând accentul pe protejarea resurselor naturale ale regiunii, pe reducerea impactului asupra mediului și pe un impact aproape de zero în ariile naturale protejate.

Planul de Dezvoltare Regională își propune să contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, stipulate în Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională:

1. Diminuarea dezechilibrelor regionale existente,
2. Corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor,
3. Stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.

PDR 2021-2027 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate în perioada de programare trecută (2007-2013) la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest (Transilvania Nord) în domenii legate de: resursele naturale, sistemul de așezări, structura socio-demografică a populației, infrastructura, mediul, economia, turismul, agricultura și dezvoltarea rurală și administrația și buna guvernare.

Analiza situației existente se încheie cu evidențierea potențialului și a nevoilor specifice regiunii, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT).

Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de coeziune pentru perioada 2014-2020, au fost formulate obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare ale regiunii pentru exercițiul financiar 2014-2020.

Ultima parte a documentului oferă informații privind cadrul în care ar trebui să se realizeze procesul de monitorizare și evaluare a PDR pe parcursul perioadei 2014-2020. Aceste activități sunt importante, deoarece perioada actuală de programare pune un accent mai mare pe obținerea de rezultate care să conducă la un impact real mai mare, dar și pentru a putea realiza rapoartele strategice privind implementarea planului în 2016, 2019 și 2022.

PDR 2014-2020 oferă cadrul necesar pentru identificarea și integrarea/corelarea proiectelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, pe baza priorităților de dezvoltare pentru următoarea perioadă de programare.

Astfel documentul conține și un portofoliu de proiecte prioritare strategice. Prin acest portofoliu se dorește să se contribuie la creșterea absorbției și impactului fondurilor la nivel regional. De asemenea, sperăm, că în acest mod impactul asupra dezvoltării regiunii ar fi unul mult mai puternic, investițiile prioritare finanțate din fonduri europene sau guvernamentale fiind multiplicare prin investițiile realizate din fonduri private utilizate pentru proiecte complementare, conexe celor prevăzute în cadrul portofoliului de proiecte strategice la nivel regional.

În cadrul PDR se realizează o analiză detaliată a tuturor sectoarelor de dezvoltare a regiunii Nord-Vest, un capitol aparte reprezintă Educația, care cuprinde informații relevante atât pentru învățământul profesional și tehnic, cât și pentru învățământul superior.

În continuare sunt prezentate prioritățile identificate în cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ, din care am preluat prioritățile și obiectivele specifice.

Strategia de dezvoltare propusă pentru Regiunea Nord-Vest pentru perioada 2021-2027 se bazează pe rezultatele analizei SWOT și pe nevoile și provocările, care au putut fi identificate în această analiză. De asemenea are în vedere viziunea și obiectivele identificate la nivel regional pe termen lung, precum și orientările de la nivel european și național.

În ceea ce privește aspectele metodologice s-a adoptat orientarea europeană bazată pe concentrarea tematică a resurselor și orientarea către rezultate și impact, ca răspuns la principalele provocări identificate. Conform logicii de intervenție promovate la nivel european pentru perioada 2021-2027, strategia se structurează pe priorități de investiții și categorii de intervenție, pentru care s-au stabilit obiective specifice, respectiv acțiuni. Fiecare obiectiv specific corespunde unuia sau mai multor obiective de politică europeană, fiind finanțabil din unul sau mai multe programe operaționale.

Viziunea și obiectivele pe termen lung (2034) Existența unei viziuni de dezvoltare pe termen lung, care acoperă intervalul rămas până în 2034, este rezultatul final al unui proces de consultare și dezbateră pe tema dezvoltării durabile și echilibrate a Regiunii Nord-Vest, lansat la momentul aderării României la UE. Viziunea pe termen lung a fost adoptată prin PDR 2007-2013 și susținută prin PDR 2014-2020, respectiv 2021-2027.

Comunitățile din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) înțeleg să valorifice împreună, respectând principiile dezvoltării durabile, resursele naturale, materiale, umane, tradițiile istorice și interculturale în scopul unei dezvoltări susținute, constante care face din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene.

OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE PE TERMEN LUNG (2034)

- Valorificarea avantajelor competitive prin investiții în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii.
- Racordarea Regiunii la fluxurile internaționale de mărfuri, turiști, investiții, informații și valori culturale.
- Creșterea investițiilor în capitalul uman al regiunii, în vederea adaptării la economia digitală și industria 4.0.
- Creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al regiunii.
 - Transformarea centrelor urbane în spații de influență și de atracție regională și trans-regională.
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.
- Promovarea tranziției către surse de energie regenerabilă și gestiunea responsabilă a resurselor.
- Valorificarea spiritului civic în procesul de dezvoltare urbană.
- Dezvoltarea sistemelor de transport cu emisii reduse și încurajarea mobilității active.
- Dezvoltarea bazelor de date pe mai multe niveluri (local, județean, regional) pentru a susține procesul de planificare urbană

Obiectivul general și obiectivele specifice 2021-2027

OBIECTIV GENERAL: Creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra-și interregionale și creșterea standardului de viață.

OBIECTIVUL SPECIFIC 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

OBIECTIVUL SPECIFIC 2: Capital uman și social dezvoltat

OBIECTIVUL SPECIFIC 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv

OBIECTIVUL SPECIFIC 4: Mediu natural valorificat responsabil

OBIECTIVUL SPECIFIC 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată

Aceste obiective specifice urmează să contribuie și la atingerea țintelor stabilite prin politica de coeziune a UE pentru perioada 2021-2027, fiind corelate cu cele 5 obiective de politică europene:

OP1. O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

OP 2. O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

OP 3. O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale

OP4. O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

OP5. O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii

Fiecare județ al regiunii Nord-Vest a elaborat Strategia de dezvoltare a județului; acestea se află pe site-urile Consiliilor județene, după cum urmează:

Strategia pentru dezvoltarea durabilă a județului Bihor, pentru perioada 2021-2027;

și care va fi luată în considerare la elaborarea Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI).

2.4. Contextul local

Pentru județul Bihor în Strategia de dezvoltare sunt propuse și asumate **patru obiective strategice** de dezvoltare:

1. Dezvoltarea infrastructurii publice din județ;
2. Creșterea competitivității economice în industrie și agricultură;
3. Valorificarea potențialului turistic al județului;
4. Dezvoltarea serviciilor publice și a capacității administrative.

Fiecare din aceste obiective strategice au obiective specifice, măsuri și acțiuni prin care se vor realiza. De asemenea Strategia de Dezvoltare cuprinde o serie de inițiative strategice și o lungă listă de proiecte cu finanțare.

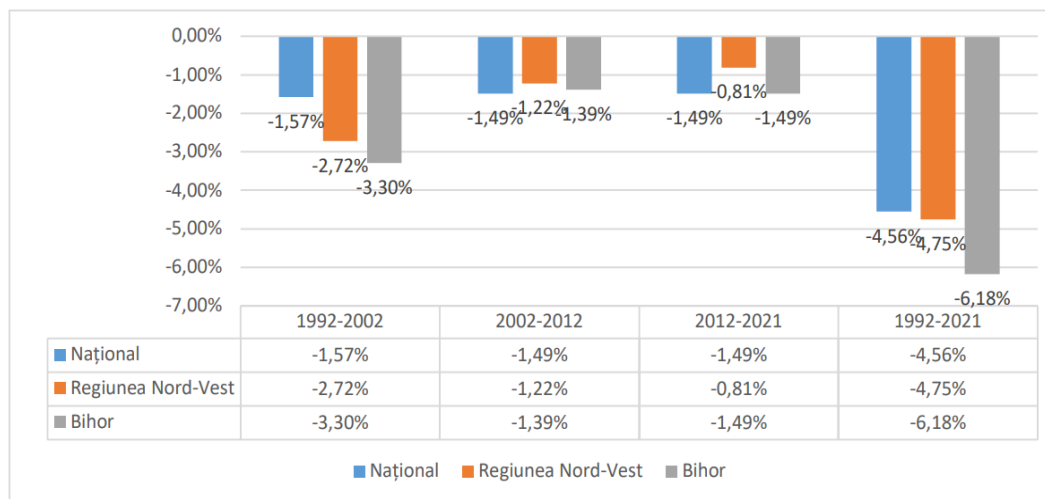
Capitolul 3 - Aspecte demografice

3.1. Evoluția și situația actuală

3.1.1. Populația totală. Dinamica generală.

Conform informării Direcției Județene de Statistică Bihor, rezultatele Recensământului Populației și Locuințelor runda 2021 (RPL 2021) arată o populație rezidentă a județului Bihor de 551,3 mii persoane (551 297 persoane), în scădere cu 24,1 mii locuitori (24 101 persoane) față de recensământul precedent (RPL 2011). Conform datelor statistice provizorii disponibile la data întocmirii prezentei analize, populația rezidentă a județului Bihor a fost de 555 957 locuitori.

Județul Bihor se află pe un trend descrescător, pierzând aproximativ 6% din populație în ultimii 29 de ani. Populația județului a scăzut cu aproximativ 40.000 de locuitori în 29 de ani, din care 3,3% în prima decadă și apoi câte 1,39% și respectiv 1,49% în următoarele 2 decade. Comparând situația Bihorului cu evoluția populației la nivel regional (-4,75%) și național (-4,56%), constatăm un trend similar, deși mai puțin accentuat ca la nivelul județului Bihor (-6,18%).²

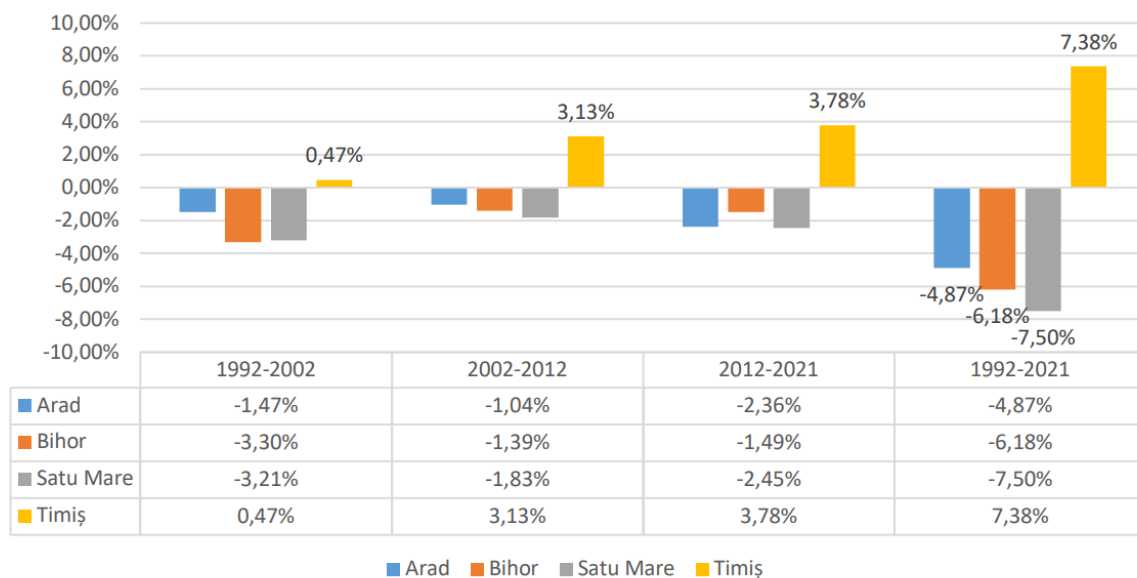

Evoluția populației (1992-2021) la nivel național, regional și județean

Comparând evoluția demografică a județului Bihor în perioada 1992-2021 cu județele Arad, Satu Mare și Timiș, se constată o creștere demografică în cazul județului Timiș

² Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor 2021-2027 [Microsoft Word - Bihor sinteza RO 18 aprilie Alex \(1\).docx \(cjbihor.ro\)](#)

(+7,38%), în timp ce toate celelalte trei sunt pe trend descendent: Arad (-4,78%), Bihor (-6,18%), Satu Mare (-7,5%).

Evoluția populației (1992-2021) comparativ județe

3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și pe sexe:

Majoritatea populației rezidente este de sex feminin (283,4 mii persoane, reprezentând 51,4%) și trăiește în mediul rural (290,3 mii persoane, reprezentând 52,7%). Din punctul de vedere al mărimii populației rezidente, județul Bihor se situează pe locul 11 în ierarhia județelor.

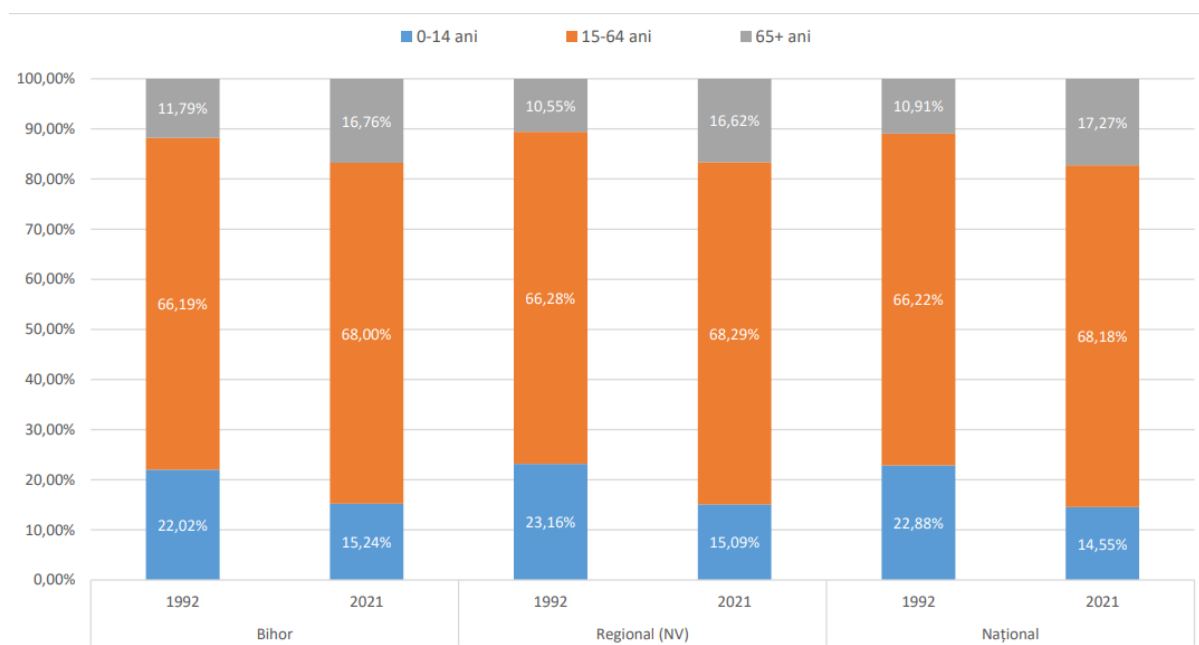
3.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă (Sursa: INS):

Fenomenul de îmbătrânire s-a accentuat, vârsta medie a populației rezidente pentru județul Bihor crescând la 41,4 ani (față de 40,0 ani la RPL2011). Față de vârsta medie pe țară, vârsta medie a județului Bihor este mai mică cu 1,0 ani. Indicele de îmbătrânire demografică (numărul persoanelor vârstnice de 65 ani și peste care revine la 100 de persoane tinere, sub 15 ani) în județul Bihor este 109,2 persoane vârstnice la 100 persoane tinere, mai mic decât media națională.

3.1.4. Structura populației pe vârste (calculare proprii, date INS)

Tendința de îmbătrânire a populației este vizibilă și în graficul de mai jos, unde observăm că ponderea populației sub 14 ani în totalul populației a scăzut de la 22% (1992), la 15% (2021), în timp ce populația peste 65 de ani a crescut ca pondere de la 11% în 1992,

la 16% în 2021. Același trend îl regăsim și la nivel național și regional, diferențele nefiind semnificative.³

Structura populației pe vârste, comparativ 1992-2021, la nivel de Bihor, Regiunea NV și național.

3.1.5. Structura etnică a populației județului Bihor

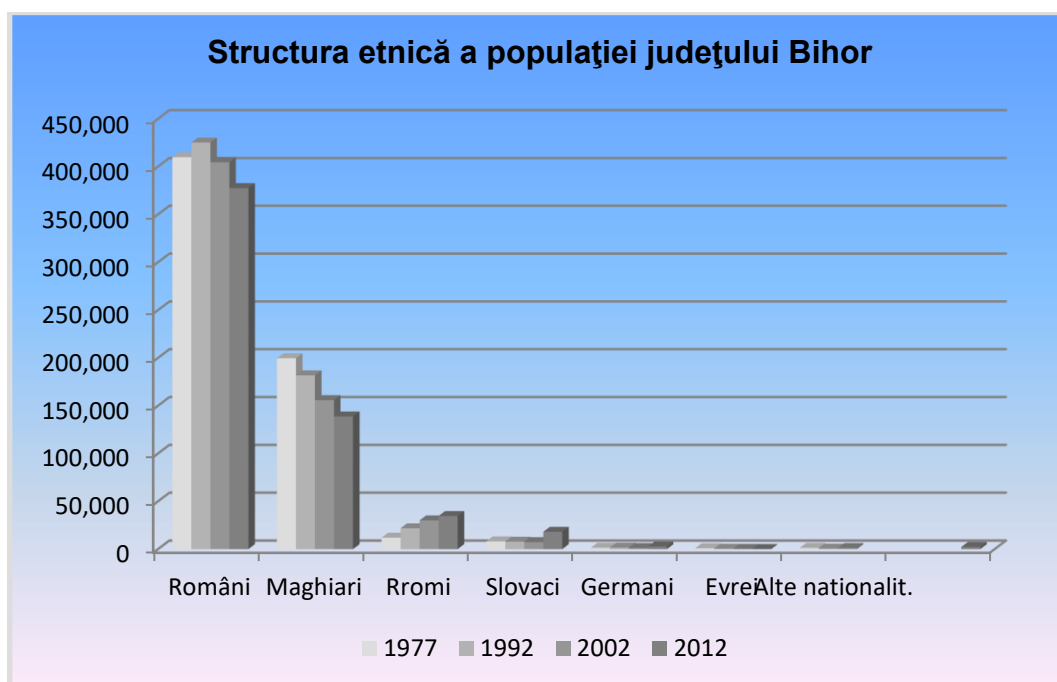
La RPL2021, înregistrarea etniei, limbii materne și a religiei s-a făcut pe baza liberei declarații a persoanelor recenzate. Pentru persoanele care au refuzat să declare aceste trei caracteristici, precum și pentru persoanele pentru care informațiile au fost colectate indirect din surse administrative, informația nu este disponibilă. Ca urmare, structurile prezentate în continuare pentru cele 3 caracteristici etno-culturale sunt calculate în funcție de numărul total de persoane care și-au declarat etnia, limba maternă și respectiv religia și nu în funcție de numărul total al populației rezidente. Informația privind etnia a fost disponibilă pentru 502,9 mii persoane (din totalul celor 551,3 mii persoane care formează populația rezidentă a județului Bihor). S-au declarat români 347,1 mii persoane (69,0%). Populația de etnie maghiară înregistrată la recensământ a fost de 112,4 mii persoane (22,3%), numărul celor care s-au declarat romi a fost de 36,8 mii persoane (7,3%) iar numărul celor care s-au declarat slovaci a fost de 4,9 mii persoane (1,0%). Potrivit liberei declarații a celor 502,5 mii persoane care au declarat limba maternă, structura populației din județul Bihor după limba maternă se prezintă astfel: pentru 70,8% limba română reprezintă prima limbă vorbită în mod obișnuit în familie în perioada copilăriei, iar în cazul a 24,3% dintre persoane, limba maghiară reprezintă limba maternă; limba romani a reprezentat limba maternă pentru 3,8%, iar limba slovacă pentru 0,9% din totalul populației rezidente pentru care această informație a fost

³ Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor 2021-2027 [Microsoft Word - Bihor_sinteza_RO_18_aprilie_Alex\(1\).docx \(cjbihor.ro\)](#)

disponibilă. Structura confesională a fost declarată de 498,1 mii persoane din totalul populației rezidente a județului Bihor și arată că 59,3% dintre persoanele care au declarat religia, sunt de religie ortodoxă; 16,0% s-au declarat de religie reformată, 8,2% de religie penticostală (Cultul Creștin Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică), iar 8,0% de religie romano-catolică.

De asemenea, prezentăm structura etnică comparativă cu anii 1977 și 1992 pentru o mai bună ilustrare a situației actuale.

ETNIA	1977	1992	2002	2012	2021
TOTAL populație, din care:	633.094	638.863	600.246	592.046	
Români	409.770	425.097	404.468	377.445	347.000
Maghiari	199.615	181.703	155.829	138.736	122.400
Rromi	12.014	21.796	30.089	34.616	36.800
Slovaci	8.079	7.793	7.370	18.149	4.900
Germani	1.417	1.593	1.163	2.614	
Evrei	910	354	224	211	
Alte nationalit.	1289	527	1103	2.275	

Din totalul populației rezidente a județului Bihor, 43,8% au nivel mediu de educație (postliceal, liceal, profesional, învățământ complementar sau de ucenici), 39,5% nivel scăzut (preșcolar, primar, gimnazial sau fără școală absolvită) și 16,6% nivel ridicat (superior).

Din punct de vedere al ponderii populației rezidente cu nivel ridicat de educație, județul Bihor se situează pe locul 8 în ierarhia județelor.

Structura populației după nivelul de educație absolvit diferă pe cele două sexe. Astfel, se poate observa un nivel ridicat de educație în procent de 45,2% bărbați și 54,8% femei. Nivel mediu de educație au 52,5% persoane de sex masculin, respectiv 47,5% persoane de sex feminin, iar în ceea ce privește nivelul scăzut de educație, 45,6% sunt bărbați iar 54,4% sunt femei.

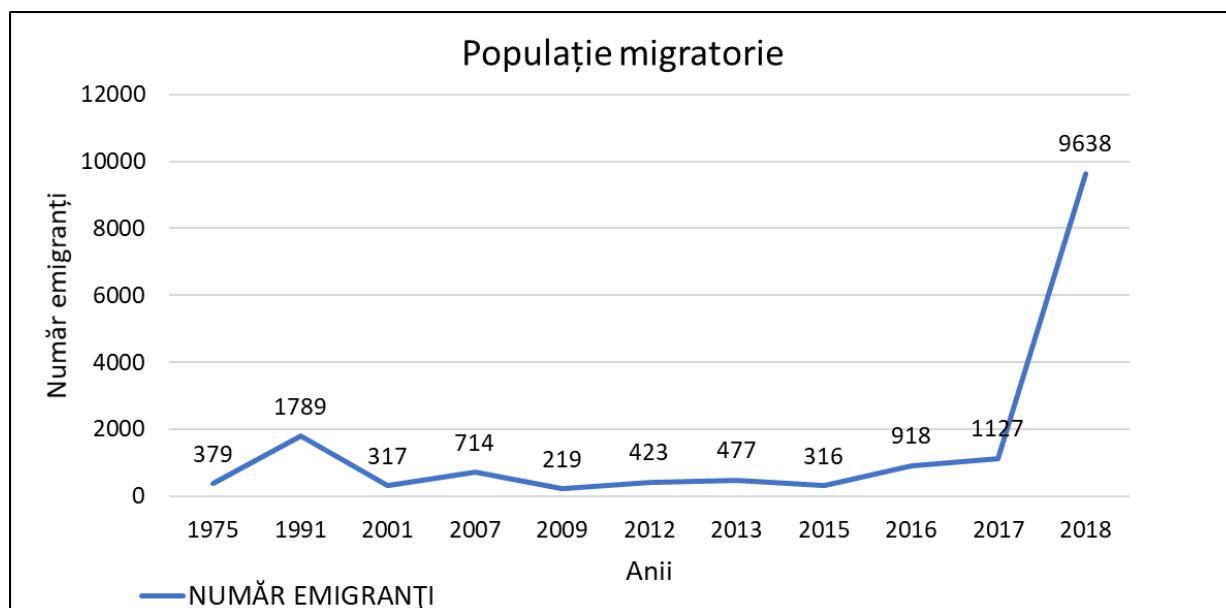
3.1.6. Mișcarea migratorie a populației din județul Bihor

Localitățile din Bihor care au câștigat cel mai mare număr de locuitori, între cele două recensăminte, sunt comuna Sântandrei care a ajuns la o populație de 9025 persoane (cu 4113 persoane mai mult decât în 2011), comuna Sânmartin cu o populație rezidentă de 12 448 persoane (cu 2 876 persoane mai mult decât în 2011), comuna Oșorhei cu o populație rezidentă de 8 536 persoane (cu 2004 persoane mai mult decât în 2011) și comuna Paleu cu o populație rezidentă de 3 765 persoane (cu 1242 persoane mai mult decât în 2011).

Creșterea populației în aceste localități a fost datorată în principal fenomenului migrației persoanelor din municipiul Oradea spre localitățile situate în zona metropolitană. Localitățile cu cele mai mari scăderi ca și număr de locuitori între cele două recensăminte, în cifre absolute, sunt: Municipiul Oradea care a ajuns la o populație de 183 105 persoane (cu 13 262 persoane mai puțin decât în 2011, Municipiul Marghita cu o populație rezidentă de 13 573 persoane (cu 2 197 persoane mai puțin decât în 2011) și Municipiul Salonta cu o populație rezidentă de 15 792 persoane (cu 1 943 persoane mai mult decât în 2011). Cea mai mare comună din județ este comuna Sânmartin care a crescut față de RPL2011 cu 2 876 persoane și care și-a menținut această poziție fruntașă la ambele recensăminte. Comuna cea mai mică din județ este comuna Șinteu cu numai 996 locuitori (în scădere față de RPL2011 când s-au recenzat 1021 locuitori).

În județul Bihor, pe o perioadă de 43 de ani, situația emigrației populației se prezintă după cum urmează:

ANII	NUMĂR EMIGRANȚI
1975	379
1991	1789
2001	317
2007	714
2009	219
2012	423
2013	477
2015	316
2016	918
2017	1127
2018	9638

Conform analizei realizate în cadrul Strategiei de dezvoltare durabilă integrată a județului Bihor 2021-2027 în ceea ce privește migrația populației, se observă că numărul celor care se stabilesc în județ este mai mare decât al celor care pleacă din județ. De asemenea, există un trend de mutare a populației dinspre urban înspre rural, care generează în viitorul imediat o presiune mai mare asupra bugetelor locale ale comunelor și nevoii acestora de a dezvolta servicii publice de calitate.

Proiecții demografice la orizontul anului 2060

Populația rezidentă a României înregistrată în anul 2015 și proiecția populației rezidente, la orizontul anului 2060 este prezentată în tabelul de mai jos – sursa INS.

Macroregiuni/ Regiuni/ Județe	1 iulie 2015			2060		
	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste
TOTAL ROMÂNIA	15.5%	67.3%	17.2%	12.9%	57.5%	29.7%
Regiunea NORD-VEST	15.7%	68.2%	16.1%	12.7%	58.1%	29.2%

Analiza grupei de vârstă: 0-14 ani va înregistra o scădere importantă de -157335 persoane în perioada 2015- 2060.

Pentru grupa de vârstă 15-64 de ani scăderea prognozată va fi și mai mare de - 621528 persoane.

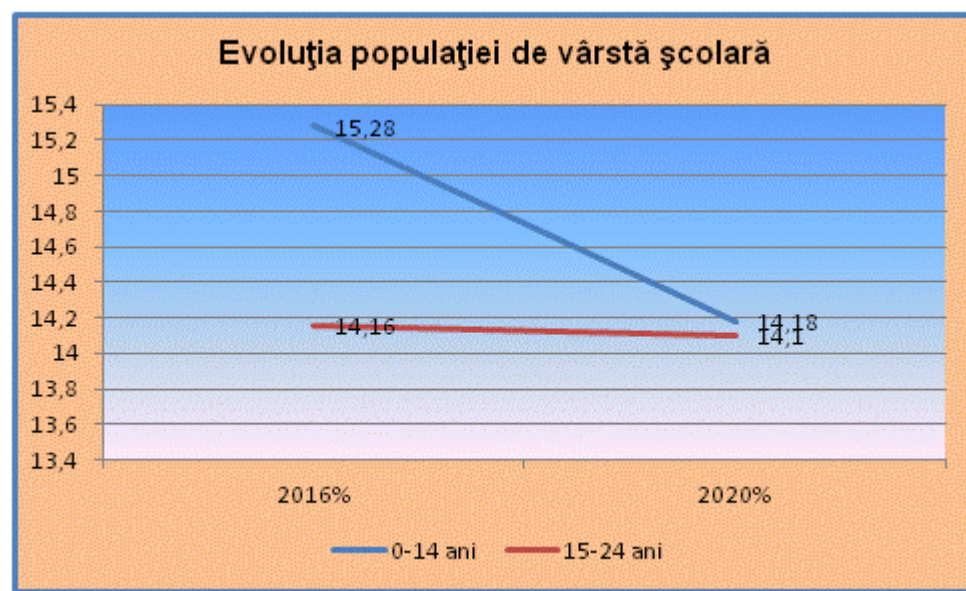
Grupa de vârstă 65 de ani și peste va înregistra o creștere prognozată de 155351 de persoane.

Se constată că grupa de vârstă *65 de ani și peste* va avea o pondere însemnată în cadrul regiunii (aceeași situație înregistrându-se și la nivel național), ceea ce va impune reorientarea ponderii calificărilor spre cele din domeniul asistență socială.

Evoluția populației de vârstă școlară:

Distribuția populației pe grupe de vârstă școlară este în județul Bihor următoarea:

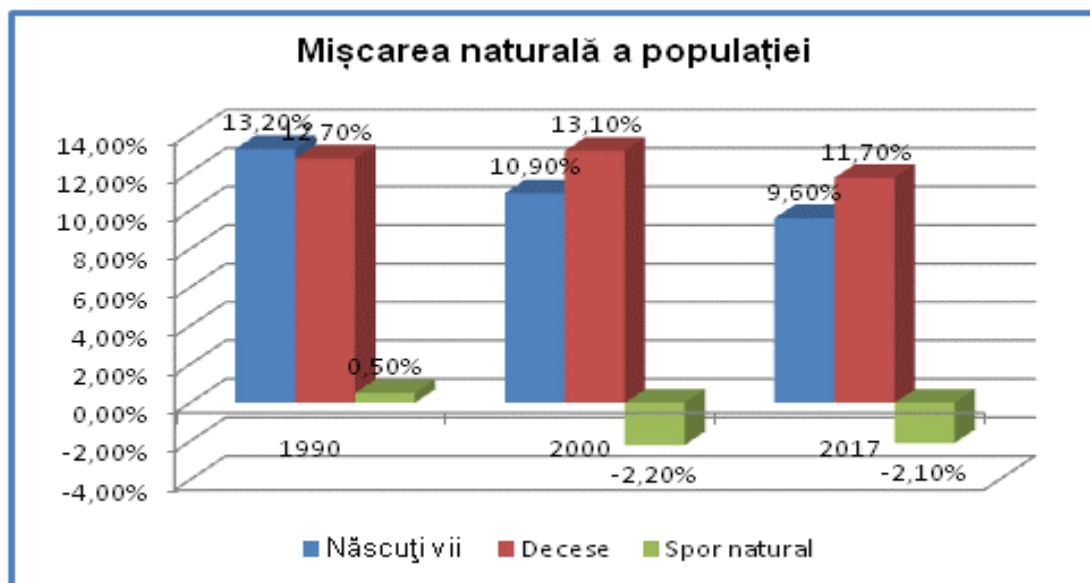
Grupa de vârstă	2016 %	2020 %
0-14 ani	15,28	14,18
15-24 ani	14,16	14,10

Cât privește mișcarea naturală a populației județului Bihor, aceasta se prezintă după cum se poate vedea în tabelul de mai jos, sporul natural fiind negativ în ultimii 20 ani.

Mișcarea naturală a populației:

	Rata la 1000 locuitori			
	1990	2000	2017	2018
Născuți vii	13,2	10,9	9,6	10,0
Decese	12,7	13,1	11,7	12,2
Spor natural	0,5	-2,2	-2,1	-2,2

La nivelul județelor regiunii grupele de vârstă 0-14 ani și 15-64 de ani, vor înregistra scăderi importante, pe fondul creșterii populației din grupa de vârstă 65 de ani și peste. Județul Bihor va înregistra cea mai mare pierdere în cadrul primelor două grupe de -41310 persoane, respectiv -153033 persoane și cea mai mare creștere la grupa de vârstă 65 de ani și peste cu 27238 persoane. Județul Sălaj va înregistra pierderi în toate cele trei grupe de vârstă.

Analiza proiecției populației școlare în vârstă de 15-18 ani la nivelul regiunilor de dezvoltare, la orizontul anilor 2030 și 2060, a evidențiat scăderi importante în toate regiunile.

Având în vedere evoluțiile ultimului deceniu, se anticipează reducerea contingentului populației de vârstă școlară, precum și a grupei de vârstă 15-59 ani, concomitent cu creșterea numerică continuă a populației în vârstă de 60 ani și peste. Acest lucru determină creșterea raportului de dependență demografică, precum și creșterea nevoii de servicii sociale și asistență, alocarea unui procent mai mare din PIB pentru servicii medicale, pensii și alte facilități pentru populația de vârsta a treia.

Principalele concluzii din analiza demografică

Conform Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor, punctele tari înregistrate sunt: creșterea populației active cu 2%; speranța de viață a ajuns la 75,3 ani (2021), în creștere cu 10% față de 1992; mortalitatea infantilă este în scădere; în ceea ce privește schimbarea domiciliului, soldul este pozitiv, (+551), persoanele care vin în județ sunt mai multe decât cele care pleacă, dar acest lucru se datorează mai degrabă mediului rural (+1620), decât celui urban (-1069).

Printre punctele slabe amintim scăderea populației (-6% în ultimii 29 de ani), indicele de îmbătrânire pe un trend ascendent, spor natural negativ, mortalitate în creștere.

Durata medie a vieții a crescut pe ansamblul regiunii NV cu 2,9 ani în perioada 1995-2020. În aceeași perioadă, cea mai semnificativă creștere e de 3,24 ani în județul Bihor, iar cea mai neînsemnată de 2,28 ani în județul Bistrița Năsăud.

În anul 2020, județul cu cea mai mică durată medie a vieții este Satu Mare (70,46 ani), la polul opus situându-se județul Cluj, cu cea mai mare durată medie a vieții (74,61 ani).

Durata medie a vieții în 2018 este în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest de 73,3 ani (69,88 pentru bărbați și 76,12 pentru femei), mai mică decât media națională de 73,43 ani (69,68 – la barbat, respectiv 77,09 – la femei).

Principalul factor care a determinat scăderea populației este sporul natural tot mai mic. Scăderea demografică din ultimul deceniu a afectat cu preponderență așezările situate la mare distanță de căile de comunicație și de principalele centre polarizatoare, precum și cele a căror creștere demografică a fost influențată și de volumul și calitatea fluxurilor migraționale.

Din punct de vedere al dinamicii sporului natural, cele mai semnificative mutații s-au înregistrat în județele Cluj și Bihor.

Sporul natural negativ are drept efect, pe de o parte, schimbarea ponderilor între diferite contingente de vârstă și pe de altă parte, un fenomen general de îmbătrânire a populației Regiunii de Nord-Vest precum și a județului Bihor.

Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici, nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

În ceea ce privește educația, Strategia punctează promovabilitatea la BAC ca fiind un punct tare, aceasta menținându-se constantă în ultimii 7 ani, în timp ce un punct slab amintit este scăderea populației școlare a județului cu 22 % în ultimii ani.

Din analiza grupelor de vârstă ale populației, relevante pentru învățământul profesional și tehnic (grupele: 10-14 ani, 15-19 ani, 20-24 ani), în perioada 2008-2019, situația se prezintă astfel:

Grupa 10-14 ani înregistrează o scădere la nivelul regiunii de -2,8%.

Întreaga Regiune Nord-Vest înregistrează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani, (-23,50%).

La nivelul grupei de vârstă 20-24 de ani scăderea înregistrată în perioada 2008-2019 a fost de (-30,5%) la nivelul regiunii.

Față de aceste constatări, se recomandă:

Fenomenul de îmbătrânire demografică (populația în vârstă de peste 65 de ani va reprezenta 29,2% până în 2060, din populația totală a regiunii) conduce la: nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală; nevoi educaționale specifice (educație non-formală).

Sistemul de educație și formare profesională este chemat să contribuie prin măsuri specifice vizând: ofertă de pregătire adecvată și asigurarea condițiilor de învățare în unitățile de învățământ din mediul rural, pentru a atrage elevii să rămână cât mai aproape de domiciliu; educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural; îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural prin dotarea corespunzătoare a atelierelor și laboratoarelor unde se realizează pregătire de specialitate.

Capitolul 4 - Profilul economic județean

Județul Bihor are un profil economic diversificat, cum ar fi:

1. Industria: Bihorul are un sector industrial destul de bine dezvoltat, în special în domeniul producției de echipamente electronice, textile, încălțăminte, produse chimice, componente auto și materiale de construcție. Municipiul Oradea dispune de o zonă industrială atractivă pentru investiții, parcuri industriale fiind dezvoltate și în alte zone ale județului.
2. Agricultură este o activitate semnificativă, ponderea mare a terenurilor agricole făcând din cultura cerealelor și a altor culturi de câmp, precum și din creșterea animalelor o activitate importantă.
3. Turismul. Bihorul este cunoscut pentru atracțiile sale naturale, în special în zona montană a Munților Apuseni, stațiuni balneare și zone de schi. Oradea a devenit o atracție pentru turismul cultural.
4. Infrastructura. Rețeaua este bine dezvoltată, fiind în reabilitare/construcție artere importante, precum și electrificarea căii ferate Oradea-Cluj Napoca. Dezvoltarea Aeroportului Internațional Oradea a mărit capacitatea de operare a zborurilor interne și internaționale. Nu în ultimul rând, poziția strategică în apropierea graniței româno-ungare și accesarea la zona Schengen, întăresc rolul de hub de tranzit și oferă un potențial important pentru dezvoltarea serviciilor de transport intermodale.
5. Servicii. Ponderea serviciilor în economie este în creștere, în domeniile IT, comerț și educație.

4.1. Evoluții și situația actuală. Principali indicatori economici

4.1.1. Evoluția PIB în cadrul regiunii Nord Vest și județul Bihor

Județul Bihor este al doilea ca mărime, din punct de vedere al PIB-ului, din Regiunea Nord Vest și al 10-lea în topul județelor, din punct de vedere al contribuției la PIB-ul național. În formarea PIB regional, Bihorul contribuie cu aproape o cincime, după Cluj, al cărui output economic este dublu.

Ponderea PIB-ului județean în cel regional s-a diminuat de-a lungul timpului (-3%), datorită, în special, evoluției semnificative înregistrată de economia clujeană, care mulțumită structurii și resurselor sale, pare mai bine adaptată realităților economice de după criza economică din perioada 2008-2012. PIB-ul județean/cap de locuitor avea în 2017 valoarea de 7700 euro, valoare identică cu cea înregistrată în Sălaj și mai mare decât celelalte județe din regiune, cu excepția Clujului. Conform unor date mai recente, PIB-ul/capita al județului Bihor a evoluat, situându-se peste 10 000 de euro, în general mai mic decât media națională a României.

Conform Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză (Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL 2021 – 2025, publicat în ianuarie 2022),

valoarea produsului intern brut este ascendentă, de la 26,5 miliarde ron în 2021 la 36,8 miliarde ron în 2025.

Forța de muncă

Resursele de muncă ale județului Bihor erau cu 10% mai mici în 2019 față de anul 1990, rata de descreștere fiind puțin mai accentuată decât cea de la nivel național. Situația resurselor de muncă, dar și a populației ocupate arată fluctuații în perioada 2008-2019; dacă resursele de muncă înregistrează valori relativ apropiate la începutul și sfârșitul perioadei, valorile populației ocupate scad mai abrupt la sfârșitul perioadei de analiză, în comparație cu valorile inițiale. Rata de ocupare a resurselor de muncă (calculată ca raport dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă) este cu 11% mai redusă decât la începutul anilor 90, fapt datorat atât evoluțiilor demografice, cât și celor economice de după anii 90, dar și după criza economică mondială. Rata de ocupare este superioară celei de la nivel național (cu peste 3%), fiind mai ridicată în cazul persoanelor de sex masculin (75,2 % la nivelul anului 2019), față de cea din rândul femeilor (67,2%), fapt explicat de structura economiei locale, dar și de tendințele de la nivel național, unde gap-ul de gen este similar. Structura populației ocupate pe sectoare arată o distribuție relativ echilibrată. Peste 40% din populația ocupată activează în sectoare terțiare, iar ponderea populației ocupate în industrie este mai ridicată decât cea ocupată în agricultură.

Asistăm și la modificări structurale față de anii 2008-2009; odată cu scăderea populației ocupate în agricultură cu peste un sfert, creșteri semnificative au fost înregistrate în sectoarele transporturilor și depozitării (+32%), HoReCa (+51%), IT (+20%), dar și în alte sectoare aferente serviciilor precum activități culturale și recreative și activități de servicii administrative și suport. Unele din activitățile de servicii sunt în declin, mai exact cele profesionale, științifice și tehnice, tranzacții imobiliare și sectorul financiar.

Structura efectivului de salariați pe principalele activități ale economiei în anul 2021 nu a suferit schimbări majore față de structura de la sfârșitul anului 2020, ramura „Servicii” (55,5%) fiind principala activitate de ocupare a forței de muncă.

De asemenea, există o importantă componentă industrială, cu peste 58.000 de angajați în industriile prelucrătoare, extractivă, energetică și distribuția apei. Contribuția industriei în economia locală (în termen de salariați) a rămas relativ stabilă în ultima decadă.

Restructurarea s-a realizat la nivelul sectoarelor construcții și comercial, care au pierdut împreună aproape 7.500 de angajați față de 2008, translatându-se în creșterea numărului de salariați din sectoare aferente serviciilor. Ponderea serviciilor în economia locală a crescut de la 34% la 39%, absorbind, în fapt, pierderea de angajați înregistrată în comerț și construcții.

Media câștigurilor salariale nete a fost de 2.385 lei în 2019, reprezentând 80% din valoarea câștigului salarial de la nivel național (care era aproape 3.000 lei), ceea ce plasează Bihorul în rândul județelor cu cele mai mici venituri (poziția 37 în anul 2018). Economia locală concentrează peste 85% din salariați în sectoare al căror nivel mediu salarial la nivel de județ are valori sub salariul mediu net național. Rata de creștere a câștigului salarial mediu net județean este mai ridicată decât a celui național, dar evoluțiile nu sunt unele excepționale (reducerea gap-ului salarial este de doar 3% într-o perioadă de 12 ani). În august 2024, conform publicației Direcției Județene de Statistică, câștigul salarial mediu brut din județ, în luna iulie 2024, a fost de 7 145 de lei/persoană, iar câștigul salarial mediu net a fost de

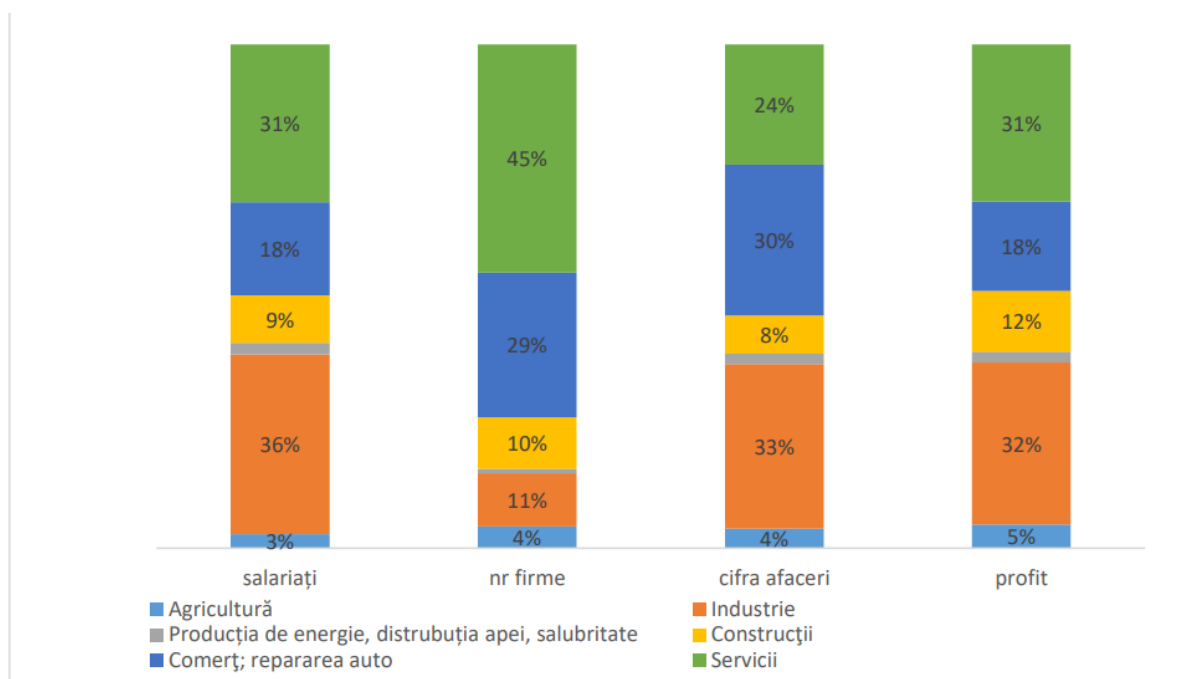
4180 de lei. Câștiguri salariale medii nete sub media județului au realizat salariații din industrie și construcții, unde câștigul a fost de 4318 lei, precum și salariații din agricultură, silvicultură și pescuit care au câștigat 3748 de lei.

La nivelul sectoarelor, doar HoReCa, Construcțiile și unele activități de servicii și activitățile asimilabile sectorului public au valori în apropierea venitului salarial național al sectorului, dar, în anumite cazuri, veniturile nete sunt reduse (sub salariul mediu net național). O problema sistemică întâlnită și în alte județe ale regiunii este legată de competitivitatea economiei locale prin costuri – activitatea economică este concentrată în arii cu venituri salariale scăzute (industrie prelucrătoare, comerț). La nivelul anului 2019 se observă o creștere importantă a salariilor în IT, dar valoarea medie este sensibil mai scăzută decât valoarea națională a sectorului (salariații din IT câștigă, în medie chiar mai puțin decât salariul mediu net național). Ratele de creștere a veniturilor nete ale majorității sectoarelor sunt mai ridicate decât cele de la nivel național, dar diferențele nu sunt importante, ceea ce face dificil procesul de recuperare a decalajelor.

4.1.2. Mediul de afaceri bihorean

Economia locală are o structură relativ echilibrată; peste o treime din salariații companiilor locale active activează în industrie (cu precădere cea prelucrătoare), în timp ce serviciile (incluzând activitățile comerciale) concentrează jumătate din angajații companiilor locale. Majoritate firmelor locale activează în sectorul terțiar - 75% din firmele locale (o caracteristică a acestui tip de activitate, industria tinde să localizeze capacitățile productive în întreprinderi mijlocii și mari, pentru a realiza economii la scară și, implicit, competitivitate prin costuri).

Structura economiei locale, 2019. Sursa: Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor

Cifra de afaceri a companiilor locale active a fost de aproape 8 miliarde de euro în 2019, în vreme ce profiturile au depășit cu puțin 700 de milioane. Distribuția cifră de afaceri-profituri în totalul economiei locale este relativ asemănătoare pentru sectoarele industrial și

cel agricol. Profiturile firmelor locale sunt generate, în majoritate de firmele din industrie și servicii. Rata de profitabilitate a companiilor din domeniul comerțului este mai redusă, în timp ce companiile din construcții au un raport profituri/cifra de afaceri superior celor comerciale, transporturilor și depozitării și producției de energie. Analiza realizată în cadrul Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor relevă o diminuare a numărului de angajați și o diminuare a cifrei de afaceri după 2008, dar și un tren de revenire în ultimii ani.

Evoluția economiei locale. Sursa: Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor

	2008	2011	2014	2017	2019
Cifra de afaceri	23.009.827.900	24.227.730.225	25.187.793.451	29.473.526.125	37.933.561.095
Profit	829.311.963	805.426.517	1.629.759.567	1.966.818.112	3.347.324.268
Nr. Salariați	134.095	122.589	121.374	125.545	126.599
Nr Firme	23.687	23.297	24.251	26.523	27.724

Conform analizei Termene.ro, în anul 2023, cifra de afaceri a tuturor firmelor din județ a fost de 57,8 miliarde de lei în 2023, în creștere cu 2,7 miliarde de lei față de anul precedent, 2022.

Profitul acestora a fost de 4,7 miliarde de lei pentru anul trecut.

În 2023, 93.388 de firme erau înregistrate ca având sediul în județul Bihor. Dintre acestea, peste 55% (44.104) în mediul urban, în special din municipiul Oradea. În municipiul reședință de județ erau deschise peste 44.105 de firme. În mediul rural se găseau alte 36.244 de societăți comerciale.

Din punct de vedere al investițiilor străine, Franța, Marea Britanie și Italia sunt cele mai prezente în economia bihoreană. Franța a fost pe primul loc cu firme care au avut afaceri de 4,06 miliarde de lei în 2023.

În 2024, compania finlandeză de anvelope Nokian Tyres a inaugurat fabrica din Oradea, pentru care investiția totală asumată a fost de 650 milioane de euro, 99,5 milioane de euro reprezentând ajutor de stat.

Dacă în privința numărului de firme companiile fără angajați reprezintă 41% din total, iar cele cu între 1 și 9 angajați 52%, distribuția numărului de salariați este foarte echilibrată între categoriile de întreprinderi, semn al unei economii flexibile și adaptabile. Peste jumătate din cifra de afaceri locală este generată de firmele mici, cu până la 49 de angajați, ceea ce ar putea reprezenta semne ale unei economii dinamice. O evoluție față de anul 2004, arată că ponderea în totalul economiei locale a acestei categorii de întreprinderi a crescut de la 47% la 54%, în condițiile creșterii valorilor nominale ale indicatorului. Trenduri similare au fost înregistrate și în cazul numărului de salariați, ceea ce arată evoluții structurale favorabile întreprinderilor mici, a căror flexibilitate le face adaptabile condițiilor pieței.

Economia locală trece printr-un proces de transformare: datele arată o scădere a salariaților companiilor din industrie și comerț, cu peste 16,6 mii, parțial compensată de evoluții pozitive la nivelul unor activități aferente serviciilor și HoReCa, dar mai ales în Transporturi și depozitare (+5.400 locuri de muncă).

Ponderea economiei bazate pe cunoaștere este una redusă, predominante fiind activitățile de joasă tehnologie și puțin și mediu intensiv în cunoaștere. Cifra de afaceri locală este generată, în cea mai mare parte a ei, de firme cu activitate puțin intensivă în cunoaștere. Manufactura high-tech și cea mediu high-tech au o pondere mai redusă decât cele de medie

și joasă tehnologie atât în cifra de afaceri, cât și în cazul numărului de salariați (manufactura de înaltă tehnologie concentrează 4% din salariații companiilor locale active și 8% din cifra de afaceri). Profiturile generate de industria de înaltă tehnologie sunt extrem de reduse, ceea ce arată o lipsă de competitivitate a acestui tip de companii.

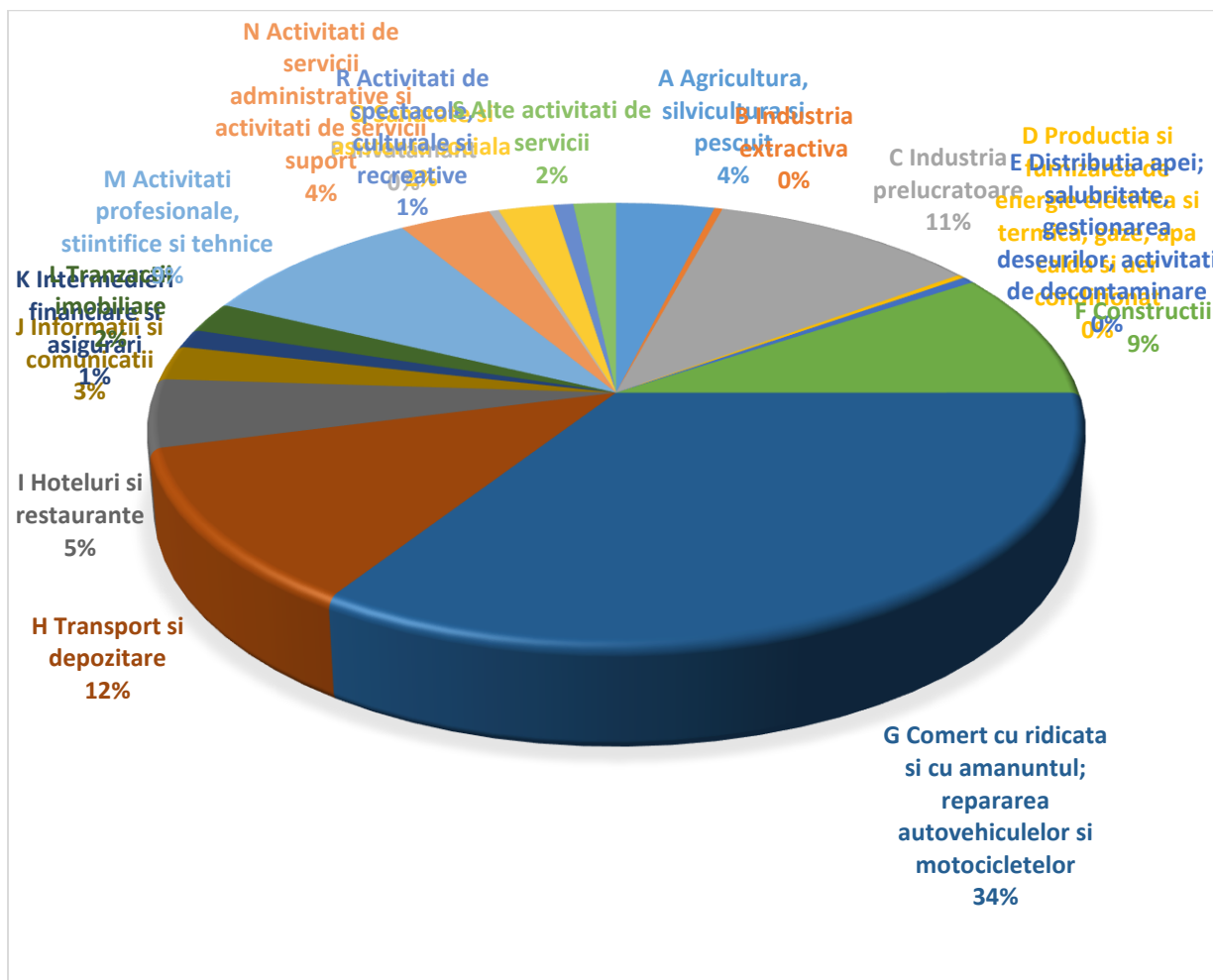
Analiza realizată în cadrul Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor identifică domeniile care prezintă sau pot dezvolta avantaje competitive, precum și domeniile aflate în pierdere de competitivitate. Astfel, sectoarele care reprezintă motoarele economiei locale (baza de creștere) sunt: 49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte; 41 – Construcții de clădiri; 26 – Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice; 31 – Fabricarea de mobilă; 22 – Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice; 25 – Industria construcțiilor metalice; 43 – Lucrări speciale de construcții; 55 – Hoteluri și alte facilități de cazare; 42 – Lucrări de geniu civil; 52- Depozitare și activități auxiliare; 24 – Industria metalurgică.

Sectoarele competitive, dar fără specializare, reprezenând un potențial de dezvoltare sunt: 29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor; 01 – Agricultură, vânătoare și servicii conexe; 80 – Activități de investigații și protecție; 38 – Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor, 02- Silvicultură și exploatare forestieră; 36 – Captarea, tratarea și distribuția apei; 81- Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri; 16 – Prelucrarea lemnului.

Baza de creștere reprezintă zonele unde economia locală a dovedit forță și reprezintă motorul de creștere al economiei locale. Acestor zone li se adaugă grupul domeniilor de perspectivă, pentru completarea avantajelor competitive. Baza de creștere e reprezentată de domeniile ce concentrează 40% din forța de muncă județeană precum transporturi, fabricarea calculatoarelor, fabricarea mobilei etc²⁰⁷. Sectoarele de perspectivă pot păstra ritmul de creștere, cu un management performant și în condițiile revenirii la situația antepandemie. În timp, acestea își pot crește baza de angajați și să devină sectoare de bază ale economiei locale, într-o eventuală transformare structurală ulterioară (Fabricarea autovehiculelor, procesarea produselor agricole și unele activități de servicii). Un sfert din angajații locali sunt angrenați în domeniile aflate în declin, cea mai mare parte a acestora în activități comerciale și industria alimentară.

4.1.3. Distribuția firmelor din cadrul județului Bihor pe domenii de activitate

Conform datelor existente în cadrul bazei de date administrate de INSSE numărul agenților economici care își desfășoară activitatea în județul Bihor a crescut cu 3.55% în anul 2014 față de anul precedent. Cele mai mari creșteri au fost înregistrate în cadrul sectoarelor Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor și Transport și depozitare.

Grafic: Repartizarea întreprinderilor active bihorene pe activități ale economiei naționale, (prelucrare date INSSE)

Capitolul 5 - Piața muncii

5.1. Indicatori statistici ai pieței muncii

La nivelul județului Bihor, la începutul anului 2025, resursele de muncă au fost de 354,4 mii persoane, reprezintă 3% din resursa de muncă la nivel național și 22% din resursa de muncă la nivel regional, cu o creștere de 1.400 persoane față de anul precedent.

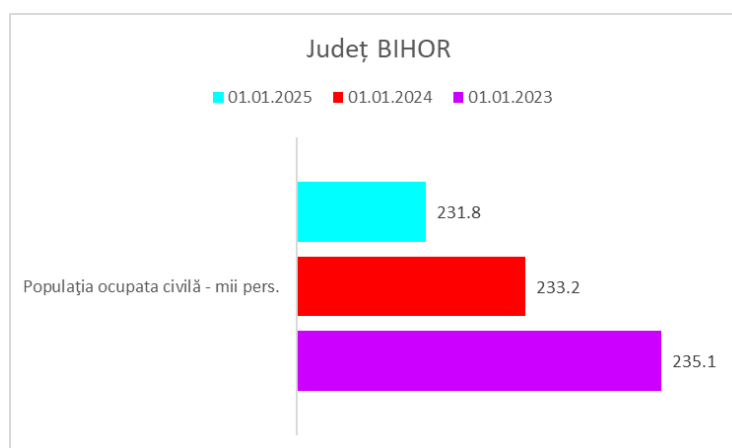
În anul 2024, populația în vârstă de muncă deținea o pondere de 99,0% din totalul resurselor de muncă, pondere aproximativ egală cu cea la nivel regional și național. Proporția femeilor a fost de 48%.

Resursele de muncă la sfârșitul anului 2024

	RO	Regiunea NORD VEST	Jud. BIHOR
Resurse de muncă - mii pers.	12182.0	1608.6	354.4
Populația ocupata civilă - mii pers.	7742.7	1066.9	231.8
Șomeri înregistrați - mii pers.	261.3	31.0	5.6
Populația activa civilă - mii pers.	8004.0	1097.9	237.4
Populația în pregătire prof. și alte categ. de pop. în vârstă de muncă - mii pers.	4178.0	510.7	117.0
*) Rata de activitate a resurselor de muncă %	65.7	68.3	67.0
***) Rata de ocupare a resurselor de muncă %	63.6	66.3	65.4
****) Rata șomajului înregistrat %	3.26	2.82	2.36

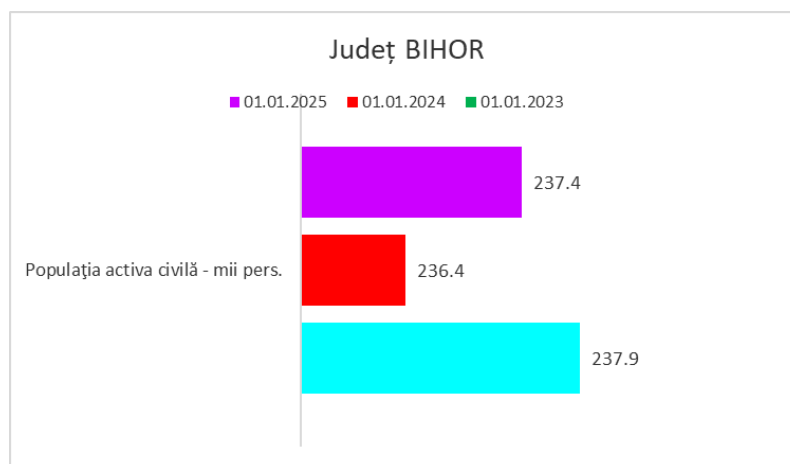
Sursa: Balanța Forței de Muncă 01.01.2025

La 1 ianuarie 2025, populația ocupată civilă a fost de 231,8 mii persoane din care 44,39% femei. De remarcat faptul că populația ocupată civilă este în scădere față de anul precedent cu 1.400 persoane.

La 1 ianuarie 2025, rata de ocupare la nivelul județului Bihor a fost de 65,4%, cu 1,8% mai mare față de cea națională și în scădere cu 0,9% față de cea la nivelul regiunii Nord-Vest. Rata ocupării la persoanele de sex feminin a fost de 60%, mai redusă cu 11% comparativ cu rata ocupării la persoanele de sex masculin (71%).

Populația activă civilă la nivelul județului Bihor la 1 ianuarie 2025 a fost de 237,4 mii persoane. Populația activă civilă la nivelul județului Bihor reprezintă 21,6 % din populația activă civilă a regiunii Nord Vest și 3,0 % din populația activă civilă a României. În populația activă civilă persoanele de sex feminin dețineau o pondere mai scăzută față de persoanele de sex masculin (44,5% din total populație activă civilă). În totalul populației active civile, populația ocupată deținea o pondere de 97,6%.

Sursa: *Balanța Forței de Muncă 01.01.2025*

Rata de activitate a resurselor de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și totalul resurselor de muncă.

La 1 ianuarie 2025, rata de activitate la nivelul județului Bihor a fost de 67,0%, cu 1,3% mai mare față de cea națională și mai mică cu 1,3% față de cea la nivelul regiunii Nord-Vest.

Din tabelul de mai jos se poate observa că numărul cel mai mare de persoane ocupate civile se regăsesc în servicii (50,3% din total populație ocupată civilă), urmat de industrie (28,3% din total populație ocupată civilă) și cel mai mic număr de persoane ocupate sunt în domeniul construcțiilor (8,2% din total populație ocupată civilă).

În cadrul secțiunii "servicii" au fost incluse următoarele activități economice importante: comerț, transport, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, învățământ, sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare. Alte servicii incluse: intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități profesionale, alte activități de servicii.

Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale - jud. BIHOR

Jud. BIHOR	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025
Total	235.1	233.2	231.8
Agricultură, silvicultură, pescuit	30	30.9	30.4
Industrie	69.8	68.4	65.6
Industrie extractivă	1.9	1.9	1.6
Industrie prelucrătoare	61.8	60.6	57.4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.6	1.6	1.7
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4.5	4.3	4.9
Construcții	18.8	18.6	19.2
Servicii	116.5	115.3	116.6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	37.8	36.8	36.7
Transport, depozitare	17.9	18	17.7
Hoteluri și restaurante	7.8	7.8	7.8
Informații și comunicații	3.6	3.6	3.6
Intermedieri financiare și asigurări	1.8	1.8	1.7
Tranzacții imobiliare	0.8	0.9	1
Activități profesionale, științifice și tehnice	3.6	3.8	4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	7.1	6.8	7.3
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.7	4.7	4.5
Învățământ	12.6	11.9	12.2
Sanatate și asistență socială	12.9	13.3	13.9
Activități de spectacole, culturale și recreative	2.1	2	2.1
Alte activități de servicii	3.8	3.9	4.1

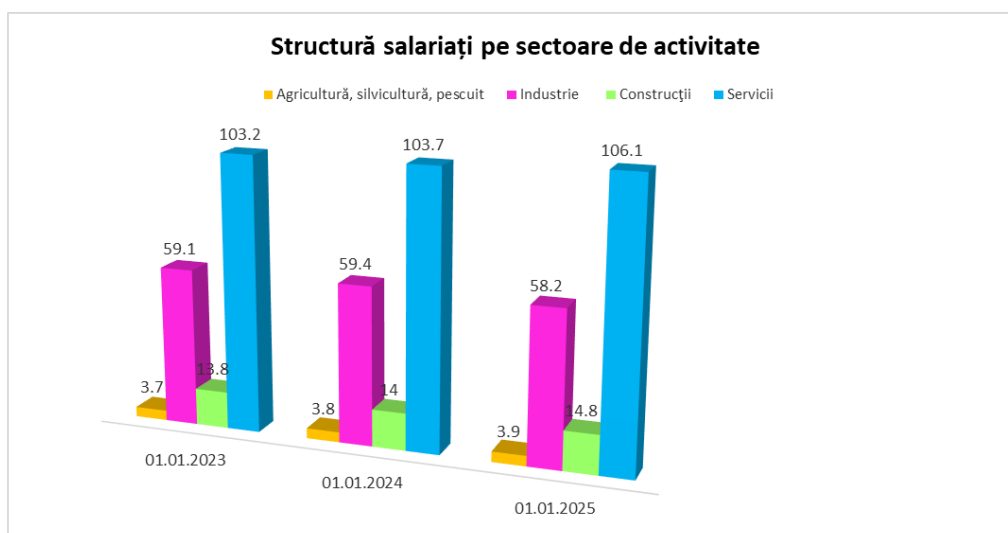
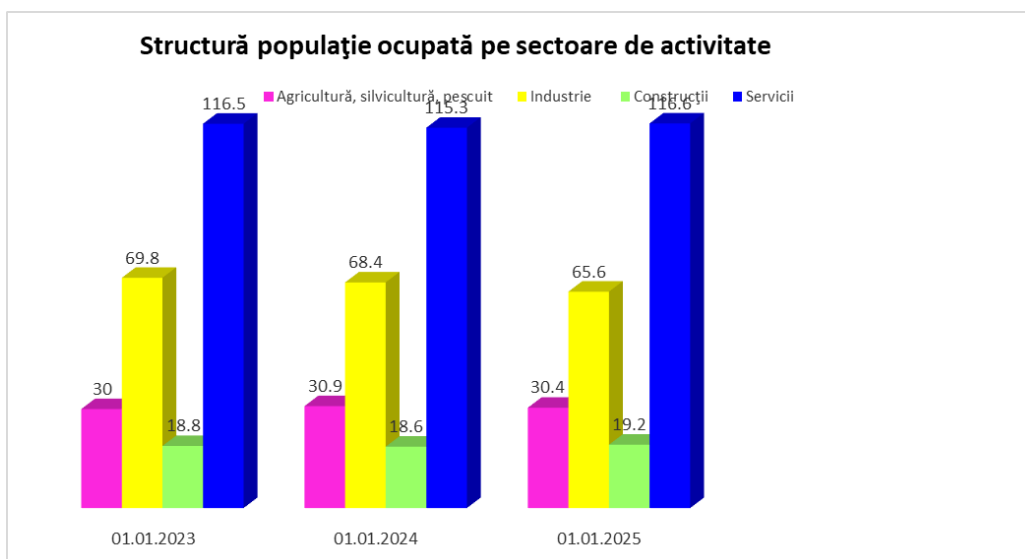
Sursa: Balanța Forței de Muncă 01.01.2025

Județul Bihor este al doilea ca mărime din Regiunea Nord-Vest, din punct de vedere al PIB-ului, și al 11-lea în topul județelor României, din punct de vedere al contribuției la PIB-ul național.

Conform datelor statistice INS, județul Bihor are 24.532 unități locale active ale economiei naționale, distribuția pe clase de mărime funcție de numărul mediu de salariați fiind următoarele:

Microintreprinderi 0-9 salariați	22.275
10 – 49 salariați	1.926
50 – 249 Salariați	280
Peste 250 Salariați	51

Sursa: Anuar statistic BIHOR_2024

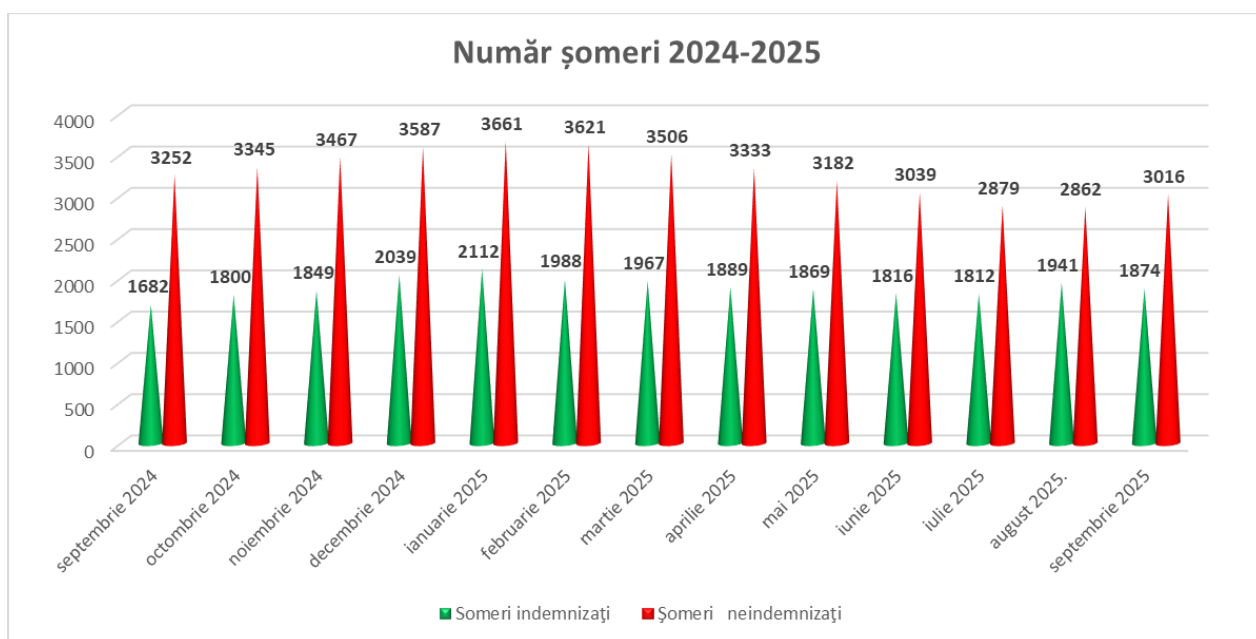

5.2. Evoluția șomajului în anul 2024-2025

La finele lunii septembrie 2025, numărul șomerilor înregistrați a fost de 4.890 persoane, în scădere față de aceeași luna a anului 2024 cu 44 persoane .

Analizând distribuția șomerilor indemnizați și neindemnizați se remarcă faptul că la data de 30.09.2025 numărul șomerilor indemnizați a fost de 1.874 persoane, cu o creștere de 192 persoane față de aceeași perioadă a anului precedent. Ponderea șomerilor neindemnizați în numărul total al șomerilor este de 61,7%, în scădere față de anul anterior cu 4,3%.

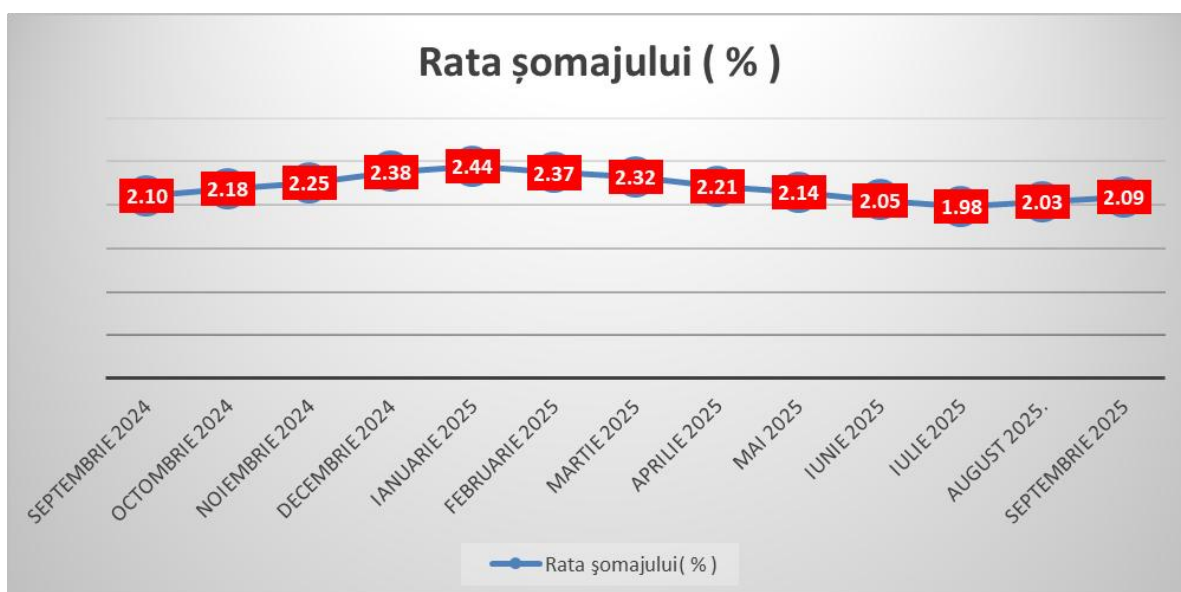
	septembrie 2024	octombrie 2024	noiembrie 2024	decembrie 2024	ianuarie 2025	februarie 2025	martie 2025	aprilie 2025	mai 2025	iunie 2025	iulie 2025	august 2025.	septembrie 2025
Someri indemnizați	1682	1800	1849	2039	2112	1988	1967	1889	1869	1816	1812	1941	1874
Șomeri neindemnizați	3252	3345	3467	3587	3661	3621	3506	3333	3182	3039	2879	2862	3016
TOTAL	4934	5145	5316	5626	5773	5609	5473	5222	5051	4855	4691	4803	4890

Rata șomajului

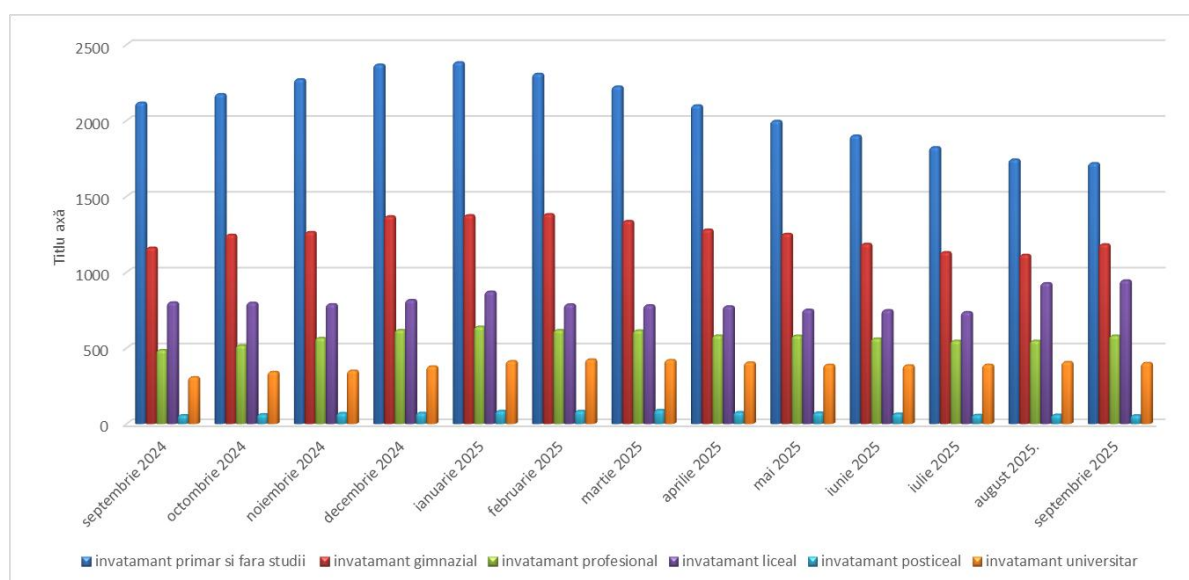
La 30.09.2025, rata șomajului înregistrat la nivel județean a fost de 2,09 %, fiind mai mică cu 0,01 p.p.făț de rata șomajului din aceeași lună a anului precedent.

	septembrie 2024	octombrie 2024	noiembrie 2024	decembrie 2024	ianuarie 2025	februarie 2025	martie 2025	aprilie 2025	mai 2025	iunie 2025	iulie 2025	august 2025.	septembrie 2025
Rata șomajului(%)	2.10	2.18	2.25	2.38	2.44	2.37	2.32	2.21	2.14	2.05	1.98	2.03	2.09

a) Numărul șomerilor înregistrați pe nivel de pregătire profesională

	septembrie 2024	octombrie 2024	noiembrie 2024	decembrie 2024	ianuarie 2025	februarie 2025	martie 2025	aprilie 2025	mai 2025	iunie 2025	iulie 2025	august 2025	septembrie 2025
invatamant primar si fara studii	2118	2174	2272	2369	2384	2308	2224	2100	1998	1901	1824	1743	1719
invatamant gimnazial	1162	1247	1265	1369	1376	1383	1338	1281	1253	1187	1132	1115	1184
invatamant profesional	487	518	567	619	641	619	616	583	582	563	548	548	582
invatamant liceal	801	799	789	817	872	788	782	775	753	750	737	928	946
invatamant posticeal	58	64	72	73	86	86	92	78	75	68	60	61	57
invatamant universitar	308	343	351	379	414	425	421	405	390	386	390	408	402
Total	4934	5145	5316	5626	5773	5609	5473	5222	5051	4855	4691	4803	4890

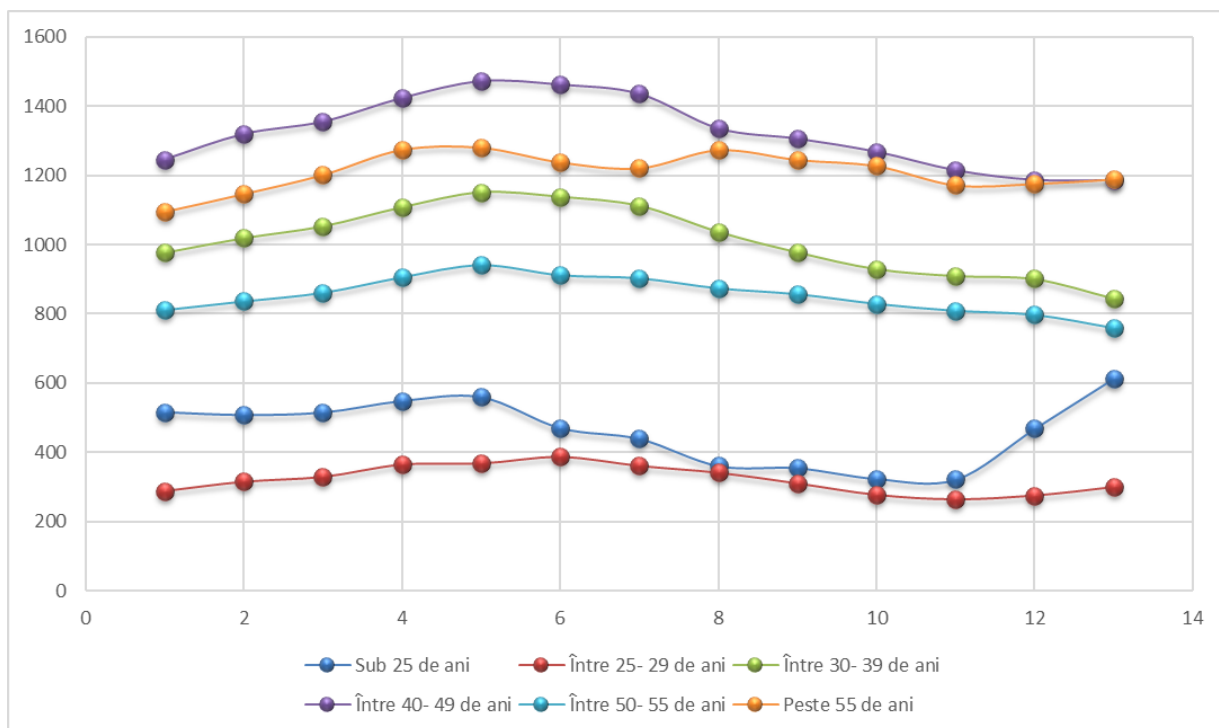
Referitor la structura șomajului după nivelul de instruire, șomerii cu nivel de instruire primar, inclusiv fără studii, sunt în proporție de 35%, în scădere față de anul trecut cu 8%.

Persoanele din această categorie sunt foarte greu și greu ocupabile și sunt șomeri neindemnizați (66%), în mare parte beneficiari de prevederile Legii 196. Din numărul total 1.719 persoane cu nivel de educație învățământ primar și fără studii, 484 persoane sunt fără studii (28%).

Urmează categoria persoanelor cu nivel gimnazial cu o pondere de 24%, urmată de persoanele cu nivel liceal 19%. Persoanele în căutarea unui loc de muncă înregistrate, cu studii universitare, este de 8 %.

b) Numărul șomerilor înregistrați pe categorii de vârstă

	Sub 25 de ani	Între 25- 29 de ani	Între 30- 39 de ani	Între 40- 49 de ani	Între 50- 55 de ani	Peste 55 de ani
septembrie 2024	516	288	977	1246	811	1096
octombrie 2024	508	315	1019	1320	836	1147
noiembrie 2024	515	329	1053	1356	861	1202
decembrie 2024	548	365	1108	1425	906	1274
ianuarie 2025	559	368	1151	1474	941	1280
februarie 2025	470	387	1138	1464	912	1238
martie 2025	439	361	1112	1437	903	1221
aprilie 2025	361	341	1037	1336	874	1273
mai 2025	355	310	978	1306	857	1245
iunie 2025	324	277	930	1268	829	1227
iulie 2025	322	264	910	1214	809	1172
august 2025.	468	275	901	1186	797	1176
septembrie 2025	612	300	845	1185	759	1189

În graficul prezentat mai sus, se observă că pe parcursul anului 2025 cel mai ridicat șomaj se înregistrează în rândurile persoanelor din categoria de vârstă categoria peste 55 ani, urmat de categoria 40-49 ani.

c) Intrări – ieșiri comparativ 2024-2025 la 9 luni**Intrări perioadă analizată**

	2024						2025						intrari noi 2024	intrari noi 2025
	75%	din care intrari noi	50%	din care intrari noi	Neindem nizati	TOTAL	75%	din care intrari noi	50%	din care intrari noi	Neindem nizati	TOTAL		
IANUARIE	354	326	4	3	336	694	368	333	2	0	329	699	665	664
FEBRUARIE	270	242	1	1	960	1231	243	204	1	1	283	527	1203	488
MARTIE	289	262	4	0	797	1090	286	260	0	0	293	579	1059	553
APRILIE	213	186	1	0	575	789	211	178	2	1	213	426	761	393
MAI	184	162	2	1	501	687	244	227	1	1	241	486	664	469
IUNIE	163	137	2	2	331	496	226	195	1	1	253	480	470	449
IULIE	214	189	12	11	321	547	274	246	16	16	335	625	521	597
AUGUST	266	241	190	190	257	713	217	190	147	147	510	874	688	847
SEPTEMBRIE	251	230	39	38	384	674	204	183	31	31	771	1006	652	985

Din analiza tabelului de mai sus, se observă faptul că numărul de persoane noi intrate în anul 2025 a fost mai mic cu 1.241 persoane pentru perioada analizată. Numărul intrărilor noi de șomeri beneficiari de indemnizație de șomaj a fost aproximativ egală respectiv 2.221 persoane în anul 2024 și 2.214 persoane în anul 2025. Scăderea numărului total de intrări, s-a datorat de fapt scăderii înregistrărilor șomerilor neindemnizați, o mare parte din persoane s-au înregistrat persoane în căutarea unui loc de muncă și astfel au intrat în categoria “alte categorii de persoane altele decât șomerii”.

Dacă în perioada ianuarie-septembrie 2024 au fost înregistrate 6.683 persoane noi intrate în evidență din care 33% șomeri indemnizați, numărul intrărilor pentru aceeași perioadă a anului 2025, a scăzut la 5.442 persoane din care 41% șomeri indemnizați.

Ieșiri perioadă analizată

	2024								2025									
	75%	din care prin incadrare mediere	50%	din care prin incadrare mediere	Neindem nizati+PC LM	din care prin incadrare mediere	PCLM ANGAJAT E	TOTAL IESIRI	TOTAL ANGAJARI	75%	din care prin incadrare mediere	50%	din care prin incadrare mediere	Neindem nizati+PC LM	din care prin incadrare mediere	PCLM ANGAJAT E	TOTAL IESIRI	TOTAL ANGAJARI
IANUARIE	204	125	19	11	240	96	11	463	243	272	111	25	6	255	107	8	552	232
FEBRUARIE	196	103	77	7	363	197	8	636	315	268	114	100	9	323	135	6	691	264
MARTIE	285	147	14	7	380	255	5	679	414	288	143	19	2	408	165	6	715	316
APRILIE	263	126	19	1	279	142	7	561	276	273	126	18	2	386	134	2	677	264
MAI	238	121	3	0	329	169	7	570	297	259	114	6	1	392	140	4	657	259
IUNIE	239	114	6	1	389	169	7	634	291	271	137	9	0	396	186	6	676	329
IULIE	223	88	3	0	306	122	16	532	226	293	136	1	1	495	147	20	789	304
AUGUST	171	54	1	1	324	108	32	496	195	232	88	3	1	527	98	25	762	212
SEPTEMBRIE	308	160	35	10	311	118	20	654	308	280	130	22	5	617	110	28	919	273
								5225	2565								6438	2453

5.3. Analiza locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

În perioada 01.01.2025-30.09.2025 au fost declarate 9.581 locuri de muncă vacante prin intermediul platformei PULS, submodul MEDIERE. Repartizarea acestora în funcție de nivelul de studii este următoarea:

- ✓ 2778 locuri de muncă cu studii primare (29%);
- ✓ 2203 locuri de muncă cu studii gimnaziale(23%);
- ✓ 1724 locuri de muncă cu studii liceale (18%);
- ✓ 98 locuri de muncă cu studii postliceale (1%);

- ✓ 2012 locuri de muncă cu studii profesionale (21%);
- ✓ 766 locuri de muncă cu studii universitare (8%).

Meseriile cele mai căutate în funcție de profilele educaționale au fost următoarele:

- Pentru studii primare: Muncitor necalificat în construcții, Conducător auto transport rutier de mărfuri, Lucrător comercial, Manipulant mărfuri, Ajutor bucătar, Ambalator manual, Femeie de serviciu, Spălător vase, Montator subansamble, Agent curățenie clădiri;
- Pentru studii gimnaziale: Lucrător comercial, Ajutor bucătar, Ambalator manual, Șofer autoturisme și camionete, Vânzător, Agent de Securitate, Ospătar, Bucătar, Îngrijitor spații verzi, Fierar betonist;
- Pentru studii liceale: Casier, Vânzător, Ifronist, Agent servicii client, Ospătar, Bucătar, Sudor, Mecanic auto, Operator introducere și validare date, Contabil;
- Pentru studii postliceale: Sudor, Asistent medical generalist, Stivuatorist, Infirmieră, Asistent manager, Îngrijitor clădiri, Asistent farmacist, Receptor Medical;
- Pentru studii profesionale: Conducător auto transport rutier cu atestat, Operator la prepararea produselor zaharoase, Sudor, Dulgher, Mecanic auto, Confectioner articole din piele, Dispecer, Lăcătuș mecanic, Stivuatorist, Operator CNC;
- Pentru studii universitare: Contabil, Agent vânzări, Programator, Specialist achiziții, Funcționar administrativ, Specialist calitate, Analist, Consilier economist, Inginer de sistem informatic, Designer industrial, Proiectant inginer mecanic.

Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ

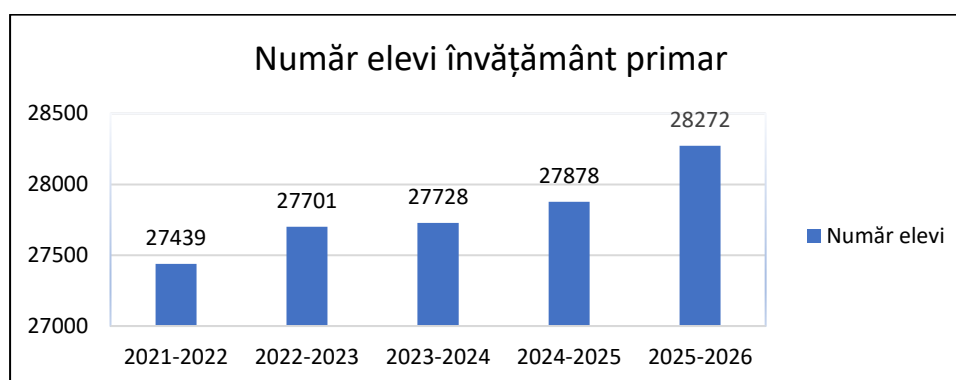
6.1. Indicatori de intrare în IPT

6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul primar

Din datele statistice analizate pentru județul Bihor, se constată o creștere a numărului de elevi din ciclul primar în ultimii ani școlari:

An școlar	Număr elevi
2021-2022	27439
2022-2023	27701
2023-2024	27728
2024-2025	27878
2025-2026	28272

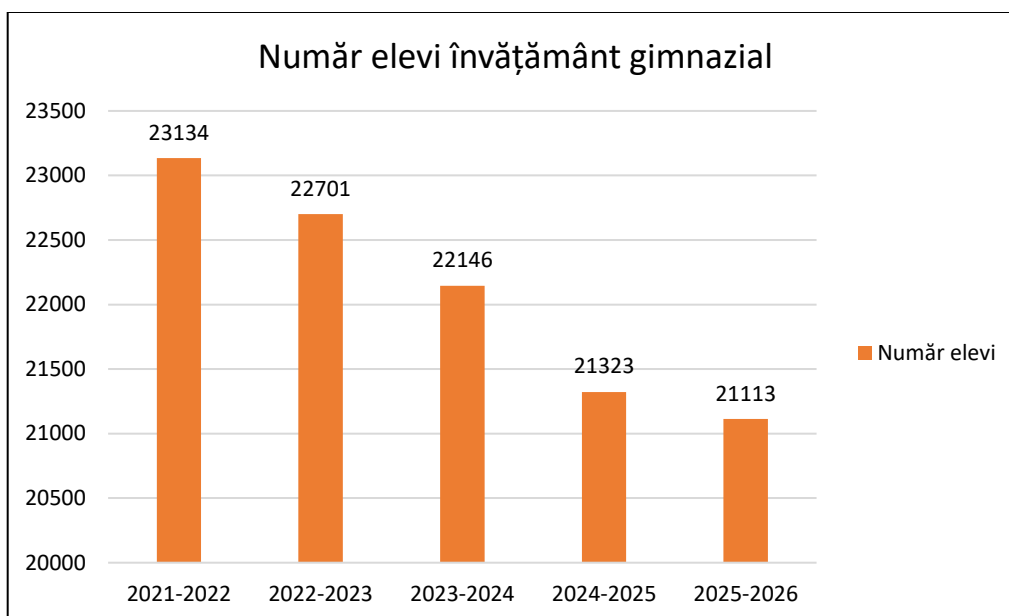
Analiza datelor arată o creștere importantă a numărului elevilor din ciclul primar începând cu anul școlar 2021-2022.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial

Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial a evidențiat o scădere importantă la nivelul județului Bihor, situația numărului de elevi din învățământul gimnazial este următoarea:

An școlar	Număr elevi
2021-2022	23134
2022-2023	22701

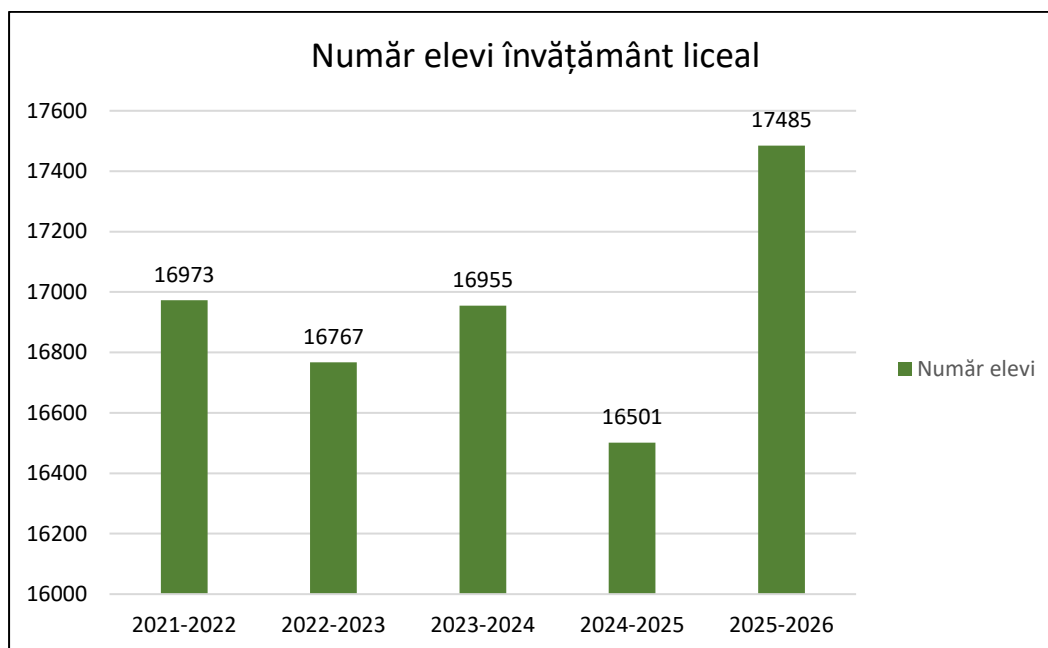
2023-2024	22146
2024-2025	21323
2025-2026	21113

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal

Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal la nivelul județului Bihor, a scos în evidență o creștere la nivelul județului, având în vedere și formele de învățământ seral și frecvență redusă.

An școlar	Număr elevi
2021-2022	16973
2022-2023	16767
2023-2024	16955
2024-2025	16501
2025-2026	17485

Analiza datelor arată fluctuații a numărului de elevi înscriși la învățământul liceal, observându-se o creștere semnificativă în ultimul an școlar, având în vedere și formele de învățământ seral și frecvență redusă.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional

Din datele statistice analizate pentru județul Bihor s-a constatat că numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a fost ridicat în perioada 2007-2010, a scăzut apoi dramatic în perioada 2010-2012, după care a înregistrat o creștere anuală. În anul școlar 2025-2026 sunt înscriși în învățământul profesional 3484 elevi.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul postliceal

Pentru învățământul postliceal datele statistice arată că numărul elevilor a crescut simțitor în toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Nord-Vest se află pe locul al treilea după regiunile Sud-Vest Oltenia și Nord-Est, în ceea ce privește numărul de elevi din învățământul postliceal.

Analiza pe județe arată că în anul 2018, jud.Cluj are cel mai mare număr de elevi din învățământul postliceal, urmat de către jud. Bihor cu 2396 de elevi.

Ponderea pe sexe pentru județul Bihor arată că elevii de sex feminin ocupă peste 75%, iar cei de sex masculin sub 25%, iar ca mediu de rezidență peste 90% din elevi sunt școlarizați în mediul urban.

În anul școlar 2025-2026 sunt înscriși în învățământul postliceal de stat și particular 2307 elevi, dintre care 1039 sunt înscriși la calificarea Asistent medical generalist (45%).

6.1.2. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anii școlari din perioada 2021-2025

Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic în ultimii 4 ani școlari

Din datele statistice furnizate, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe domeniile de formare în care se școlarizează în învățământul liceal filiera tehnologică în clasa a IX-a, în județul Bihor în ultimii 4 ani școlari, se evidențiază următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Economic și Turism alimentație.
- Se observă o scădere a interesului elevilor pentru domeniul Mecanică, iar domeniile la care nu s-au constituit clase în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Chimia industrială cu 0 clase, Tehnici poligrafice 0 clase, Materiale de construcții 0 clase, Fabricarea produselor din lemn 0 clase și Protecția mediului 0 clase.

PLAI al județului BIHOR, 2021-2026

JUDEȚUL BIHOR	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)
	2022-2023			2023-2024			2024-2025			2025-2026		
		1023			1076			1109			1092	
Profil tehnic, total, din care:	11	266		13,5	283		14	313		12,5	284	
Electronică automatizări	1,5	36	3,52%	2	40	3,72%	3	64	5,77%	2	42	3,85%
Producție media	0,5	12	1,17%			0,0%	1,5	37	3,34%	1	22	2,01%
Construcții instalații și lucrări publice	1,0	22	2,15%	2	27	2,51%	2	33	2,98%	1	24	2,20%
Mecanică	4,0	97	9,48%	5,5	122	11,34%	3,5	84	7,57%	4,5	106	9,71%
Electric	3,0	75	7,33%	4	94	8,74%	3	69	6,22%	2	45	4,12%
Industrie textilă și pielărie			0,0%			0,0%	1	26	2,34%	1	22	2,01%
Materiale de construcții			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Electromecanică	1,0	24	2,35%			0,0%			0,0%	1	23	2,11%
Fabricarea produselor din lemn			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Chimie industrială			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Tehnici poligrafice			0,0%			0,0%			0,0%		0,0%	
Profil servicii, total, din care:	27,5	651		30	696		29,5	708		31	696	
Turism și alimentație	11	251	24,54%	12	272	25,86%	11	255	23%	13	266	24,36%
Economic	12,5	301	29,42%	13	300	27,88%	13	322	29,03%	13	311	28,48%
Comerț	3,0	76	7,43%	4	99	9,20%	4,5	108	9,74%	3	72	6,59%
Estetica și igiena corpului omenesc	1,0	23	2,25%	1	25	2,32%	1	23	2,07%	2	47	4,31%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	4,5	106		4,5	97		4	88		5,5	112	
Agricultură	2,0	46	4,50%	2	39	3,62%	2	45	4,06%	2,5	41	3,75%

Silvicultură	1,0	26	2,54%	1	24	2.23%			0,0%	1	23	2,10%
Protecția mediului			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Industrie alimentară	1,5	34	3,32%	1.5	34	3.16%	2	43	3,88%	2	48	4,40%

Cuprinderea elevilor în învățământul profesional în anii școlari din perioada 2021-2025 (inclusiv învățământul special)

Analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 12 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor în anul școlar 2021-2022, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2021-2022		DUAL 2021-2022		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2021-2022		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	30	608	16	408	46	1016	
Profil tehnic, total, din care:	12,5	255	9,5	236	22	491	
Fabricarea produselor din lemn	1,0	2			1,0	2	0,20%
Electronică automatizări			0,5	12	0,5	12	1,18%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	3,0	48	1,5	29	4,5	77	7,58%
Mecanică	6,5	166	6,5	178	13,0	344	33,86%
Electric			1,0	17	1,0	17	1,67%
Industrie textilă și pielărie	1,0	24			1,0	24	2,36%
Materiale de construcții							
Electromecanică	1,0	15			1,0	15	1,48%
Chimie industrială							
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	15,0	311	6,5	172	21,5	483	
Turism și alimentație	8	167	6,5	172	14,5	339	33,37%
Economic							
Comerț	3,5	71			3,5	71	6,99%
Estetica și igiena corpului omenesc	3,5	73			3,5	73	7,18%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	2,5	42	0	0	2,5	42	
Agricultură	1,5	18			1,5	18	1,77%
Silvicultură							
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1,0	24			1,0	24	2,36%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2021-2022

În anul școlar 2021-2022, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 12 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor în anul școlar 2021-2022, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Mecanică cu 344 elevi – 33,86% și Turism și alimentație cu 339 elevi -33,37% .

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Materiale de construcții, Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului la care nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2021-2022.

Cele mai solicitate calificări la nivelul județului sunt "*Mecanic auto*" din domeniul Mecanică și *Bucătar și Ospătar(chelner) în unități de alimentație* din domeniul Turism și alimentație.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2022-2023		DUAL 2022-2023		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2022-2023		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	36	823	20	482	56	1305	
Profil tehnic, total, din care:	14,0	334	10,5	248	24,5	582	
Fabricarea produselor din lemn							
Electronică automatizări							
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	3,0	61	0,5	15	3,5	76	5,82%
Mecanică	9,5	236	6,0	152	15,5	388	29,74%
Electric	0,5	14	2,0	46	2,5	60	4,60%
Industrie textilă și pielărie	1,0	23			1,0	23	1,76%
Materiale de construcții							
Electromecanică			2,0	35	2,0	35	2,68%
Chimie industrială							
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	16,0	375	9,5	234	25,5	609	
Turism și alimentație	9	228	8,5	219	17,5	447	34,25%
Economic							
Comerț	2,5	51	1,0	15	3,5	66	5,06%
Estetica și igiena corpului omenesc	4,5	96			4,5	96	7,36%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	6,0	114	0	0	6,0	114	
Agricultură	3,5	59			3,5	59	4,52%
Silvicultură	1,0	18			1,0	18	1,38%
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1,5	37			1,5	37	2,83%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2022-2023

În anul 2022-2023, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 11 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 447 elevi -34,25% și Mecanică cu 388 elevi – 29,74%, dar inversată ordinea în preferințele elevilor.

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Materiale de construcții, Fabricarea produselor din lemn, Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului, Electronică automatizări la care nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2022-2023.

Se observă creșterea numărului de clase de învățământ profesional și dual, de debut, față de anul școlar anterior cu 21,74%. Tabelul prezintă opțiunile elevilor pentru domeniile de pregătire profesională, cei mai mulți dintre elevi preferă domeniul Turism și alimentație (34,25%), urmat de domeniul Mecanică (29,74%).

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2023-2024		DUAL 2023-2024		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2023-2024		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	34,83	782	24,17	574	59	1356	
Profil tehnic, total, din care:	13,83	321	13,67	326	27,5	647	
Fabricarea produselor din lemn	0,5	4			0,5	4	0.29%
Electronică automatizări			2	50	2	50	3.69%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	2,33	50	1	20	3,33	70	5.16%
Mecanică	9	226	7,67	182	16,67	408	30.09%
Electric			1	22	1	22	1.62%
Industrie textilă și pielărie	1,5	31			1,5	31	2.28%
Materiale de construcții							
Electromecanică	0,5	10	1,5	39	2	49	3.61%
Chimie industrială			0,5	13	0,5	13	1%
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	16	359	10,5	248	26,5	607	
Turism și alimentație	9	200	8,5	200	17,5	400	29.50%
Economic							
Comerț	3	73	2	48	5	121	8.9%
Estetica și igiena corpului omenesc	4	86			4	86	6.34%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	5	102			5	102	
Agricultură	4	82			4	82	6.05%
Silvicultură							
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1	20			1	20	1.47%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2023-2024

În anul școlar curent, 2023-2024, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 11 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 400 elevi -29.50% și Mecanică cu 408 elevi – 30.09%.

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Fabricarea produselor din lemn, Industrie alimentară, iar la domeniile de pregătire: Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului, Materiale de construcții nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2023-2024.

- Se observă creșterea numărului de clase de învățământ profesional și dual față de anul școlar anterior cu 5%.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2024-2025		DUAL 2024-2025		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2024-2025		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	34,34	792	24,66	577	59	1369	
Profil tehnic, total, din care:	13,84	333	13,16	305	27	638	
Fabricarea produselor din lemn							
Electronică automatizări	0,5	13	2	46	2,5	59	4,31%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	2,84	63	1	16	3,84	79	5,77%
Mecanică	7,5	191	7,66	181	15,16	372	27,17%
Electric	0,5	12	1	25	1,5	37	2,70%
Industrie textilă și pielărie	1	28			1	28	2,05%
Materiale de construcții							
Electromecanică	1,5	26	1	23	2,5	49	3,58%
Chimie industrială			0,5	14	0,5	14	1,02%
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	14	314	11,5	272	25,5	586	
Turism și alimentație	8	183	9,5	231	17,5	414	30,24%
Economic							
Comerț	2,5	50	2	41	4,5	91	6,65%
Estetica și igiena corpului omenesc	3,5	81			3,5	81	5,92%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	6,5	145			6,5	145	
Agricultură	4	98			4	98	7,16%
Silvicultură							
Protecția mediului							
Industrie alimentară	2,5	47			2,5	47	3,43%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2024-2025

În anul școlar 2024-2025, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 12 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 414 elevi -30,24% și Mecanică cu 372 elevi – 27,17%.

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Industrie textilă, Electric, Industrie alimentară, iar la domeniile de pregătire: Fabricarea produselor din lemn, Producție media, Materiale de construcții, Tehnici poligrafice, Silvicultură, Protecția mediului nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2024-2025.

- Se observă că numărului de clase de învățământ profesional și dual față de anul școlar anterior este constant.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2025-2026		DUAL 2025-2026		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2025-2026		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	35,17	779	20,83	479	56	1258	
Profil tehnic, total, din care:					26,66	604	
Fabricarea produselor din lemn							
Electronică automatizări	0,5	13	2	42	2,5	55	4,37%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	2	44	1	19	3	63	5%
Mecanică	7,83	177	7,83	172	15,66	349	27,74%
Electric	0,5	18	1	29	1,5	47	3,74%
Industrie textilă și pielărie	1	18			1	18	1,43%
Materiale de construcții							
Electromecanică	1,5	32	1	25	2,5	57	4,53%
Chimie industrială			0,5	15	0,5	15	1,19%
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:					21,84	513	
Turism și alimentație	8,5	196	7,5	177	16	373	29,65%
Economic							
Comerț	2,34	53			2,34	53	4,21%
Estetica și igiena corpului omenesc	3,5	87			3,5	87	6,92%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:					7,5	141	
Agricultură	4	65			4	65	5,17%
Silvicultură	1	22			1	22	1,75%
Protecția mediului							
Industrie alimentară	2,5	54			2,5	54	4,30%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2025-2026

În anul școlar curent, 2025-2026, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 13 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 373 elevi, 29,65% și Mecanică cu 349 elevi, 27,74%.

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Industrie textilă, Electric, Industrie alimentară, Silvicultură, iar la domeniile de pregătire: Fabricarea produselor din lemn, Producție media, Materiale de construcții, Tehnici poligrafice, , Protecția mediului nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2025-2026.

- Se observă că numărului de clase de învățământ profesional și dual față de anul școlar anterior este ușor scăzut.

6.1.3. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal începând cu anul școlar 2021-2022

Numărul cel mai mare de elevi școlarizați prin școala postliceală a fost în domeniul Sănătate și asistență pedagogică, urmat de domeniul Economic și Turism și alimentație. Cei mai puțini elevi au fost înscriși la domeniul Fabricarea produselor din lemn și domeniul Textile-pielărie.

Comparativ, la nivel național domeniile cu cea mai mare cuprindere a elevilor la școala postliceală sunt: Sănătate și asistență pedagogică, Transporturi, Informatică, Turism și alimentație.

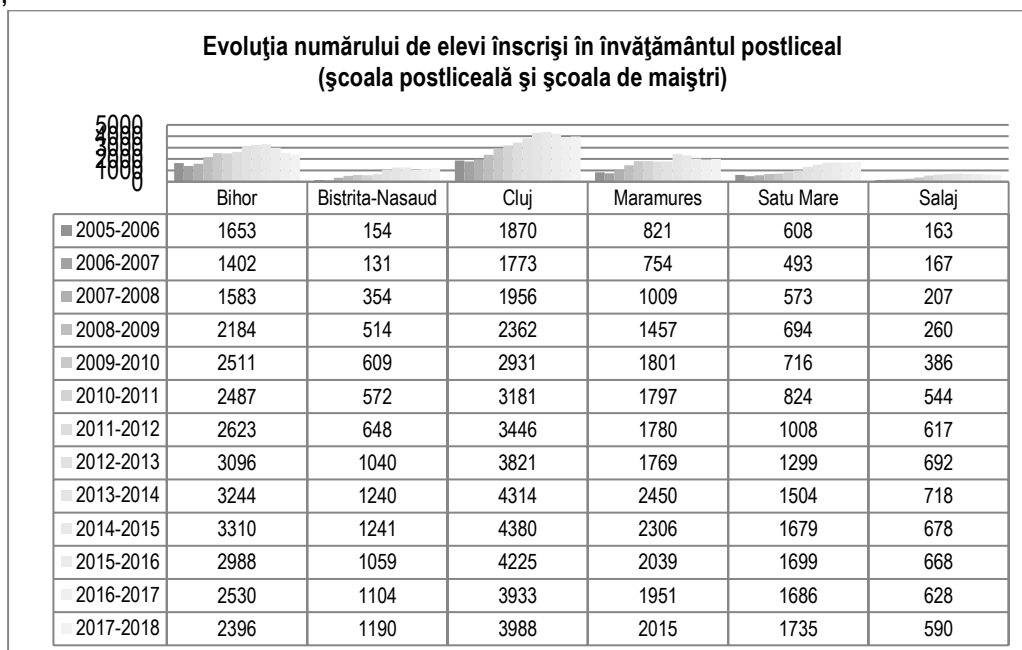
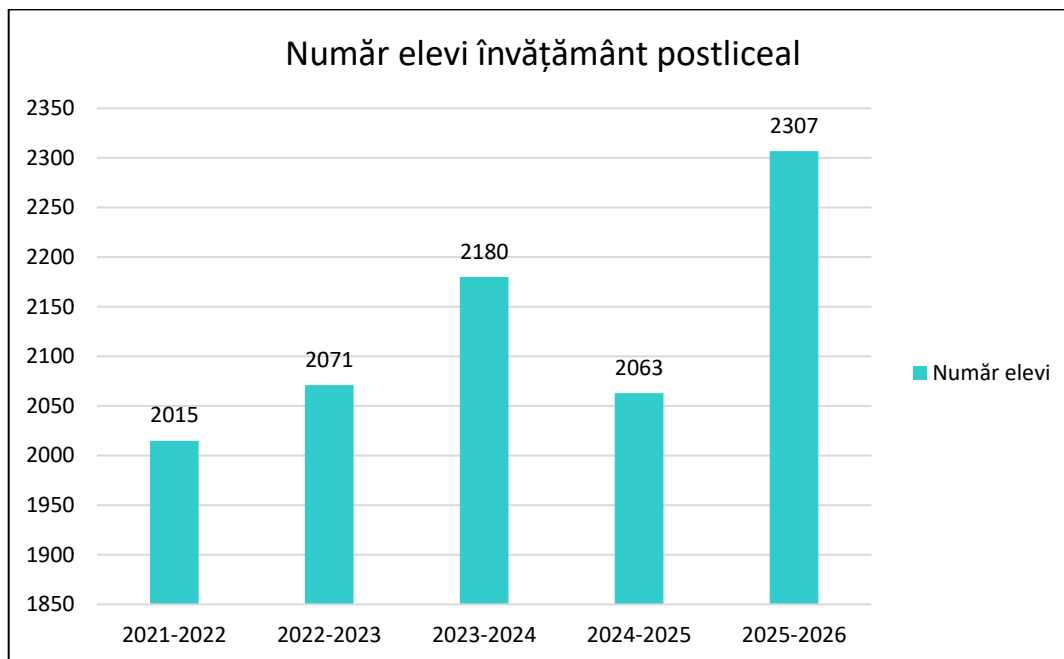

Fig. 6.17- Număr elevi înscriși în învățământul postliceal, Sursa INS

Situația școlarizării în învățământul postliceal la nivelul județului Bihor se prezintă astfel:

An școlar	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Nr. elevi	2015	2071	2180	2063	2307

JUDEȚUL BIHOR	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi
	EXISTENT 2022-2023			EXISTENT 2023-2024			EXISTENT 2024-2025			EXISTENT 2025-2026		
	Nr. clase	Nr. elevi		Nr. clase	Nr. elevi		Nr. clase	Nr. elevi		Nr. clase	Nr. elevi	
Total, din care:	35	888		36	763		30	849		41	787	
Mecanică	1	12	1,35%	1	24	3,15%	1	11	1,30%	1	13	1,65%
Informatică	1	28	3,15%				1	23	2,71%	1	23	2,92%
Electronică automatizări							1	28	3,30%			
Energetică												
Construcții, instalații și lucrări publice	1	30	3,38%	2	48	6,29%	1	28	3,30%	2	48	6,10%
Transporturi	1	30	3,38%	1	30	3,93%	3	79	9,30%	1	30	3,81%
Fabricarea produselor din lemn												
Silvicultură	1	17	1,91%	1	30	3,93%	1	30	3,53%	2	62	7,88%
Agricultură										1	23	2,92%
Industrie alimentară												
Protecția mediului												
Servicii	1	26	2,93%	1	22	2,88%	1	28	3,30%	1	24	3,05%
Comerț	1	30	3,38%	1	30	3,93%	1	28	3,30%	1	29	3,68%
Turism și alimentație	2	54	6,08%	3	68	8,91%	3	50	5,88%	3	75	9,54%
Textile-pielărie	1	24	2,70%									
Producție media												
Economic												

Estetica și igiena corpului omenesc	1	10	1,13%	2	25	3,28%	1	5	0,59%	2	29	3,68%
Sănătate și asistență pedagogică	24	627	70,61%	24	486	63,70%	24	539	63,49%	26	431	54,77%
Sportiv												

Sursa datelor: Inspectoratul școlar

Calificările cele mai solicitate sunt din domeniul Sănătate și asistență pedagogică, *Asistent medical generalist și Asistent medical de farmacie*.

Formarea prin școala de maiștri se realizează în învățământul particular, în anul școlar 2025-2026 debutează 1 clasă cu 13 elevi, calificarea profesională Maistru mecanic.

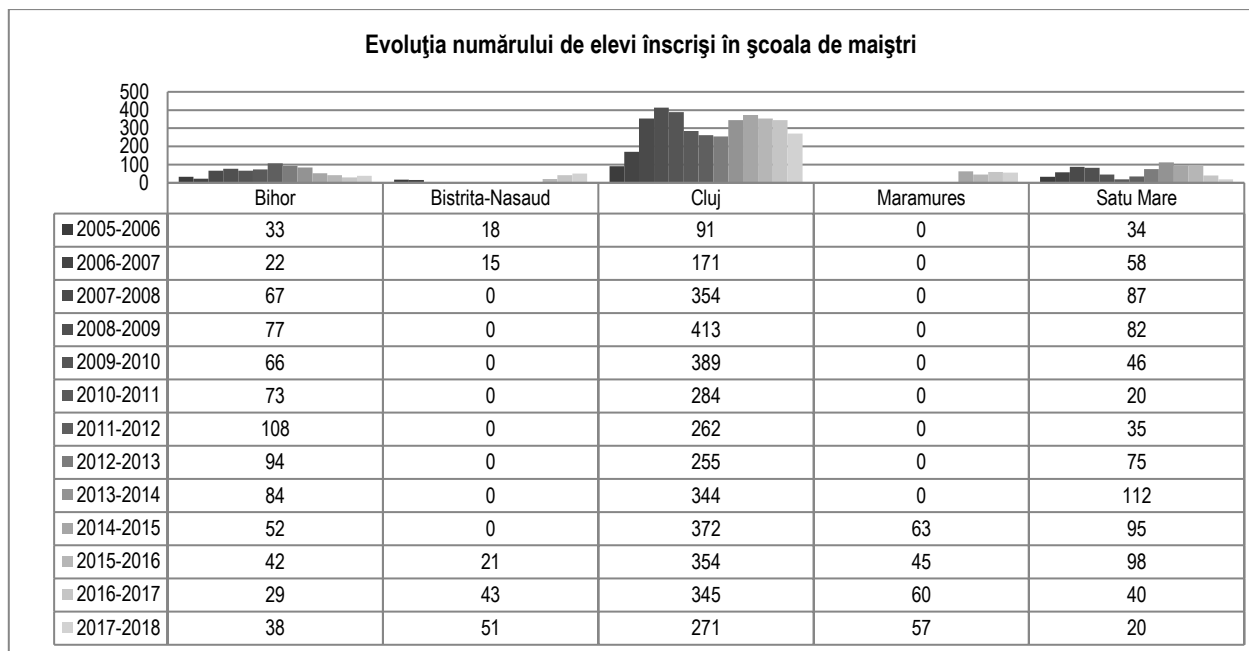

Fig.6.18- Număr de elevi înscriși în învățământul de maiștri, Sursa INS

6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional

Învățământul profesional este organizat pe baza parteneriatului școală-operator economic cu scopul satisfacerii solicitărilor de pe piața muncii, de către sistemul de învățământ profesional și tehnic.

Pentru toate domeniile de formare în care se școlarizează prin învățământul profesional și dual, operatorii economici solicită locuri pentru planul anual de școlarizare inspectoratelor școlare.

În județul Bihor, pentru anul școlar 2025-2026 au fost solicitate 805 de locuri de către operatorii economici, pentru învățământul dual din care s-au acordat prin planul de școlarizare 793 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2025-2026 a fost de 98,40%. Numărul de clase propuse pentru învățământul dual a fost de 33, iar realizate este de 20,83 în care s-au înscris 479 elevi.

Învățământul profesional a avut un număr de 890 de solicitări de locuri de către operatorii economici, din care s-au acordat prin planul de școlarizare 876 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2025-2026 a fost de 98,40%. Din cele 39 de clase propuse s-au realizat 35,17 de clase în care s-au înscris 779 de elevi. Deci, din cele 56 de clase realizate în învățământul profesional, 20,83 de clase școlarizează elevi în sistem dual, reprezentând un procent de 37,20% în cadrul învățământului profesional.

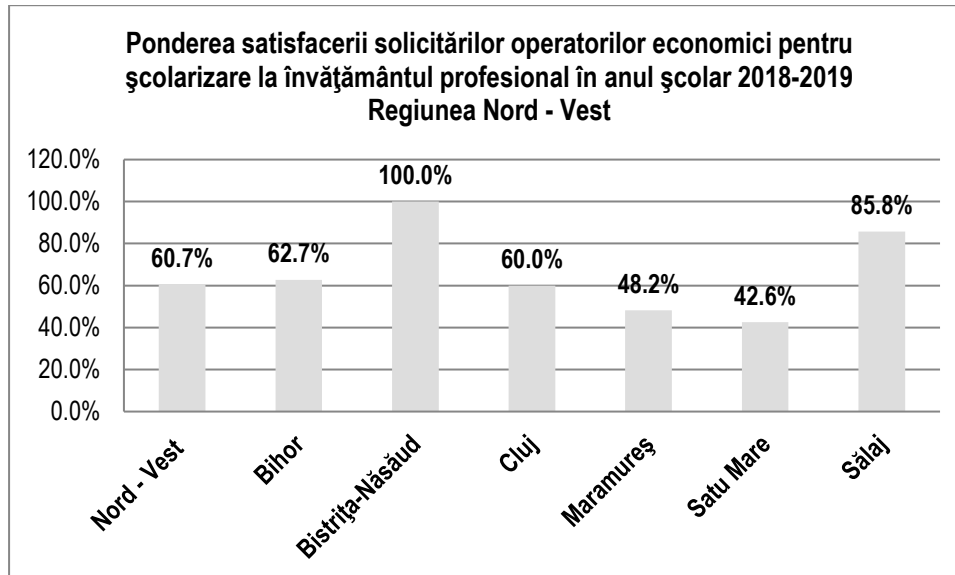

Fig.6.19- Gradul de satisfacere a solicitărilor agenților economici pentru învățământul profesional, Sursa INS

6.1.5. Parteneriatul cu operatorii economici

La nivelul Regiunii Nord-Vest, situația contractelor încheiate pentru anul școlar 2018-2019 este redată în figura de mai jos:

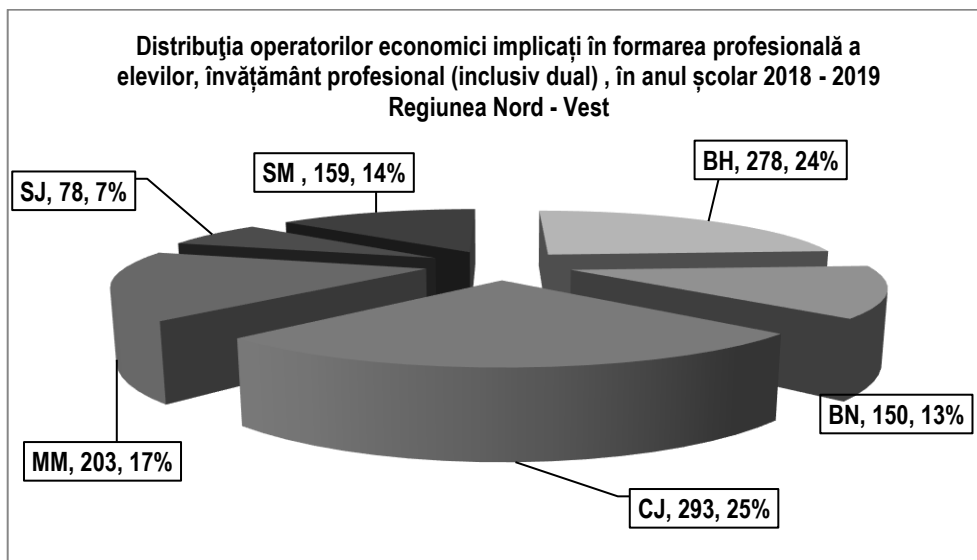
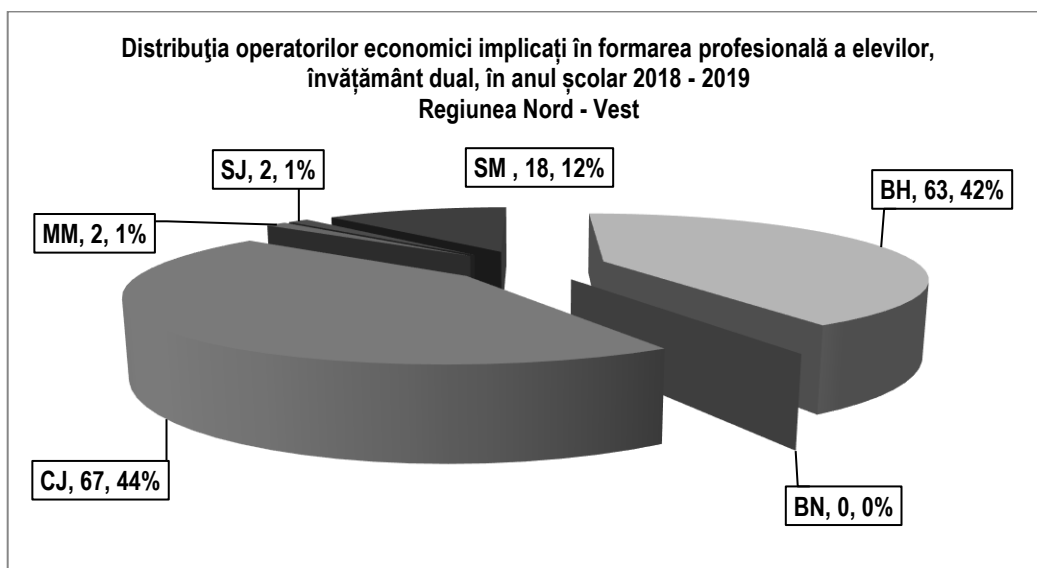

Fig.6.20- Numărul contractelor de parteneriat pentru învățământul profesional, Sursa datelor: Inspectoratele școlare

Pentru județul Bihor în anul școlar 2025-2026 au fost încheiate 171 noi contracte de parteneriat pentru învățământul profesional și 80 noi contracte pentru învățământul profesional dual. Sunt implicați 251 de operatori economici în formarea profesională a elevilor din clasa a IX-a învățământ profesional și dual.

La nivelul regiunii, în perioada analizată, se identifică aceleași domenii cu număr mare de contracte ca și la nivel național: Turism și alimentație, Economic. Analiza pe județele regiunii arată că județul cu cele mai multe contracte de parteneriat încheiate cu operatorii economici este Bihorul.

6.1.6. Rețeaua unităților școlare IPT

Rețeaua școlară pentru învățământ profesional și tehnic la nivelul Regiunii Nord-Vest numără 153 de unități de învățământ IPT de stat, repartizate în județele regiunii. Județul Maramureș are cele mai multe unități de învățământ profesional și tehnic de stat -34, urmat de județul Cluj cu 33 de unități. Județul Bihor cu 24 de unități de învățământ, județul Bistrița-Năsăud cu 24 de unități de învățământ, Satu-Mare cu 22 și județul Sălaj cu 16 de unități de învățământ IPT. Cele mai multe unități de învățământ profesional și tehnic în Regiunea Nord-Vest sunt situate în mediul urban – 115 de unități, iar 38 de unități de învățământ sunt situate în mediul rural. În județul Bihor 17 sunt în mediul urban și 7 în mediul rural.

În județul Bihor pe lângă cele 26 de unități de învățământ profesional și tehnic de stat există și 7 unități școlare IPT particulare, care funcționează atât în mediul urban cât și rural.

6.1.7. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi

Analiza la nivel județean a scos în evidență relația directă dintre domeniile de formare cele mai solicitate și numărul de școli IPT care școlarizează în aceste domenii. Situația pentru județul Bihor poate fi urmărită în tabelul de mai jos:

IERARHIZAREA ȘCOLILOR IPT DIN JUDEȚUL BIHOR

Nr. crt.	DOMENIU DE FORMARE PROFESIONALĂ	NR. ȘCOLI		NR. ELEVI		NR. ȘCOLI		NR. ELEVI	
		Situația clasa a IX-a 2022-2023	Situația clasa a IX-a 2023-2024	Situația clasa a IX-a 2024-2025	Situația clasa a IX-a 2025-2026				
1	Agricultură	5	105	6	121	6	161	5	106
2	Chimie industrială	0	0	1	14	1	14	1	15
3	Comerț	5	142	8	220	8	200	7	123
4	Construcții, instalații și lucrări publice	5	98	5	98	5	128	5	87
5	Economic	10	301	10	323	11	337	11	310
6	Electric	2	135	3	116	6	145	5	91
7	Electromecanică	2	59	4	62	3	48	3	78
8	Electronică automatizări	1	36	3	90	4	12	4	98
9	Estetica și igiena corpului omenesc	5	119	4	111	4	104	5	146
10	Fabricarea produselor din lemn	0	0	1	4	1	28		
11	Industrie alimentară	2	71	2	54	5	117	4	102

12	Industrie textilă și pielărie	2	23	3	31	3	54	2	40
13	Materiale de construcții	0	0	0	0	0	0		
14	Mecanică	13	485	14	519	15	472	13	431
15	Producție media	1	12	0	0	2	37	1	20
16	Protecția mediului	0	0	0	0	1	28		
17	Silvicultură	2	44	1	24	0	0	2	45
18	Tehnici poligrafice	0	0	0	0	0	0		
19	Turism și alimentație	12	698	14	675	13	669	14	628

Domeniile de formare în cele mai multe școli: Turism și alimentație 14 de școli la nivel de județ, Mecanică 13 școli la nivel de județ, Economic 11 școli la nivel de județ sunt și cele mai solicitate de către operatorii economici locali și în topul preferințelor elevilor.

6.1.8. Resursele umane din ÎPT

La nivel național analizând datele statistice se poate afirma că evoluția ponderii personalului didactic pe categorii de vârstă a evoluat în sensul creșterii ponderii categoriei 35-54 ani și 55-64 ani, cu o creștere în ultimii ani a ponderii categoriei 65 de ani și peste. Statistic vorbind tot mai multe cadre didactice tinere nu mai optează pentru intrarea în sistemul de învățământ. În privința personalului didactic calificat la nivelul regiunii de Nord-Vest și a județelor componente situația se prezintă ca mai jos:

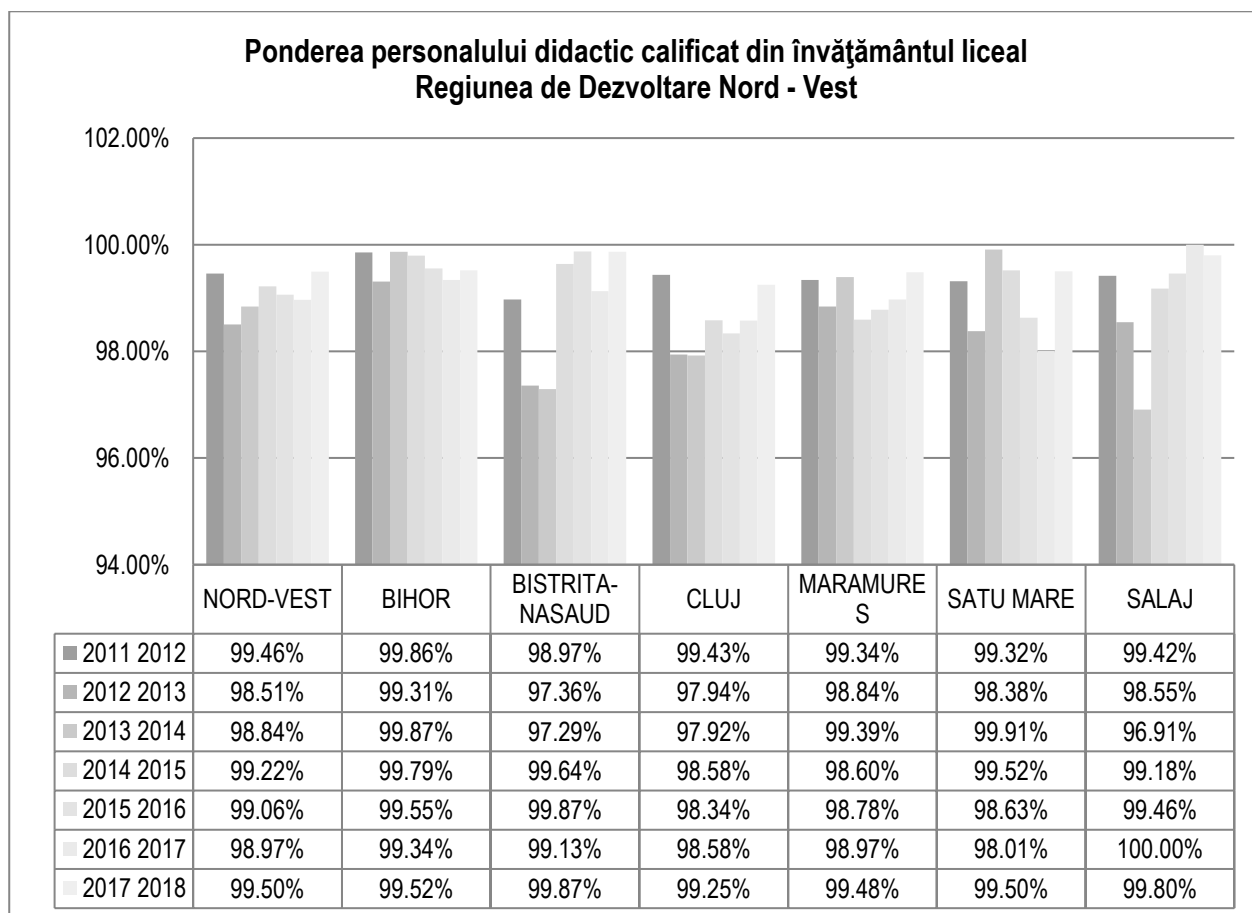

Fig. 6.21- Evoluția personalului didactic calificat, Sursa datelor: INS

Categoria de vârstă 35-54 ani și 55-64 ani reprezintă 82% din totalul cadrelor didactice din sistemul de învățământ profesional și tehnic în anul 2017-2018, iar categoria 65 ani și peste atinge o pondere de 2,2%.

La nivelul Regiunii Nord-Vest, ponderea personalului didactic calificat (98,97%) din învățământul profesional și tehnic este ușor mai ridicată decât media națională (98,28%) Ponderile înregistrate au fost foarte ridicate în toate județele regiunii de peste 97%.

6.1.9. Infrastructura unităților școlare din IPT

Infrastructura unităților de învățământ din învățământul profesional și tehnic are o însemnătate capitală în asigurarea unui învățământ de calitate.

La nivel național statistica privind numărul de laboratoare școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2017-2018, arată că Regiunea Nord-Vest a avut un număr de 1159 de laboratoare, cele mai multe fiind în județul Cluj(403 laboratoare) și cele mai puține în județul Bistrița-Năsăud (100).

Referitor la numărul de ateliere școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2017-2018, Regiunea Nord-Vest (514 ateliere) se situa pe locul al patrulea după regiunile, Nord-Est (648 ateliere), Centru (632 ateliere) și Sud-Muntenia cu (545 ateliere).

În cadrul regiunii Nord-Vest județul Cluj ocupă primul loc, cu 170 de ateliere școlare, urmat de Bihor cu 94 ateliere. Cel mai mic număr de ateliere școlare a fost în județul Bistrița-Năsăud, 48 ateliere școlare. Statistic situația este prezentată în tabelele de mai jos.

REGIUNEA MEDIUL	SALI DE CLASA SI CABINETE SCOLARE	SALI DE GIMNASTICA	LABORATOARE SCOLARE	ATELIERE SCOLARE	TERENURI SPORTIVE AMENAJATE	BAZINE DE INOT
Nord - Vest	6457	256	1159	514	234	-
URBAN	5828	233	1075	474	217	-
RURAL	629	23	84	40	17	-

REGIUNEA MEDIUL	SALI DE CLASA SI CABINETE SCOLARE	SALI DE GIMNASTICA	LABORATOARE SCOLARE	ATELIERE SCOLARE	TERENURI SPORTIVE AMENAJATE	BAZINE DE INOT
JUD. Bihor	1758	56	251	94	109	-
URBAN	1490	50	231	87	59	-
RURAL	268	6	20	7	50	-

Fig.6.22- Baza materială în învățământul liceal, pe medii de rezidență, la începutul anului școlar 2017-2018 în Regiunea Nord-Vest

Sursa datelor:

INS statistica educației "învățământul liceal la începutul anului școlar 2017-2018"

6.1.10. Cheltuieli publice pentru educație

Referitor la Cheltuielile publice pentru educație EUROSTAT furnizează situațiile statistice ale țărilor membre. Ultimele date oficiale oferite de CNDIPT sunt din păcate la nivelul anului 2017.

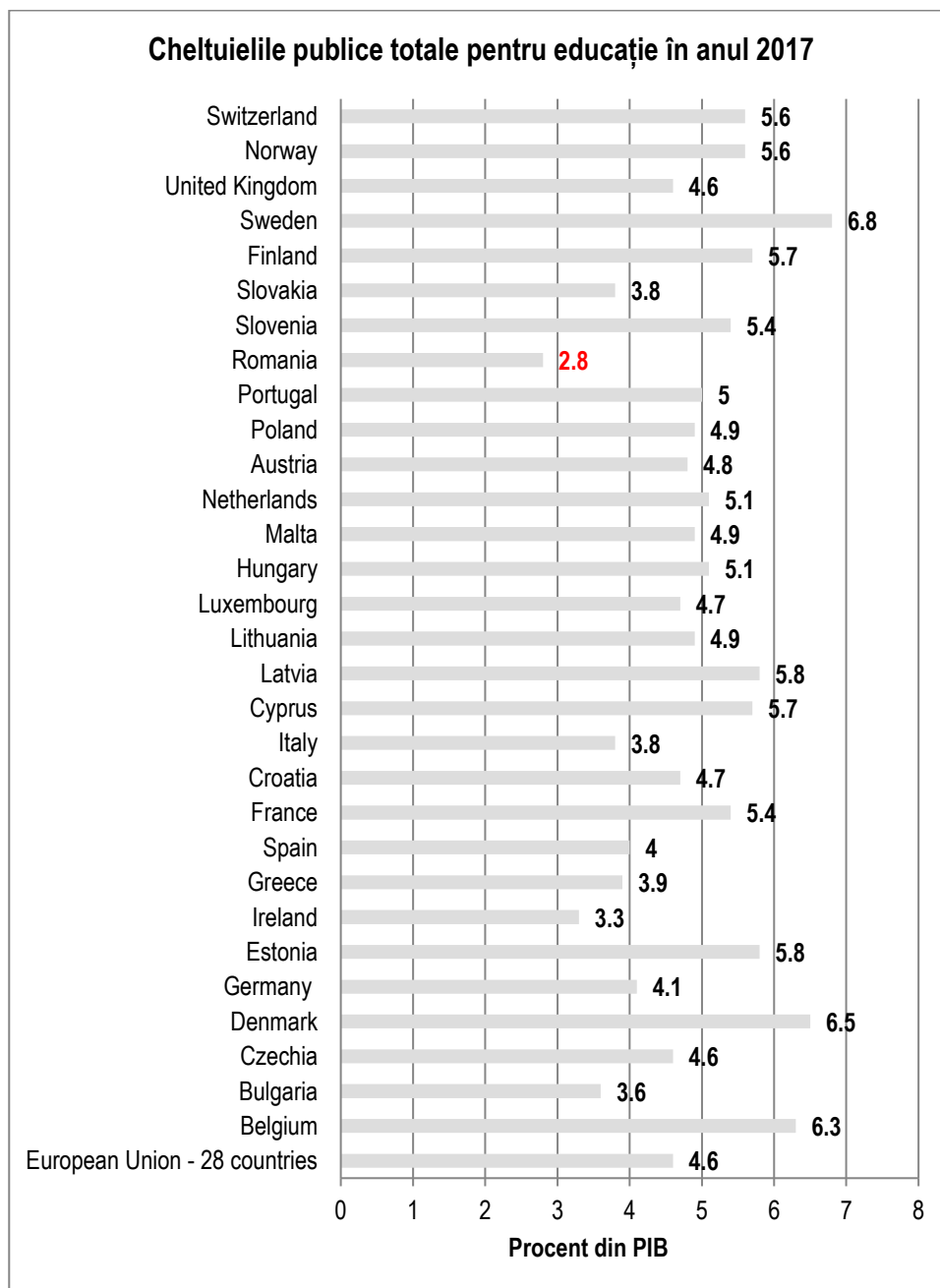

Fig.6.23- Cheltuieli publice pentru educație, Sursa:Eurostat (educ_uae_fine06)

După cum se poate observa România a alocat în 2017, 2,8% din PIB pentru cheltuielile publice totale din educație (excluzând dezvoltarea educațională timpurie a copiilor). După statisticile Eurostat România alocă cel mai mic procent din PIB pentru educație comparativ cu celelalte state ale Uniunii Europene, fiind pe ultimul loc.

Cheltuielile publice pentru Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile ISCED 3 și 4), în 2017, situează România din nou pe ultimul loc între statele uniunii cu un procent 0,67%.

Cheltuielile publice totale pentru educație din România au avut o evoluție descrescătoare, așa cum se observă din graficul de mai jos (ca și pondere din PIB)

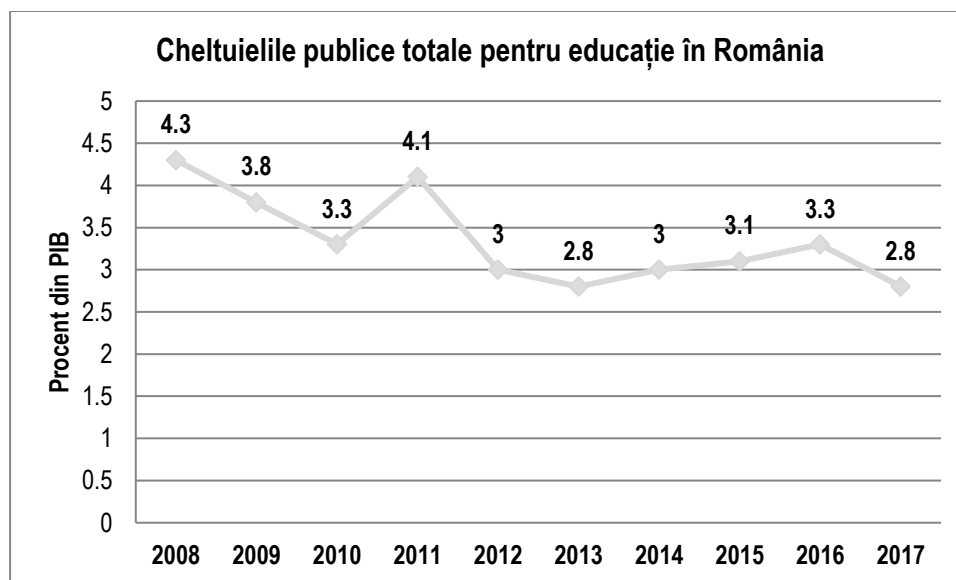

Fig.6.24, Sursa INS

6.2. Indicatori de proces

6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar vizează transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

Descentralizarea funcțională implică și antrenarea sporită în mecanismele decizionale a partenerilor sociali, pentru a garanta apropierea deciziei de beneficiarii serviciului public de educație. Cadrul instituțional pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative inițiate în sprijinul deciziei la nivel local și regional.

Aceste structuri sunt:

- la nivel regional: Consorțiul Regional (CR) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și al Inspectoratelor Școlare;
- la nivel local (județean): Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Inspectoratelor Școlare;
- la nivelul unităților de învățământ: Consiliile de administrație/Consiliile profesionale;
- la nivel național: Comitetele sectoriale.

Principalele atribuții ale structurilor menționate, în procesul de planificare a ofertei educaționale, sunt următoarele:

- Comitetele sectoriale (la nivel național): validarea Standardelor de Pregătire Profesională;

- Consorțiul Regional: identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea/actualizarea Planului regional de acțiune pentru învățământ (PRAI), cu integrarea componentei privind contribuția specifică a învățământului superior la dezvoltarea regională;

- CLDPS: corelarea ofertei educaționale din învățământul profesional și tehnic cu comanda socială și cu nevoile de dezvoltare personală și profesională a beneficiarilor pregătirii profesionale; elaborarea/actualizarea Planului local de acțiune pentru învățământ (PLAI); analizarea și avizarea propunerilor prezentate de inspectoratul școlar privind proiectele planurilor de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic din județ;

- Consiliile de administrație/Consiliile profesionale: sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune a Școlii (PAS).

În cadrul programului multianual Phare TVET, Consorțiile Regionale și Comitetele Locale au fost antrenate în elaborarea, respectiv actualizarea anuală a documentelor de planificare strategică pe termen lung la nivel regional (PRAI) și local (PLAI), pe baza cărora la nivelul fiecărei școli din program au fost elaborate planuri școlare de acțiune (PAS).

La nivelul unităților școlare, principalul instrument de planificare strategică pe baza analizei mediului intern (autoevaluare) și extern este concretizat prin Planurile de acțiune ale școlilor (PAS) Școlile cuprinse în programul Phare TVET au beneficiat de formare și asistență pentru elaborarea PAS și în raport cu PRAI și PLAI. Începând cu anul școlar 2006-2007 s-a generalizat elaborarea Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS) pentru toate unitățile de învățământ profesional și tehnic. În sprijinul elaborării documentului, școlile au beneficiat de formare și asistență din partea unităților de învățământ cuprinse în programul Phare 2003 și a inspectoratelor școlare.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- slaba legătură și controlul redus între nivelul regional de planificare și nivelul decizional în învățământ (inspectoratele școlare județene și școlile, autoritățile locale);

- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente/pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung;

- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT;

- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor sociali din Consiliile de Administrație ale Școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este curriculum-ul în dezvoltare locală (CDL) – componentă importantă a planului de învățământ, care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi).

6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT

Nevoia unor mecanisme reglementate de asigurare a calității serviciilor de educație și formare profesională care să garanteze aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire și satisfacția beneficiarilor (forța de muncă și angajatorii) a condus la adoptarea Legii nr. 87 din

13 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației.

În IPT, introducerea unui sistem de asigurare a calității în educație s-a generalizat începând cu anul școlar 2006-2007 pentru toate unitățile de învățământ. Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu evaluarea externă (prin inspecție școlară), ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea, în același timp, un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire a acesteia.

6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar

Promovabilitatea în învățământul liceal la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Analiza rezultatelor elevilor prin prisma promovabilității a scos în evidență faptul că Regiunea Nord-Vest ocupă primul loc la nivel național având cel mare procent de promovabilitate între regiuni cu 98,1%. Media la nivel național a fost de 96,3%.

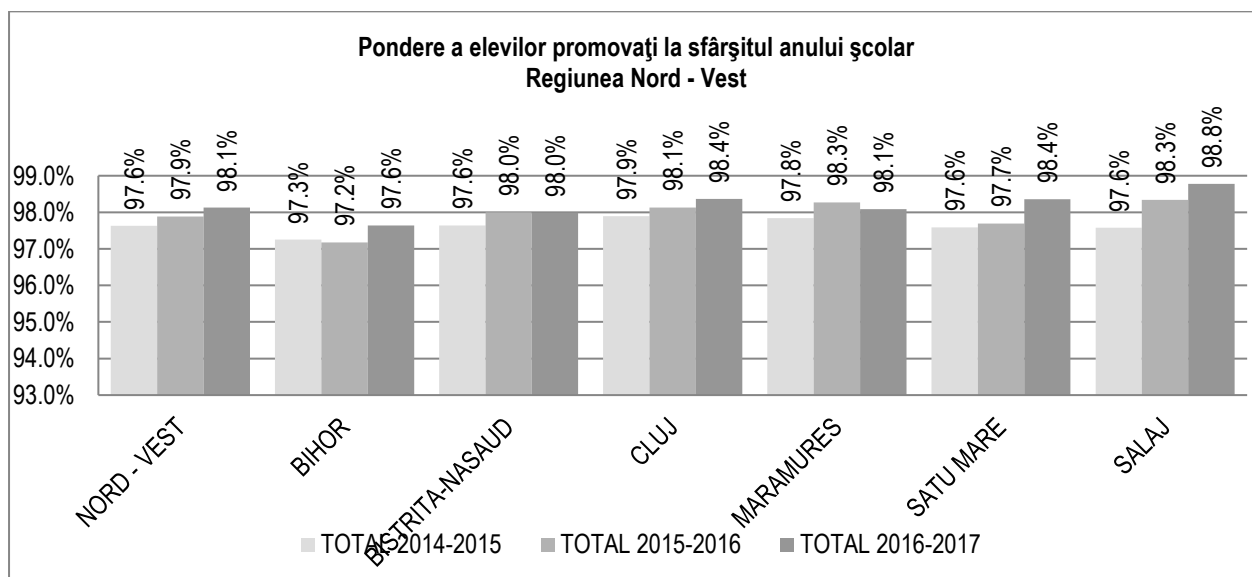

Fig.6.25- Promovabilitatea la nivel de regiune și județe,
Sursa datelor: INS - Statistica pentru Educație

Analiza pe cele patru clase liceale privind promovabilitatea la nivelul regiunii, relevă faptul că procentele de promovabilitate ale regiunii sunt mai ridicate decât cele la nivel național cu 1-2%. Raportat la județele regiunii se constată că procentul de promovabilitate este cel mai ridicat la clasele a XII-a unde atinge o medie de 99%, scăzând apoi ușor până la un nivel de apropiat de 95% la clasele a IX-a. Pentru județul Bihor, în anul școlar 2016-2017, aceste procente se regăsesc în tabelul următor:

Clasa	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa XI-a	Clasa a XII-a	Clasa a XIII-a
Procent	97,5	99	98,9	98,9	90,7

Totalul promovabilității pe cei 5 ani de liceu este la nivel de regiune Nord-Vest de 98,1%, iar la nivel de județ Bihor 97,7%.

Promovabilitatea în învățământul profesional la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Din datele statistice furnizate de către INS, Regiunea Nord-Vest a avut cel mai mare procent de promovabilitate la învățământul profesional în anul școlar 2016-2017, de 92,2%, fiind urmată de Regiunea Centru cu (91,8%).

La nivelul județului Bihor procentul de promovabilitate pentru învățământul profesional a fost de 91,7%, în anul școlar 2015-2016 și de 90,6 în anul școlar 2016-2017.

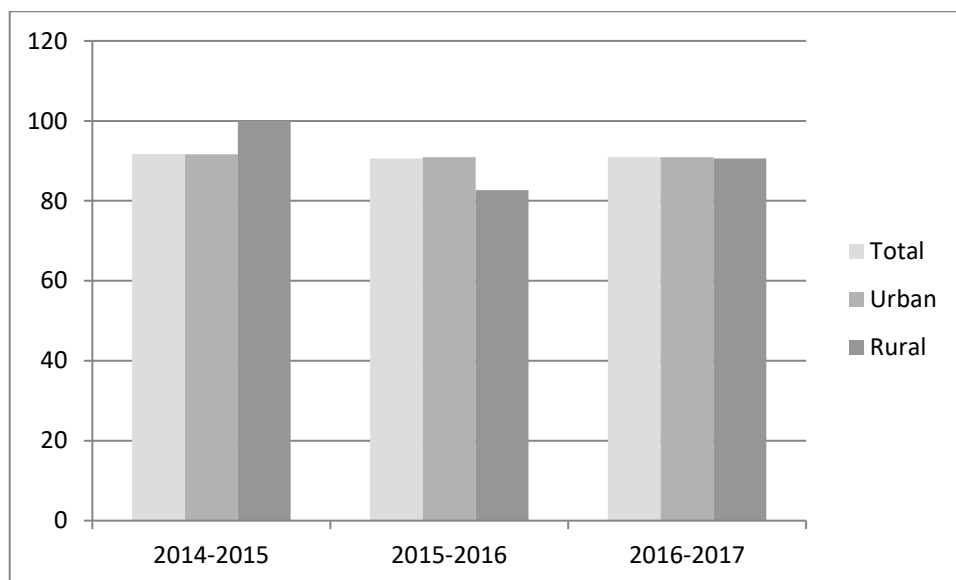

Fig.6.26, Sursa datelor: INS - Statistica pentru Educație

Promovabilitatea în învățământul postliceal la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Promovabilitatea în învățământul postliceal, prin școala postliceală a fost cea mai ridicată în Regiunea Nord-Vest (98,7%) și în același timp mai ridicată decât media la nivel național de 97,0%.

La nivelul județului Bihor procentul de promovabilitate a fost de 98,1%.

6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere

Serviciile de orientare școlară și profesională, precum și cele de consiliere și asistență psihopedagogică la nivelul județului nostru au funcționat în continuare, în numeroase unități de învățământ profesional și tehnic. În mod specific, ele au fost calibrate, ținând cont de prevederile legislative OMECTS nr. 5555/2011, la numărul de elevi din unitate și la

necesitățile de consiliere și asistență psihopedagogică din teren. Tematica orelor de consiliere a urmărit autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevilor (identificarea aptitudinilor, intereselor, valorilor; cunoașterea stilului de învățare etc.), investigarea lumii profesiilor, etapele procesului decizional, pregătirea pentru angajare (studierea ofertelor de muncă disponibile pe piață, discuții cu angajatori, conceperea CV-ului și a scrisorii de intenție); vizite la fața locului, la diverse firme și operatori economici pentru o mai bună înțelegere a mediului profesional. Din punctul de vedere al dotărilor, cabinetele dispun de materiale tipărite (profile ocupaționale, broșuri informative) și de softuri electronice de investigare a trăsăturilor de personalitate ale elevilor și de consilierea carierei (BTPAC, CAS, Interoption, CCP online etc.) obținute prin programe guvernamentale 2007, achiziții realizate de școli și proiecte din fonduri europene (cum ar fi POSDRU/160/2.1/S/139788 "Eficientizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională a elevilor prin metode computerizate").

Orientarea și consilierea elevilor poate fi abordată și sub aspectul tendințelor și evoluțiilor în sondajele de opinie ale elevilor. Ancheta educațională omnibus derulată de Școala Doctorală de Sociologie din cadrul Universității din Oradea, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al Județului Bihor și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor privind orientarea școlară și profesională a elevilor din clasele a VIII-a constată menținerea interesului pentru filiera teoretică, o ușoară creștere pentru filiera tehnologică și scăderea interesului pentru cea vocațională.

În anul școlar 2018-2019 au fost chestionați 4261 din 5360 elevi înmatriculați în clasa a VIII-a, ceea ce reprezintă un procent de 79,49% din totalul populației de clasa a VIII-a din județ. În urma analizei datelor, rezultă că 77,3 % doresc să-și continue studiile la forma de învățământ de zi, la liceu și școală profesională (19,9%). La o verificare mai detaliată a datelor, în cazul celor care declară că nu doresc să continue școala (2,8%), remarcăm faptul că nu este vorba de un refuz categoric, ci mai degrabă de anumite situații particulare socio-economice: întreruperi din cauza unor lipsuri materiale, posibila emigrare și/ sau dorința de a se califica într-o meserie sau activitate ce nu se regăsește în oferta educațională de pe plan local sau care ține de anumite îndeletniciri tradiționale ale familiei de proveniență (de exemplu, prelucrarea artizanală, lăutărie, antreprenariat periferic, crescători de melci, tuning etc.).

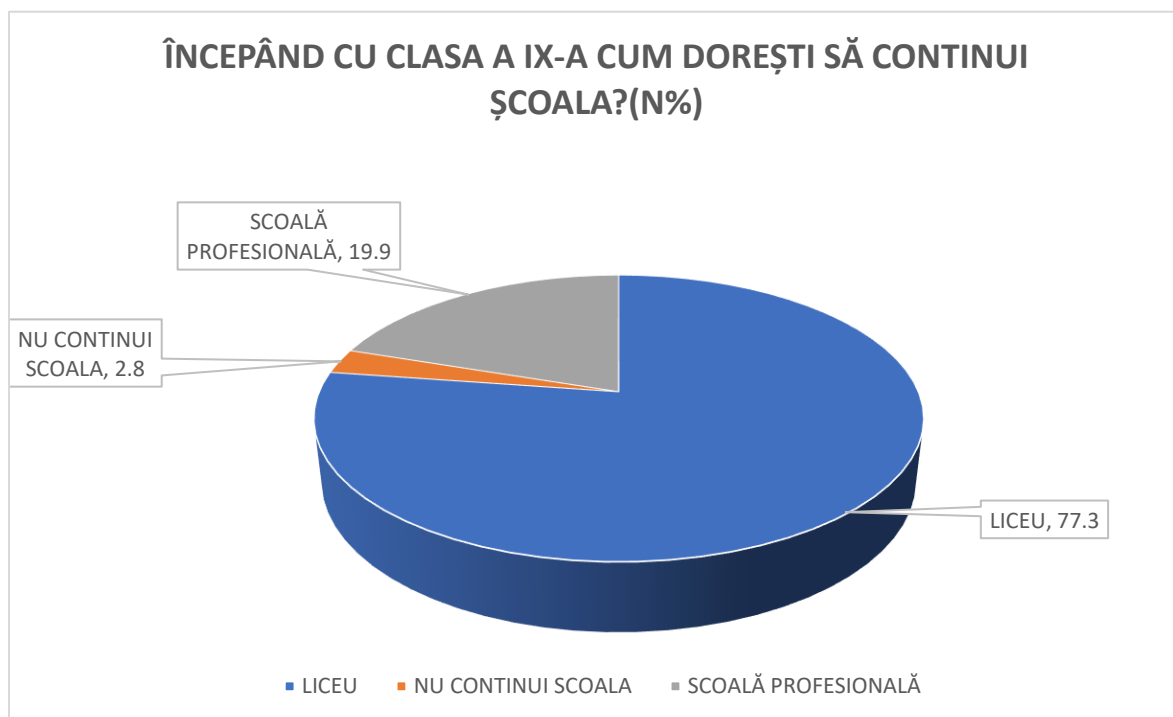

Fig. 6.27- Grafic privind opțiunile elevilor (clasa a VIII-a din anul școlar 2018 – 2019 pentru anul școlar 2019 – 2020) pentru forma de învățământ privind continuarea studiilor, Sursa- CJRAE Bihor

Până la ce nivel dorești să îți continui studiile? (N%)

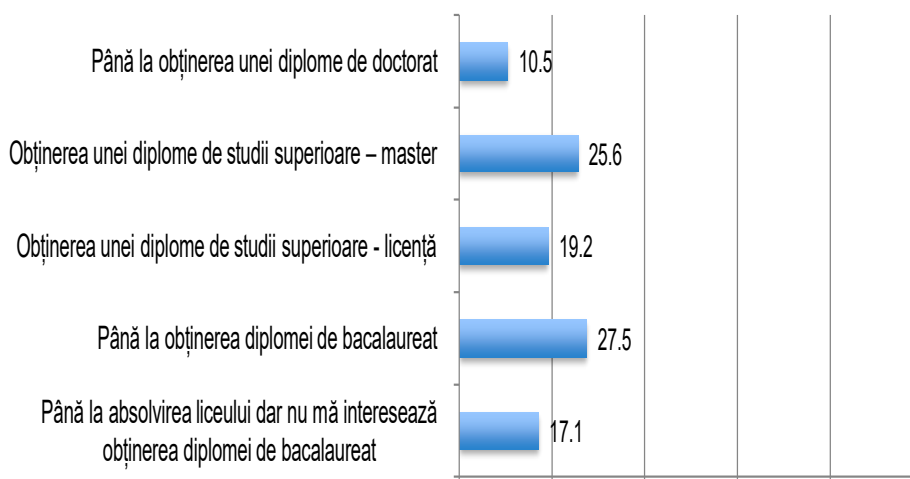

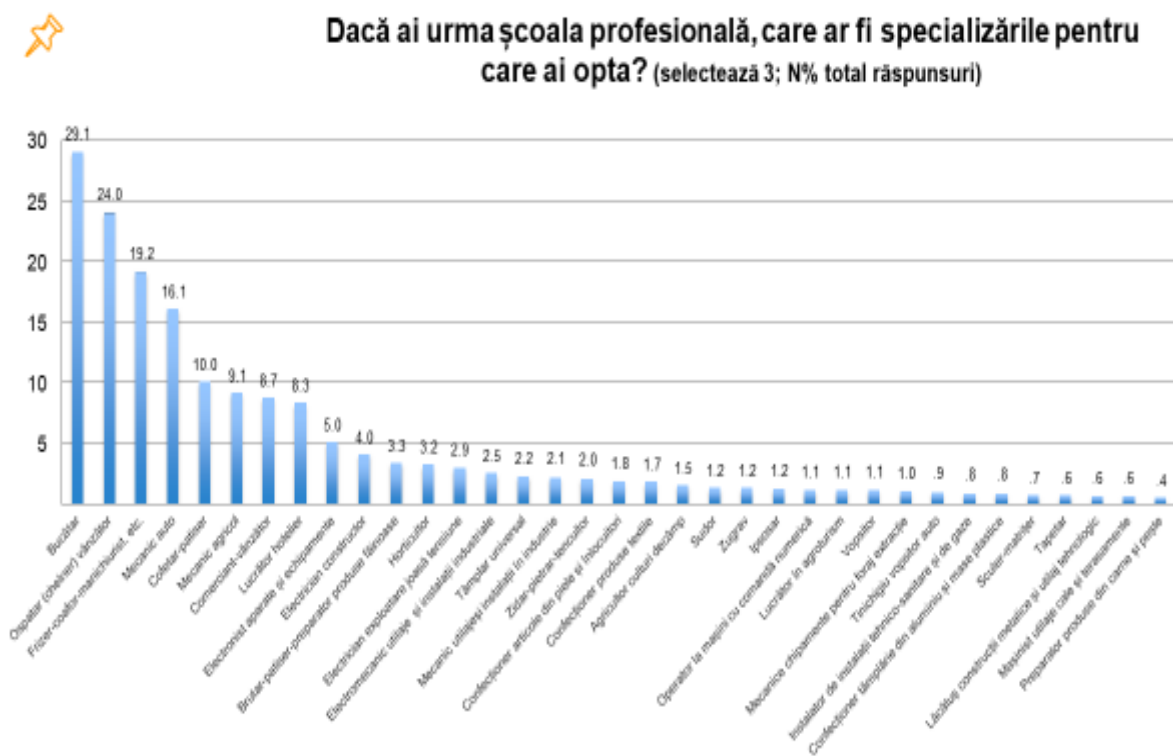
Fig.6.28- Graficul - Opțiunile elevilor din clasa a VIII-a din anul școlar 2018 – 2019 privind nivelul maximal vizat în continuarea studiilor

Sursa: Monitorul Educațional al Rezultatelor, Practicilor și Atitudinilor în Școlile din Bihor, 2018-2019 (MERPAS) (<http://socioumane.ro/blog/ccs/2019/05/07/rezultatele-anchetei-merpas/>)

Din punctul de vedere al dezirabilității continuării studiilor remarcăm un procent de 82,9 de respondenți care doresc să continue studiile cel puțin până la nivelul de bacalaureat și peste acest nivel; în schimb, restul sunt mai degrabă într-o stare de incertitudine.

În ceea ce privește opțiunile școlare, dacă analizăm din punct de vedere al filierei, elevii se orientează, și în acest an, **tot spre filiera teoretică** (profil real 29,5%, profil uman 25%), urmată de cea tehnologică (profil tehnic 14,1%, servicii 12,2% și resurse naturale și protecția mediului 2,5%), mai slab reprezentată fiind filiera vocațională (de exemplu, profilul sportiv 4,7%, pedagogic 3,4% și teologic 1,8%). O primă interpretare a acestui fapt ar putea avea în vedere inerția perceptivă că la liceele teoretice, actul de învățare este mai calitativ ("se face mai multă școală"). O altă explicație, ține tot de aprecierea că un liceu „teoretic și bun” oferă șanse sporite de a continua studiile și de reușită în viață. Totuși, vârsta elevilor chestionați (14-15 ani) ar putea, într-o anumită măsură, să distorsioneze constatările anchetei prin faptul că la această vârstă, interesele pentru viitorul personal mai îndepărtat nu sunt cristalizate, ei fiind supuși multiplelor influențe (grup de prieteni, mediu on-line etc.). În schimb, un semnal de alarmă este ridicat de motivația pentru continuarea formei viitoare de educație! Aceasta nu este determinată de fapte, date, rezultate obiective (cum ar fi de exemplu rezultatele școlare), ci de planuri de viitor (52,2%), de pasiuni pentru domenii de activitate (idealizat în multe cazuri) (25,6%) și de dorința de a câștiga bani (11%) etc. Raportat la atitudinile elevilor față de învățământul profesional, aproximativ o treime consideră mai prestigioasă calificarea oferită de un liceu, decât de o școală profesională.

Potrivit rezultatelor aceleași anchete, primele 3 opțiuni ale elevilor pentru o **calificare obținută prin școala profesională** sunt majoritare în domeniul serviciilor: bucătar (29,1%); ospătar, (chelner), vânzător în unități de alimentație (24%) și frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist (19,2%).

În concluzie, tendința pentru continuarea studiilor la nivelul învățământului profesional și tehnic se conturează, din punctul de vedere al elevilor, în jurul **profilului de Servicii**. Drept urmare, se ridică în continuare necesitatea flexibilității ofertei educaționale atât din perspectiva dinamicii pieței muncii, cât mai ales în privința susținerii dezvoltării economiei, prin adaptarea opțiunilor la cerințele tehnologiilor viitoare. În unele cazuri, oferta școlilor profesionale suferă de o anumită inerție, ea nefiind foarte axată pe meserii de viitor (meserii din domeniul electronicii, automatizării, telecomunicațiilor, robotică etc.), ci mai degrabă să conserve anumite profesii în care calificarea se poate face mai rapid și mai ieftin la locul de muncă.

Datorită metodologiei computerizate a admiterii la licee, opțiunile elevilor se axează pe maximizarea șanselor de a accede la o unitate de învățământ liceal care în percepția lor este "de prestigiu" și „se învață carte”, refuzând în primă instanță unități școlare care ar fi mai la îndemână din diverse motive, cum ar fi apropierea de domiciliu sau profesionalizarea.

6.3. Indicatori de ieșire

6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație

Absolvenți în învățământul liceal

Analiza evoluției numărului de absolvenți din învățământul liceal urmărită în perioada 2010-2016, la nivelul Regiunii Nord-Vest a scos în evidență același trend înregistrat și la nivel național pentru toate cele trei filiere.

În regiunea Nord-Vest, numărul absolvenților filierei teoretice a marcat o scădere semnificativă în anul 2011 la 10318 absolvenți, după care a crescut ușor pînă la 11194 absolvenți în 2014 și a scăzut din nou la 10042 absolvenți în 2016.

Pentru filiera tehnologică evoluția a fost sinuoasă cu scăderi și creșteri semnificative, astfel că la începutul intervalului numărul de absolvenți a fost de 15.119, în 2014 acesta ajuns la 11483 absolvenți iar în 2016 la 7925.

Pentru filiera vocațională evoluția a fost aproximativ constantă pentru intervalul 2010-2015.

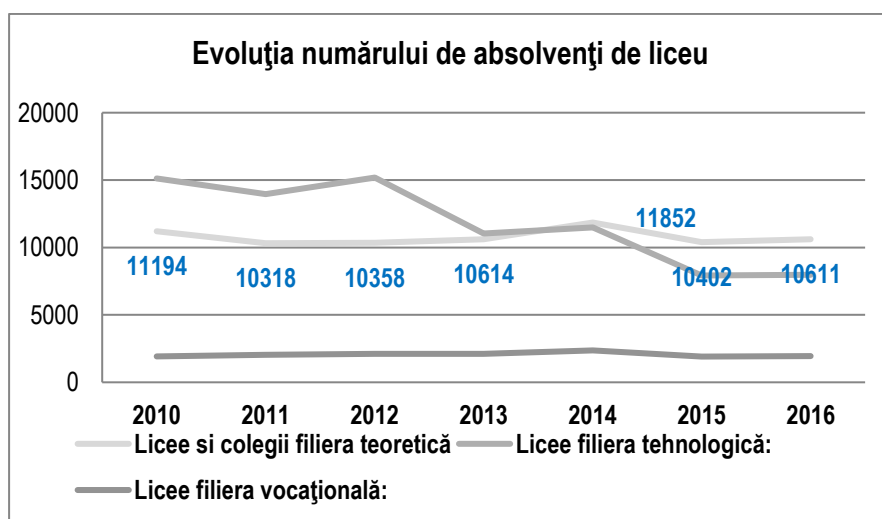
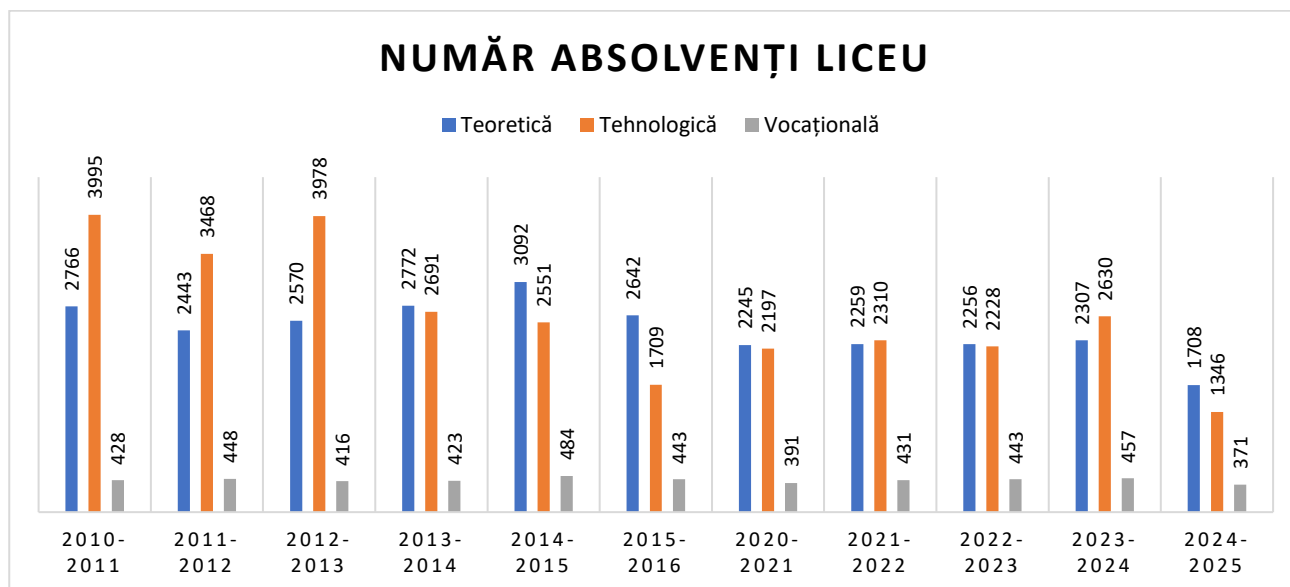

Fig.6.29- Evoluția numărului de absolvenți de liceu la nivel de regiune Nord-Vest,
Sursa: INS

Pentru județul Bihor evoluția numărului de elevi absolvenți la cele 3 filiere se prezintă în tabelul de mai jos:

Filieră	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Teoretică	2766	2443	2570	2772	3092	2642	2245	2259	2256	2307	1708
Tehnologică	3995	3468	3978	2691	2551	1709	2197	2310	2228	2630	1346
Vocațională	428	448	416	423	484	443	391	431	443	457	371

Absolvenți în învățământul profesional

Evoluția numărului de absolvenți în învățământul profesional în Regiunea Nord-Vest a fost profund influențată de aspectele legislative care au marcat schimbări în învățământul profesional. Scăderea masivă s-a produs în anul 2011, unde comparativ cu 2010, numărul de absolvenți a scăzut de la 4925 de absolvenți la 829 de absolvenți.

Modificarea politicilor educaționale în sensul încurajării învățământului profesional a făcut ca în perioada 2011-2016 numărul absolvenților din învățământul profesional să crească la 19423 de absolvenți, trendul fiind crescător.

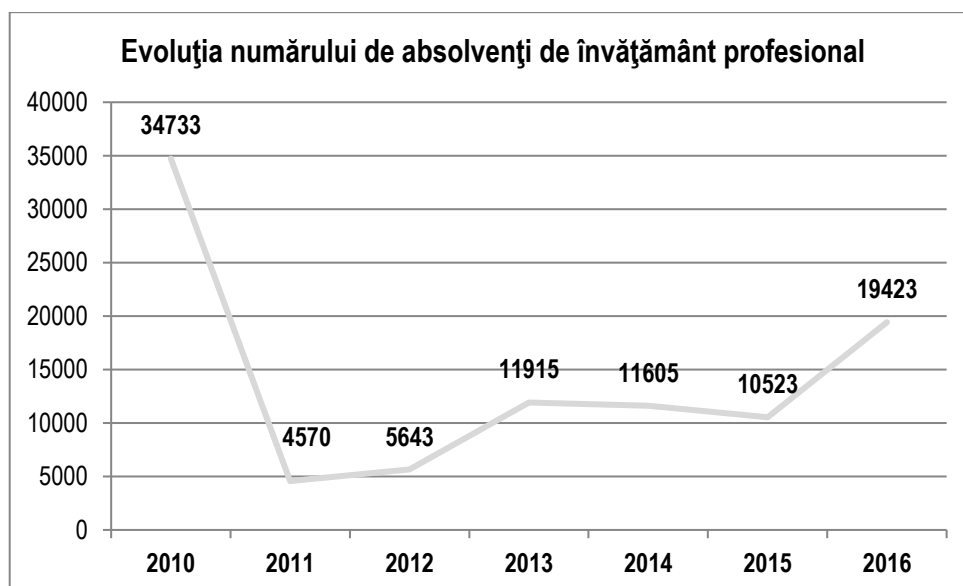

Fig.6.30- Evoluția absolvenților de învățământ profesional, Sursa: INS

Pentru județul Bihor evoluția numărului de absolvenți pentru perioada analizată este prezentată în tabelul de mai jos:

An școlar	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Număr absolvenți	1094	129	196	307	536	440	737	986	1157	1141	809	887

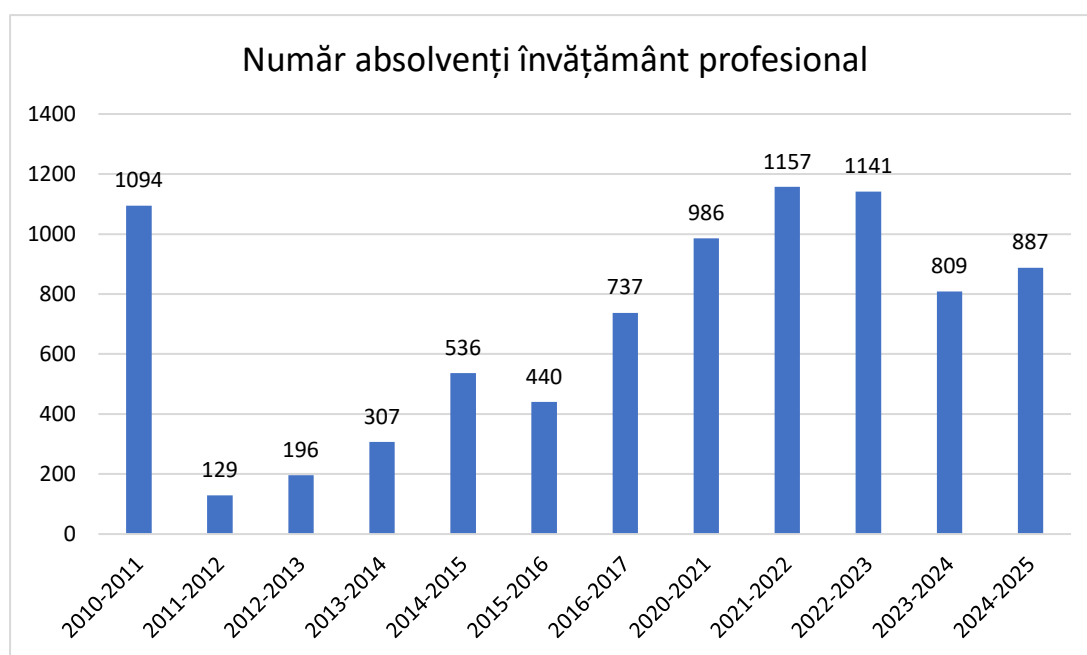

Fig.6.31- Evoluția absolvenților de învățământ profesional-JUD. BIHOR

Absolvenți în învățământul postliceal

Analiza statistică a arătat că școala postliceală a devenit din ce în ce mai atractivă, numărul absolvenților a crescut de la 2719 în 2010, la 4232 în 2014 apoi a început să scadă la 3628 în 2016. Nu același lucru se poate afirma referitor la școala de maiștri unde în perioada analizată, numărul de absolvenți a scăzut. O ușoară creștere a fost înregistrată în anul 2014, la 234 de absolvenți dar a scăzut în 2016 la 185 absolvenți. În anul școlar 2021-2022 au absolvit 623 elevi ai învățământului postliceal.

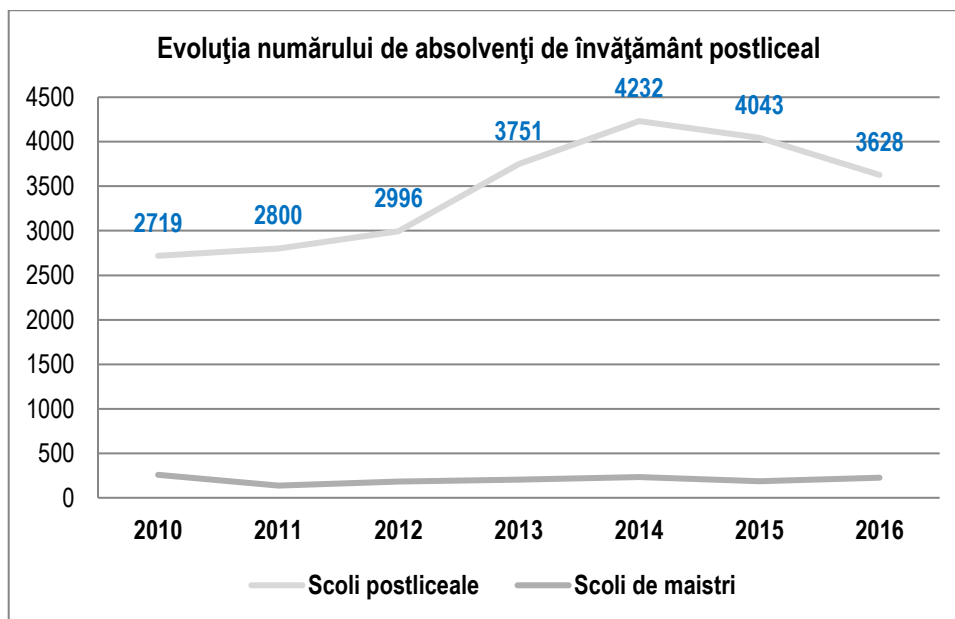
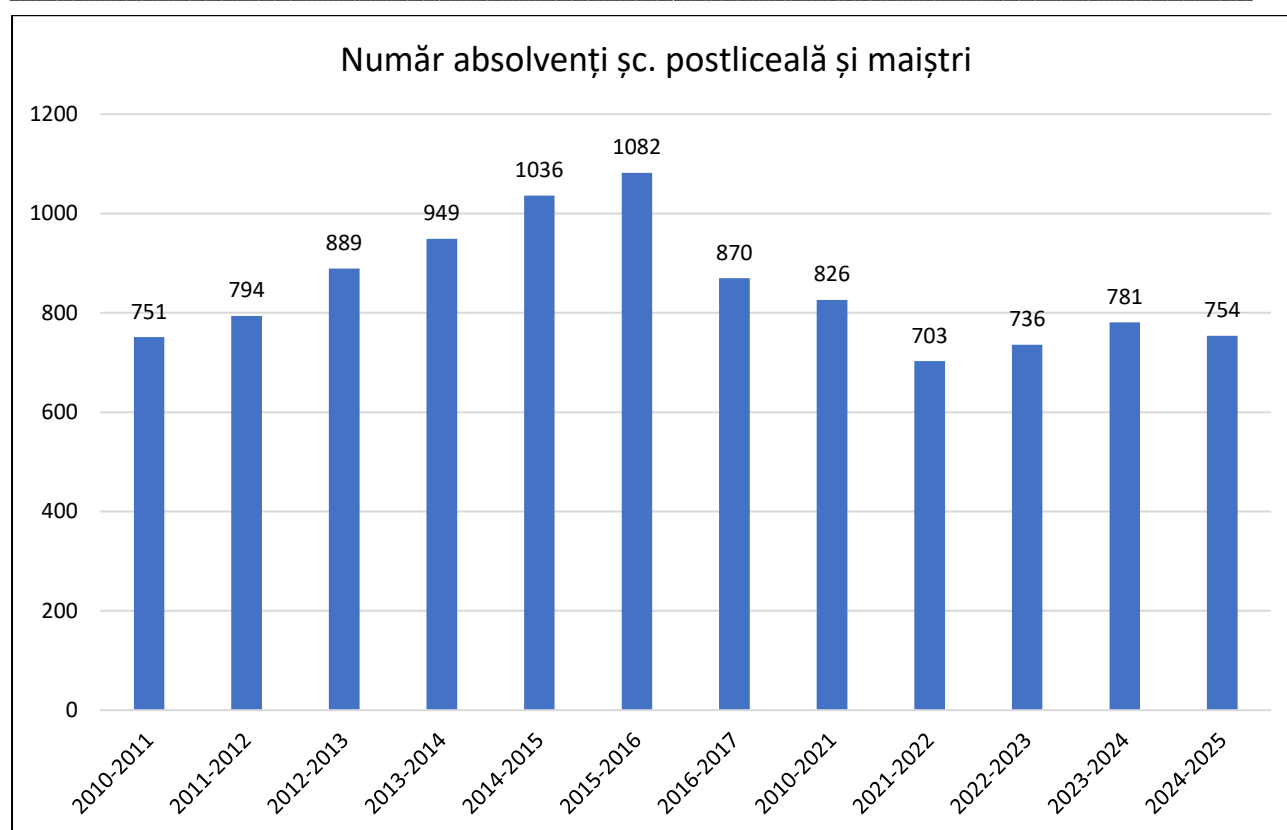

Fig.6.32- Evoluția numărului absolvenților învățământului postliceal, Sursa: INS

Pentru județul Bihor evoluția numărului de absolvenți pentru perioada analizată este prezentată în tabelul de mai jos:

An școlar	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Număr absolvenți șc. postliceală și maistri	751	794	889	949	1036	1082	870	826	703	736	781	754
postliceal	710	762	843	903	1028	1060	859	826	703	723	769	750
maistri	41	32	46	46	8	22	21	-	-	13	12	4

6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

Rata de absolvire în învățământul gimnazial are valori de peste 85% în regiunea Nord-Vest în tot intervalul analizat mai puțin ultimul an școlar, valorile fiind comparabile cu cele la nivel național. Pe medii de rezidență se observă o diferență semnificativă între mediul urban (peste 97%) și mediul rural (75%), iar pe sexe, rata de absolvire este mai mare la fete comparativ cu băieții. Pentru județul Bihor rata de absolvire este comparabilă cu media regională.

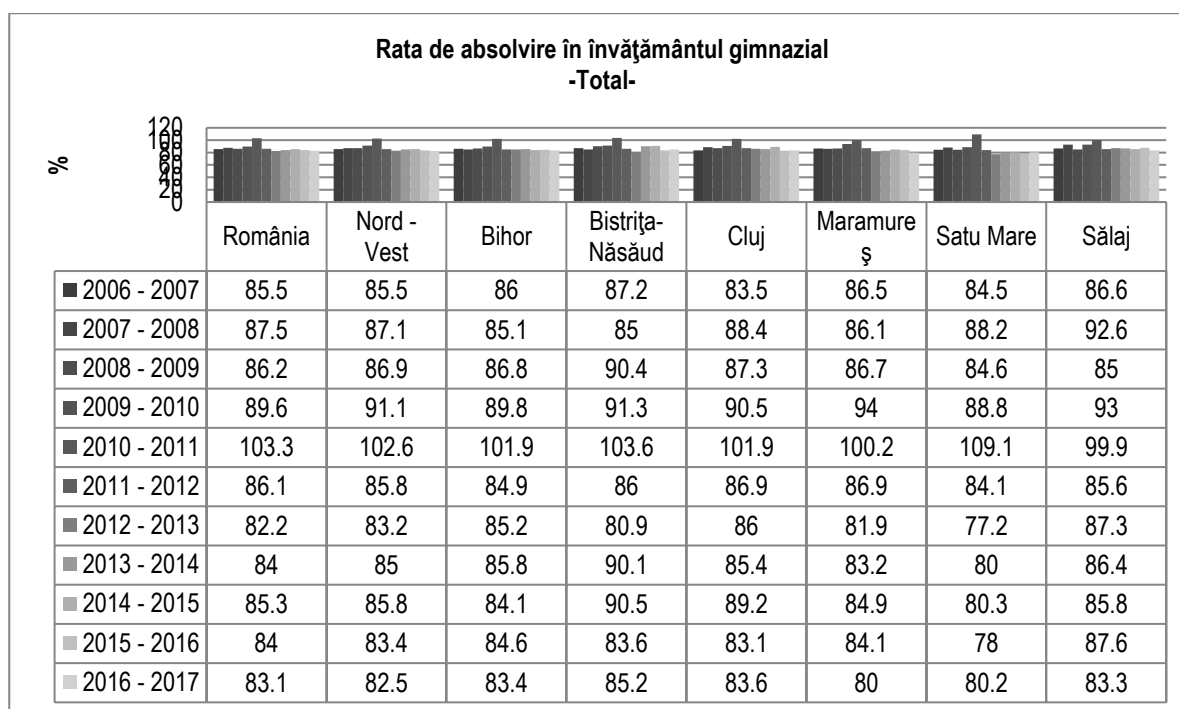

Fig.6.33- Evoluția ratei de absolvire la gimnaziu, Sursa: INS

Rata de absolvire la nivel liceal

La nivel liceal rata de absolvire are o evoluție ascendentă în tot intervalul analizat, cu o creștere progresivă de la 54,2% în anul școlar 2006/2007 la 91% în anul școlar 2014/2015 și apoi o scădere bruscă. Ea peste media națională (89,1% în anul școlar 2014/2015 și puțin mai mare în 2016-2017. O bună rată de absolvire se înregistrează în anul școlar 2016-2017 în județul Bihor (76,8%). Pe sexe trendul pozitiv se menține la fete, în timp ce băieții au o rată de absolvire mai scăzută

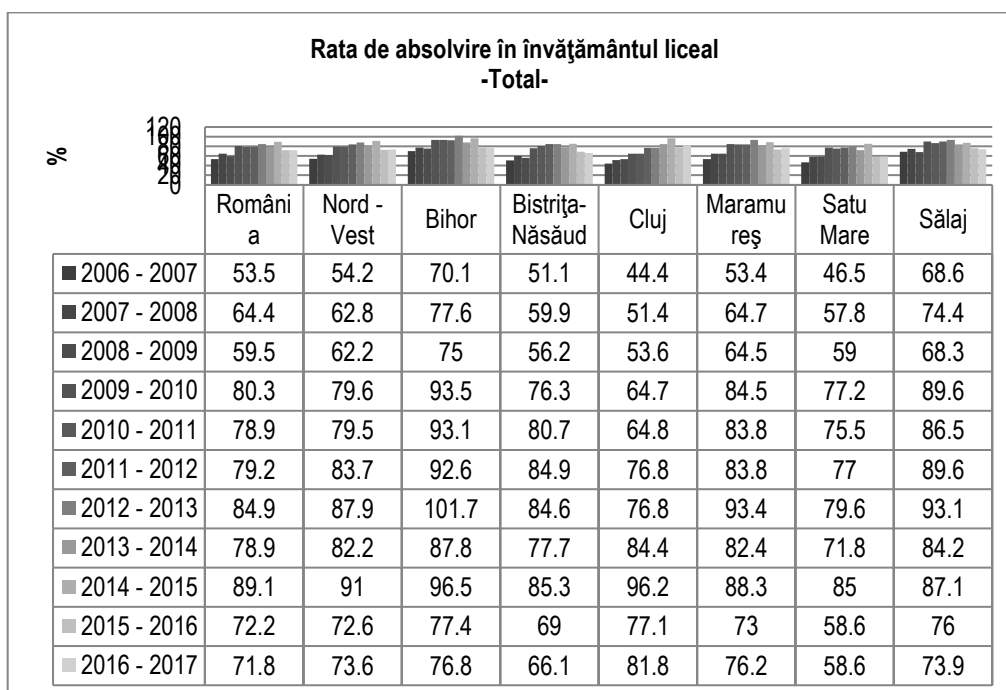

Fig.6.34-Rata de absolvire în învățământul liceal, Sursa: INS

Județul Bihor deține procente mai bune decât media regională la acest indicator pentru fiecare an de studiu din intervalul analizat.

Rata de absolvire în învățământul profesional

La învățământul profesional rata de absolvire analizată în perioada 2006-2017, în Regiunea Nord-Vest a avut o evoluție descrescătoare de la 42% în 2006 la 14,8% în 2011, iar apoi în perioada în care nu au mai fost repartizate locuri la învățământul profesional (2011-2013) rata a scăzut foarte mult la 2,7%, începând să crească ușor la 11,2 în 2017.

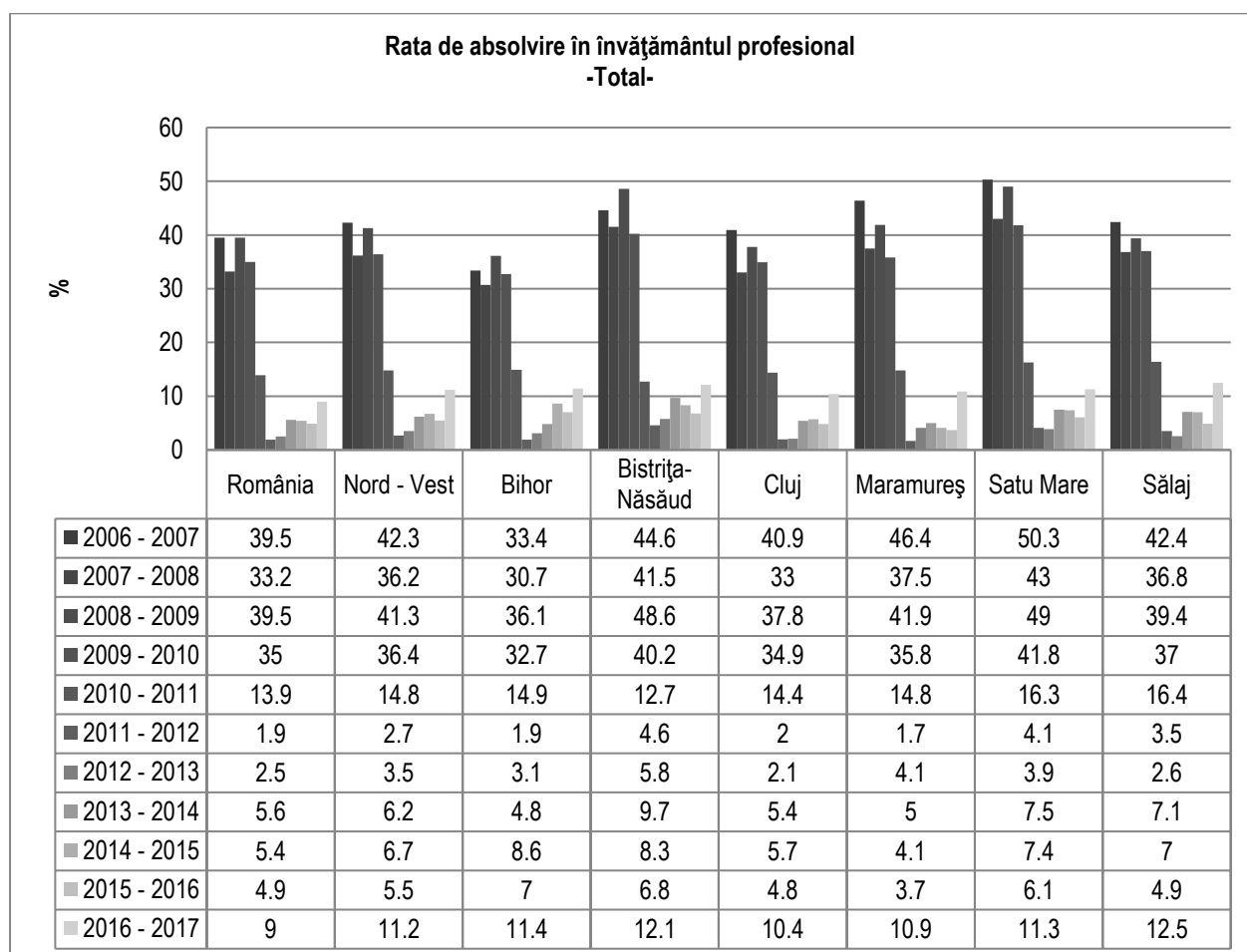

Fig.6.35- Rata de absolvire în învățământul profesional, Sursa: INS

Rata de absolvire în învățământul postliceal

Tendința generală identificată este de creștere a ratei de absolvire în învățământul postliceal. Dacă la începutul intervalului în 2006, rata de absolvire a fost foarte scăzută la nivelul regiunii, doar 3,9%, în 2017 ea a fost de 14,1%. Este de remarcat că la acest indicator județul Bihor depășește media regională în fiecare an școlar analizat.

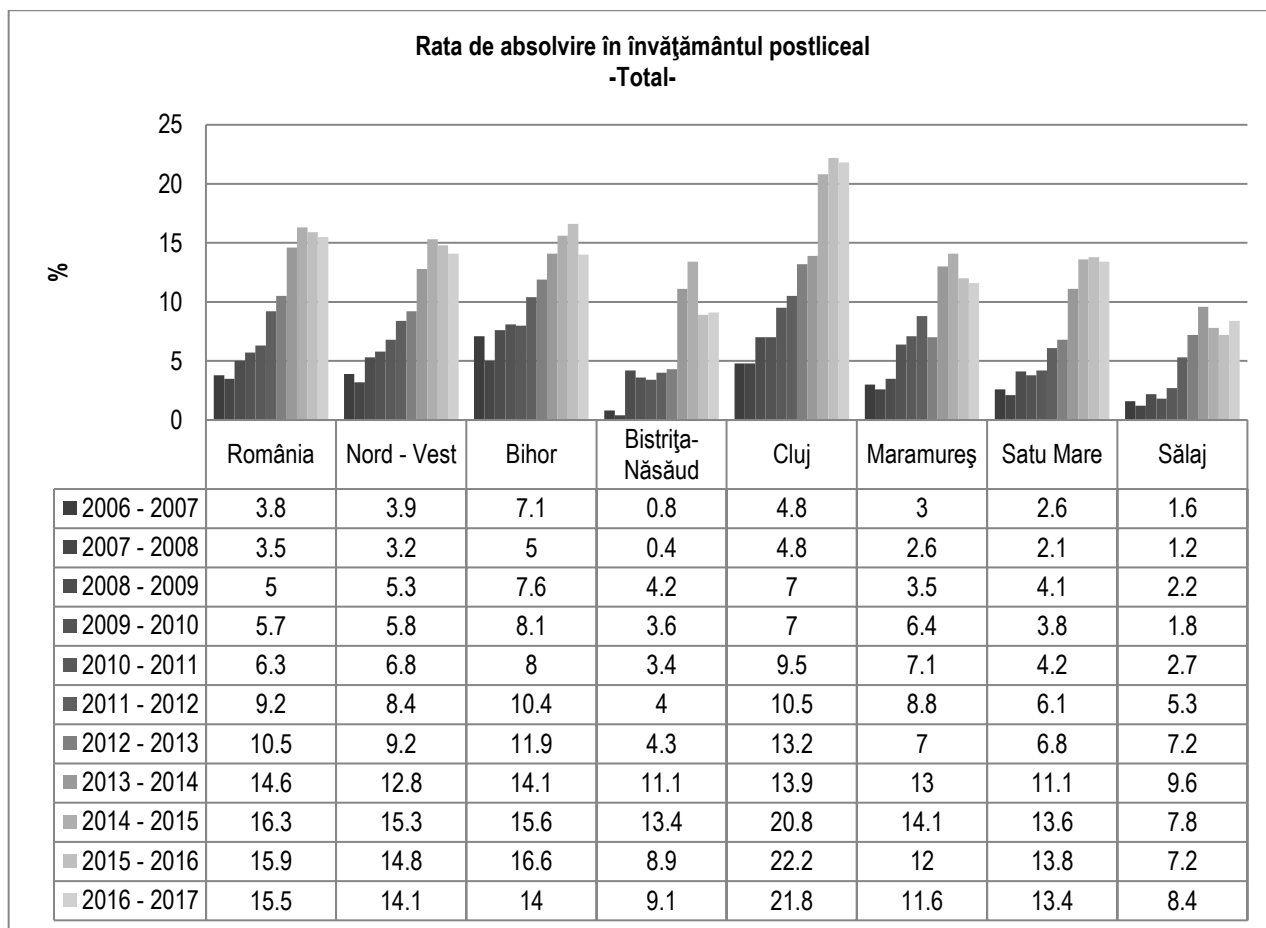

Fig. 6.36- Rata de absolvire în învățământul postliceal, Sursa: INS

La nivelul Regiunii nord-Vest doar două județe (Bihor și Bistrița-Năsăud) au clase de învățământ postliceal în mediul rural, unde rata de absolvire a fost extrem de mică (0,5%, respectiv 2,5%).

6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

Din datele statistice furnizate de INS pentru perioada 2007-2017, rata de tranziție de la gimnaziu la învățământul secundar superior, la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost mai scăzută decât cea la nivel național. Dintre regiuni, cea mai mare rată de tranziție a avut-o Regiunea București Ilfov, cu mai mult de 100%.

Județul Bihor are procente mai mici decât media regională.

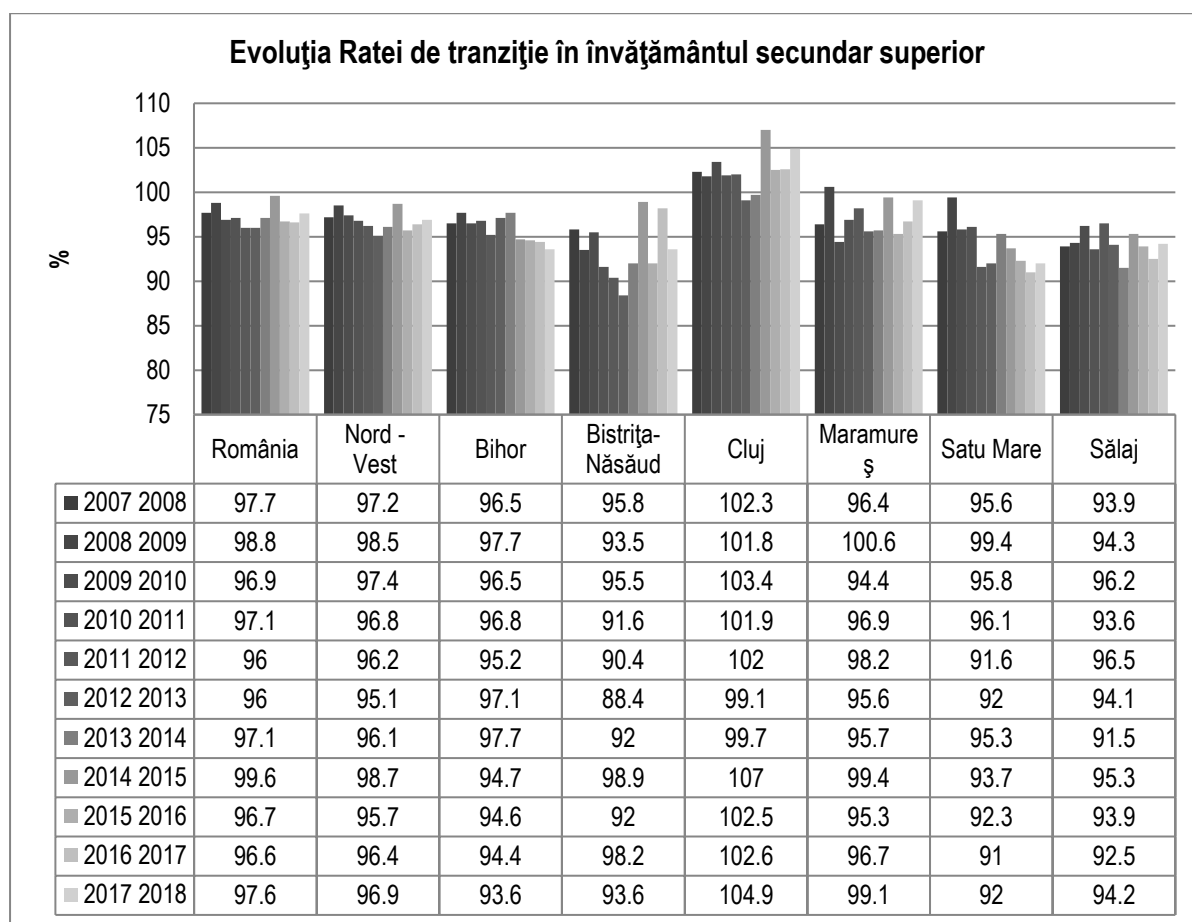

Fig.6.37- Rata de absolvire la următorul nivel de educație, Sursa datelor: INS

Rata de tranziție în învățământul post-secundar non terțiar/ terțiar

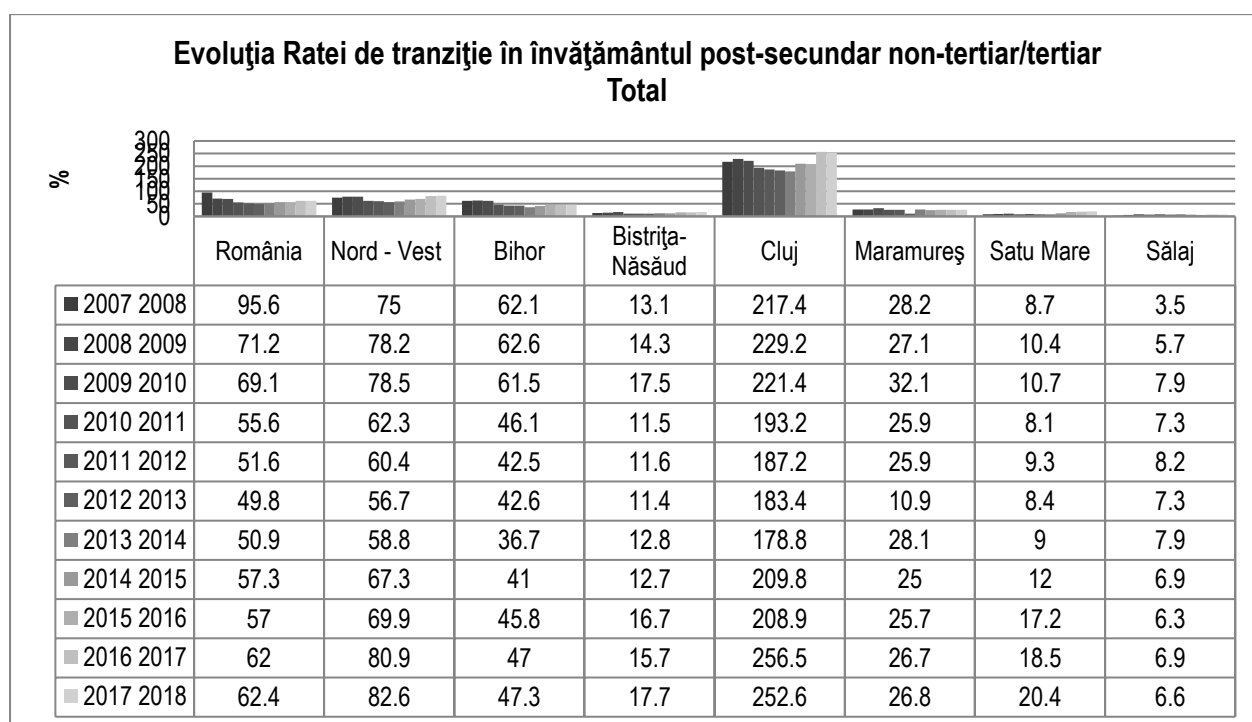

Fig.6.38- Evoluția ratei de tranziție în învățământul postsecundar, Sursa datelor: INS

La nivelul regiunii ratele de tranziție sunt destul de scăzute, mai scăzute decât cele de la nivel național. Și la acest indicator județul Bihor are procente sub media regională.

Analiza pe sexe a arătat că ratele de tranziție pentru populația școlară feminină sunt mai ridicate decât cele pentru populația masculină.

6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

Din analiza datelor furnizate de INS în intervalul 2006/2007-2016/2017 se constată că rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial în regiunea Nord-Vest a fost pe tot intervalul analizat sub media națională, valoarea cea mai mică înregistrându-se în anii școlari 2012/2013 și 2013/2014- 1,2%, mai mică la populația școlară de sex feminin și cu valori mult mai mari în mediul rural față de mediul urban.

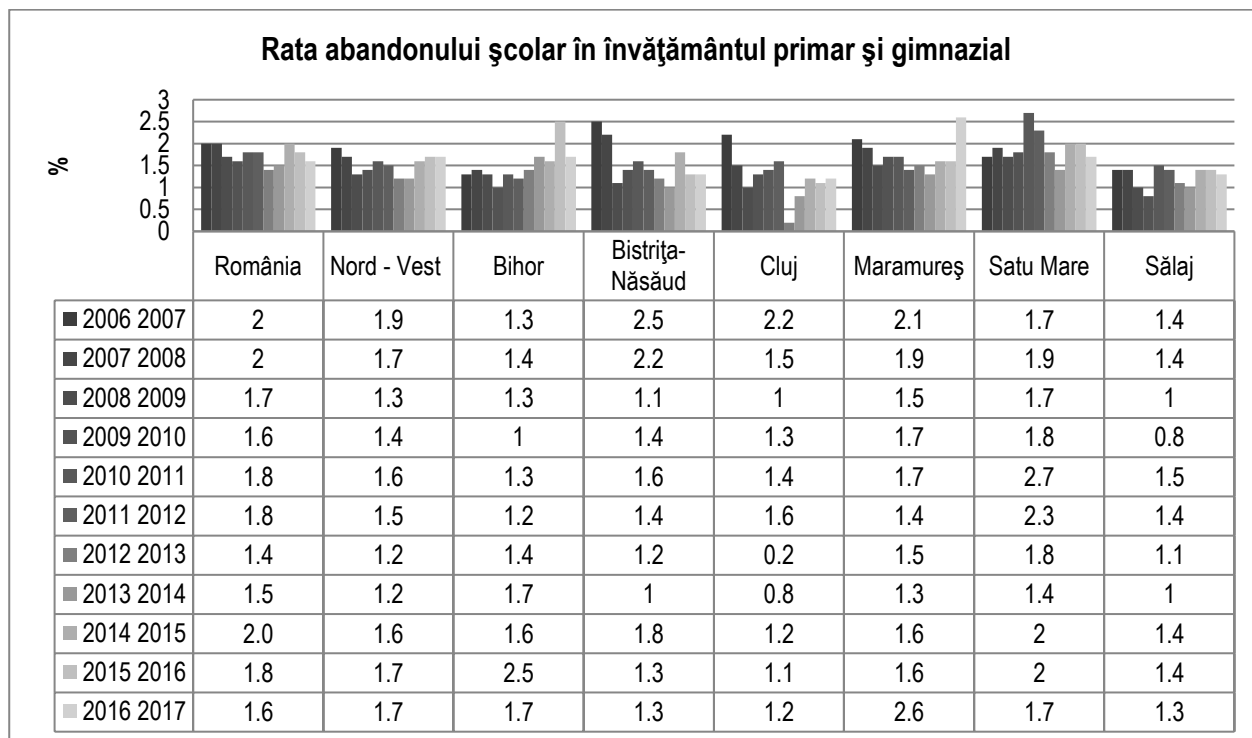

Fig.6.39- Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, Sursa datelor: INS

La nivel județean, rata cea mai scăzută a abandonului în anul școlar 2016-2017 se înregistrează în județul Cluj, urmat de județul Bistrița-Năsăud, iar cea mai mare în județul Bihor.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

Datele furnizate de INS pentru învățământul liceal cuprind intervalul 2006/2007-2010/2011. Pe intervalul analizat se observă că rata abandonului în regiunea Nord-Vest este sub media națională, mai mare la populația de sex masculin și în mediul rural. Județul Bihor are un procent mai mic la acest indicator decât media regională.

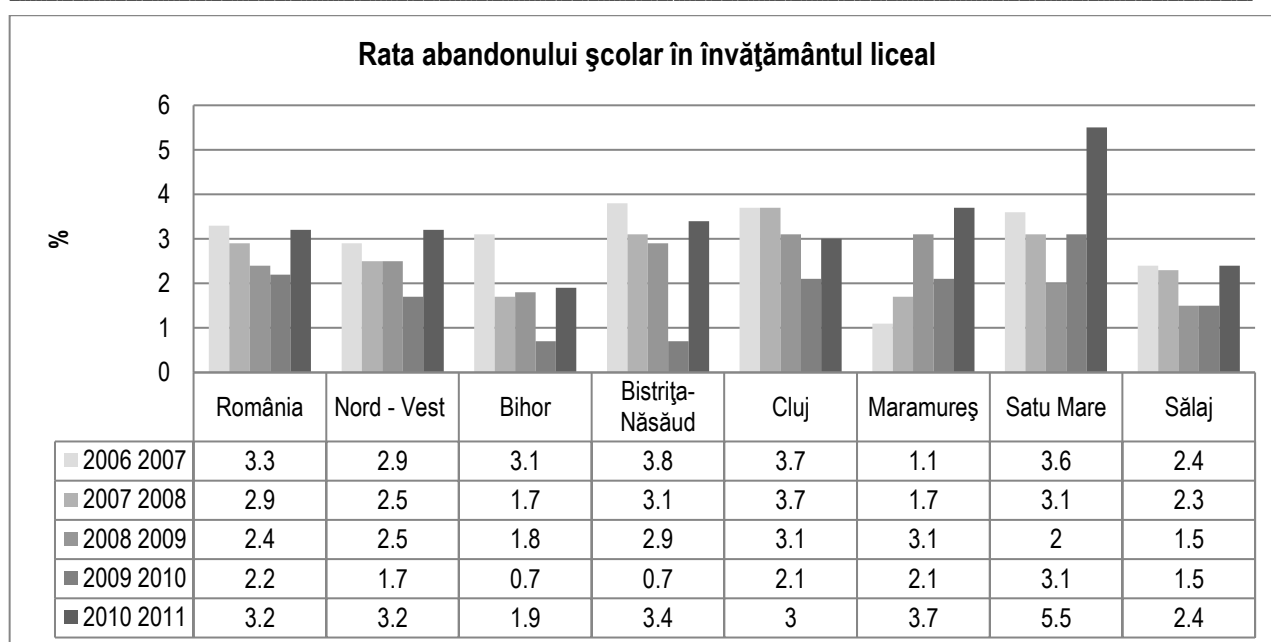

Fig.6.40- Rata abandonului școlar în învățământul liceal, Sursa: INS

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

Datele furnizate de INS se referă la perioada 2006/2007- 2010/2011. De remarcat faptul că începând cu anul școlar 2008/2009 nu s-a mai alocat plan de școlarizare pentru învățământ profesional, clasele existente au continuat până la finalizarea studiilor. Din analiza graficului de mai jos, rezultă că rata abandonului în învățământul profesional la nivelul regiunii Nord-Vest, este sub media națională în intervalul analizat, înregistrându-se o creștere semnificativă în anul școlar 2010/2011. Pentru județul Bihor procentul este mai mic în prima parte a intervalului analizat și se egalizează în partea doua parte a intervalului.

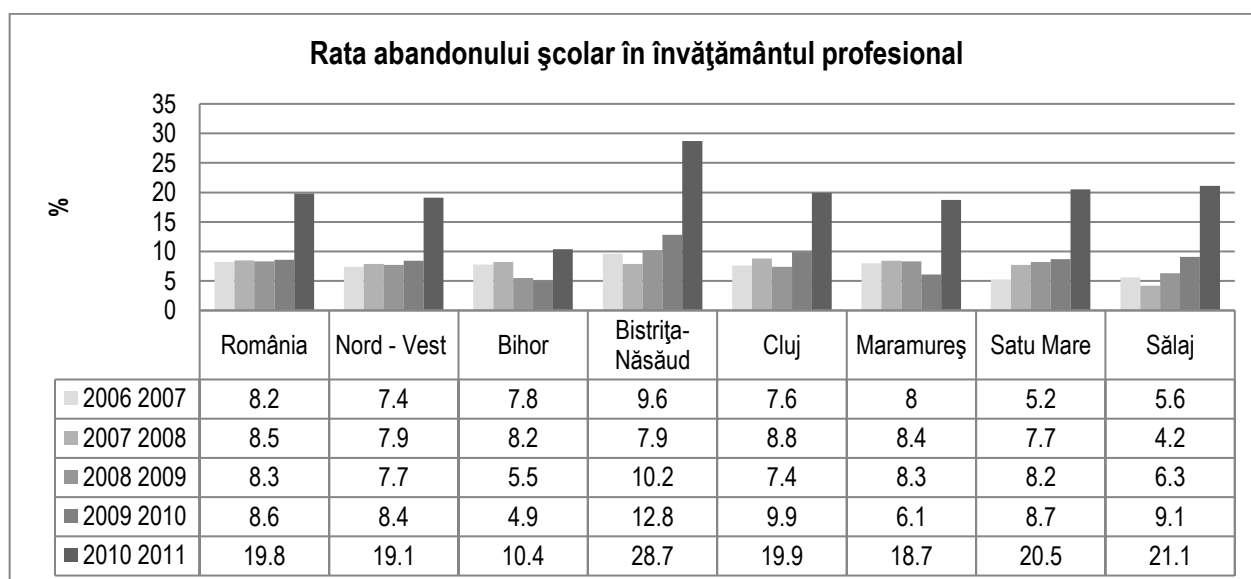

Fig.6.41- Rata abandonului școlar în învățământul profesional, Sursa: INS

Pe sexe, rata abandonului este mai mare la populația de sex feminin, iar pe medii de rezidență în mediul rural este mai mare decât în mediul urban.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

Rata abandonului cumulat pe cele două nivele este analizată în intervalul de ani școlari 2010/2011- 2016/2017. Analiza coincide cu reintroducerea învățământului profesional de doi ani în anul școlar 2012/2013 și a învățământului profesional de trei ani în anul școlar 2014/2015, la solicitările operatorilor economici.

Din analiza graficului de mai jos, rezultă că valorile cumulate pe cele două nivele sunt mai mari decât cele la nivel liceal, dar la jumătate față de cele din învățământul profesional. Comparativ cu nivelul național regiunea Nord-Vest se situează pe intervalul analizat sub media pe țară, cu depășiri de 0,1-0,2% în anii școlari 2012/2013 și 2013/2014. Județul Bihor se situează sub media regională cu acest indicator.

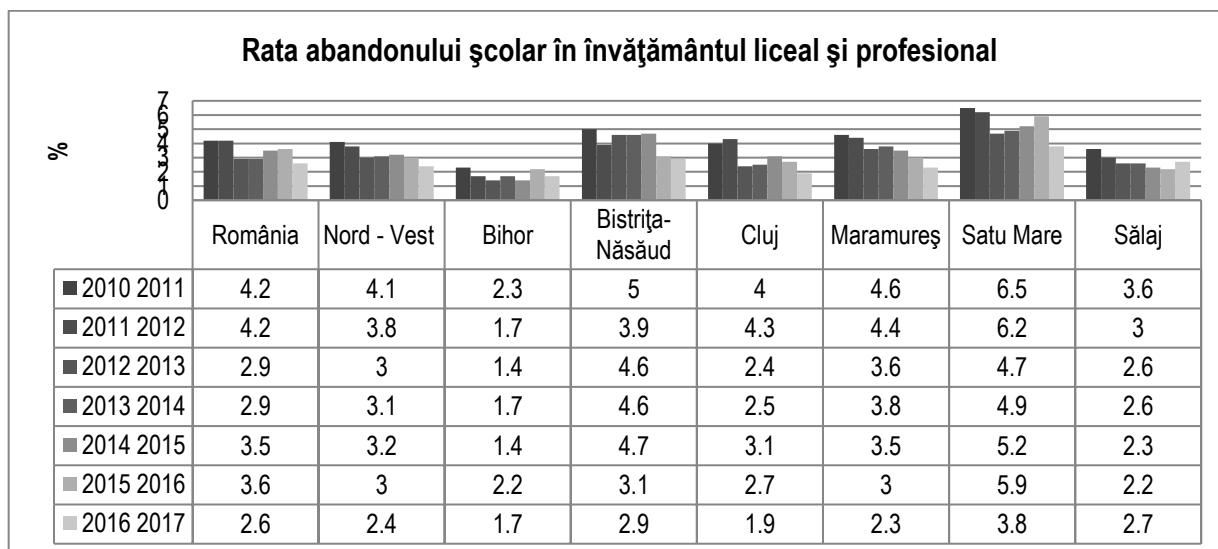

Fig.6.42- Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional, Sursa: INS

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

În învățământul postliceal se înregistrează o rată a abandonului școlar fluctuantă în intervalul analizat, cu valori între 1,1% și 11,3%, cu creșteri și scăderi în intervalul analizat (2006/2007-2016/2017), cu valori mai mari la băieți, comparativ cu fetele. Se observă o creștere a ratei abandonului în anul școlar 2014/2015 în toate regiunile țării, fapt care coincide și cu creșterea ponderii învățământului postliceal la nivel național. Și la nivelul județului Bihor acest indicator este destul de fluctuant.

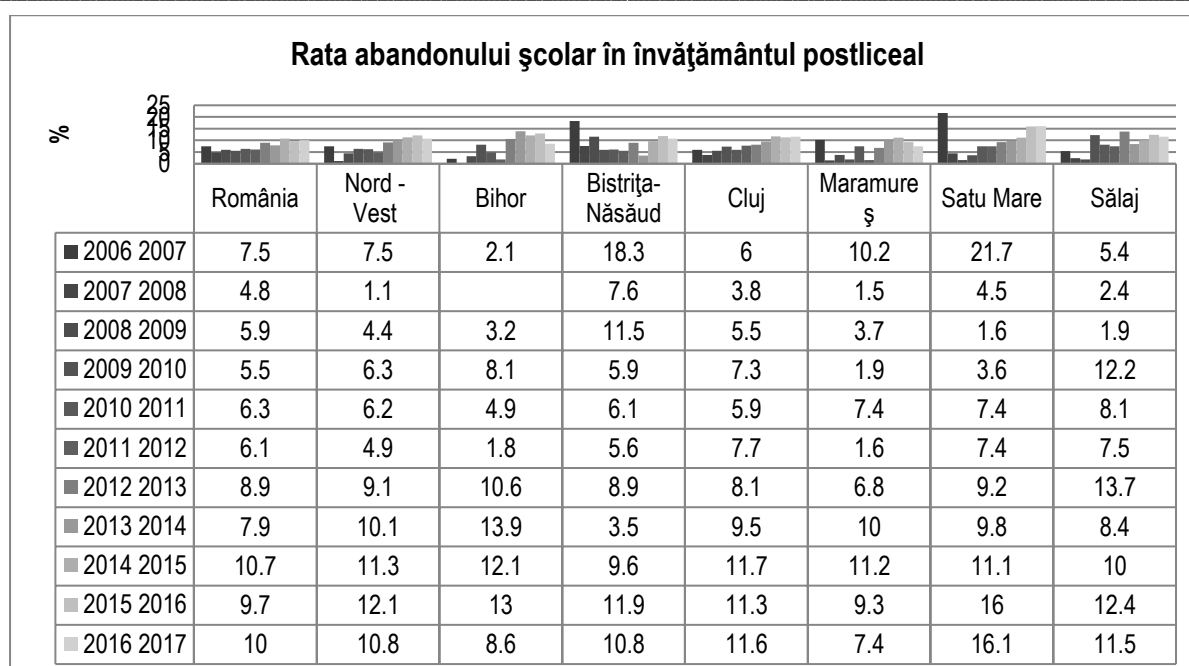

Fig.6.43- Rata abandonului școlar în învățământul postliceal, Sursa: INS

6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani), la nivel național și implicit la nivel regional rămâne mult mai ridicată decât media europeană.

Dacă media europeană în 2017 era de 10,6%, România avea o rată de 18,1%, iar Regiunea Nord-Vest de 16,3%, a treia după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest.

Analiza pe sexe a arătat că populația școlară de sex masculin a avut o rată de părăsire a sistemului educațional în 2017, de 16,4% , iar pentru sexul feminin rata de părăsire a fost de 17,3%.

Total

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UE (28 state)			17,0	16,4	16,0	15,7	15,3	14,9	14,7	14,2	13,9	13,4	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10,6
Romania	22,9	21,7	23,0	22,5	22,4	19,6	17,9	17,3	15,9	16,6	19,3	18,1	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	18,1
Nord-Vest	23,7	25,0	28,0	25,3	20,4	16,5	15,3	12,5	12,2	15,1	18,2	14,9	14,9	15,4	17,7	16,9	18,3	16,3
Centru	22,1	18,3	17,6	21,1	19,1	17,1	15,4	14,8	13,6	16,0	21,7	22,8	19,4	17,9	17,9	24,2	20,3	21,1
Nord-Est	29,0	26,3	29,2	28,0	25,6	21,4	19,2	19,7	18,4	19,2	24,7	22,1	22,2	22,5	21,7	25,3	24,7	23,6
Sud-Est	23,8	23,1	23,9	22,7	27,5	24,1	21,4	21,4	19,2	18,3	22,5	22,1	21,5	20,7	25,0	24,9	24,4	22,4
Sud - Muntenia	22,1	23,5	25,2	24,4	26,0	24,0	23,1	21,8	20,5	20,5	22,2	22,4	22,7	21,8	22,0	18,7	17,8	18,8
Bucuresti - Ilfov	11,6	11,6	14,3	14,1	12,8	12,5	10,3	12,0	10,6	9,9	10,8	9,6	7,2	7,0	9,0	10,8	10,5	5,5
Sud-Vest Oltenia	22,6	19,6	18,0	17,6	21,2	21,0	19,3	16,4	15,7	18,0	20,6	18,5	17,7	16,1	15,9	16,2	16,0	17,6
Vest	23,7	21,3	20,9	22,4	22,8	16,2	14,9	15,3	12,6	11,3	9,8	9,6	13,7	13,5	10,7	8,5	9,1	11,3

Fig.6.44- Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație, Sursa: EUROSTAT

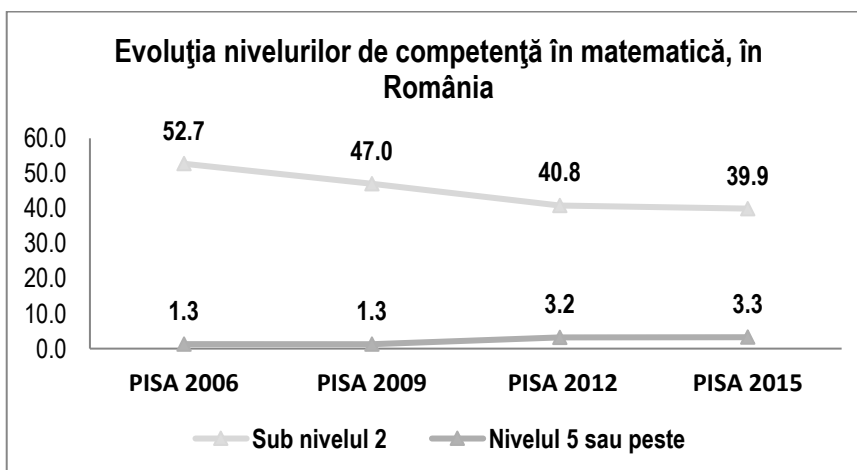
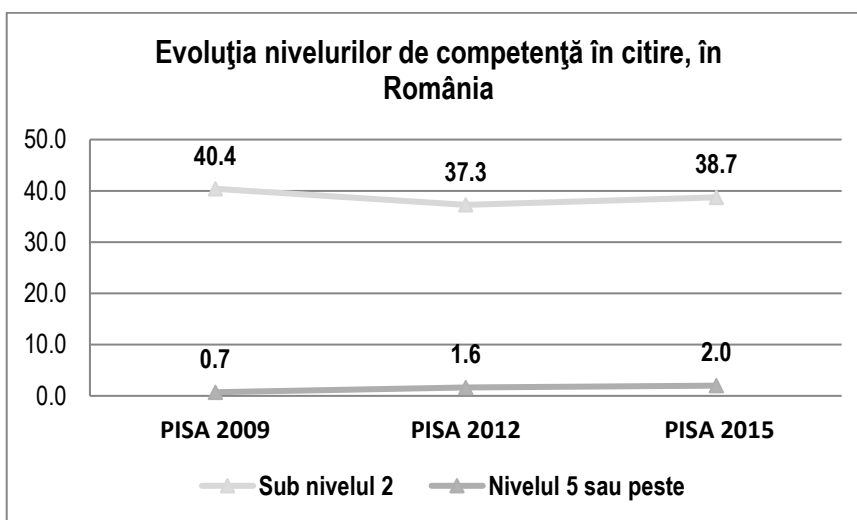
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)

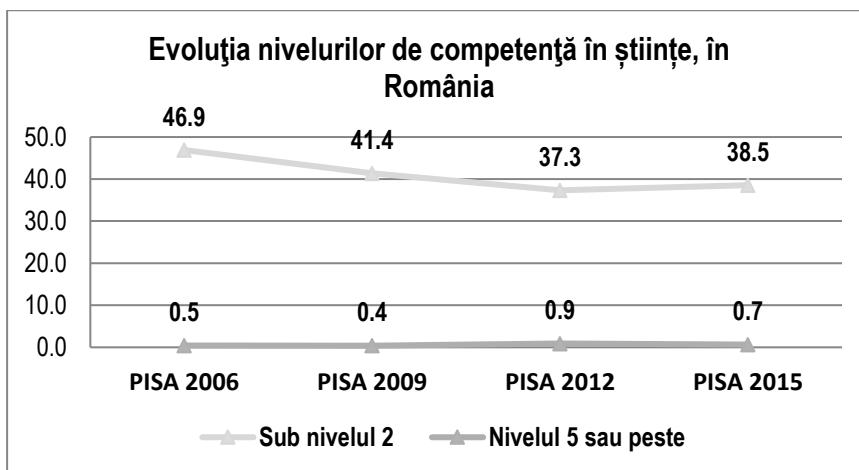
Testarea PISA aplicată în 2009, 2012 și 2015 a scos în evidență că procentul persoanelor cu performanțe scăzute și a celor cu performanțe de vârf în citire, din UE este diferit de la țară la țară. Cele mai bune performanțe în 2015 le-au obținut Irlanda cu 10,2% persoane cu performanțe scăzute la citire, urmată de Estonia cu 10,6% și Finlanda cu 11,1%). România s-a situat pe penultimul loc cu un procent de 38,7%.

Pentru competențele în matematică, tot Estonia-11,2% Finlanda și Danemarca-13,6% ocupă primele locuri cu performanțe ridicate, România fiind antepenultima cu 39,9%.

Pentru competențele în domeniul științelor România ocupă locul 24.

România are în continuare performanțe scăzute la toate cele trei tipuri de testări comparativ cu celelalte state ale UE. În graficele de mai jos se observă evoluțiile rezultatelor la testele PISA, ale elevilor din România din perioada 2009-2015.

6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET)

Evoluția ratei tinerilor care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET), pe toate nivelurile ISCED, este reprezentată în figura de mai jos. Raportându-ne la perioada analizată (2007-2017) se constată că România are o rată a tinerilor NEET mai ridicată decât media europeană. În 2017 UE avea o rată de 15,5 %, iar România 21%.

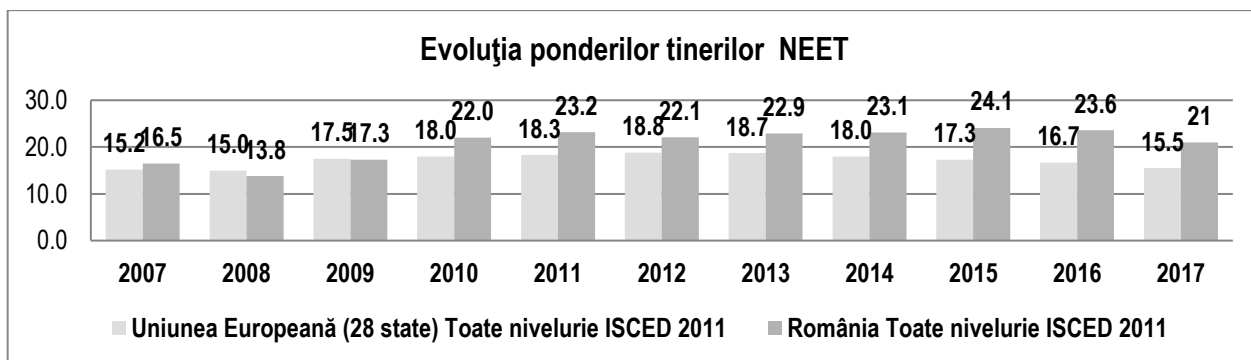

Fig.6.45- Evoluția tinerilor NEET, Sursa datelor: EUROSTAT

Analiza pe niveluri de educație a arătat că pentru absolvenții cu nivelul (0-2) și (3-4) rata tinerilor NEET este mai ridicată cu cel puțin 4 puncte procentuale decât rata UE. Pentru absolvenții învățământului superior nivelul (5-8), rata tinerilor NEET din România este la același nivel de 2% ca și media europeană. Compararea ratei tinerilor NEET absolvenți ai învățământului secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) în general și vocațional este reprezentată în figura de mai jos.

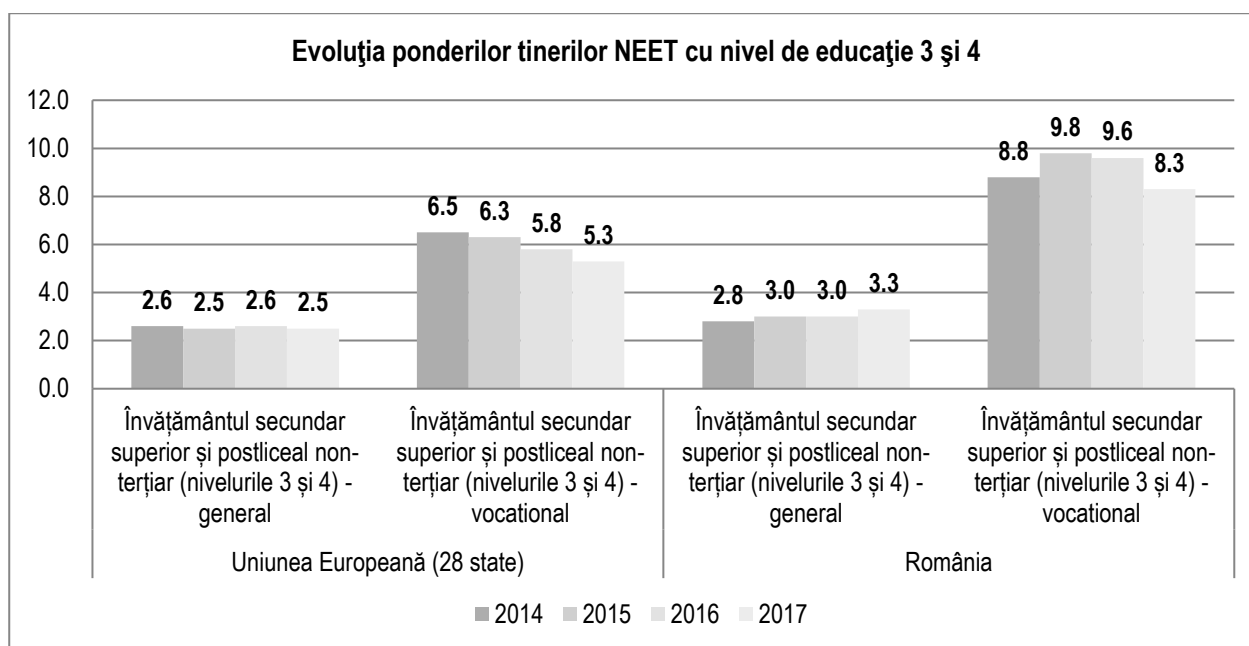

Fig.6.46- Evoluția ponderilor tinerilor NEET cu nivel de educație 3 și 4, Sursa datelor: EUROSTAT

6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)

Datele statistice arată că rata de participare la formarea continuă a populației adulte din UE, se menține la valoarea de 10,9% în 2017.

Comparativ la nivel național rata de participare a scăzut în 2017 la 1,1% și rămâne în continuare mult mai scăzută decât media europeană.

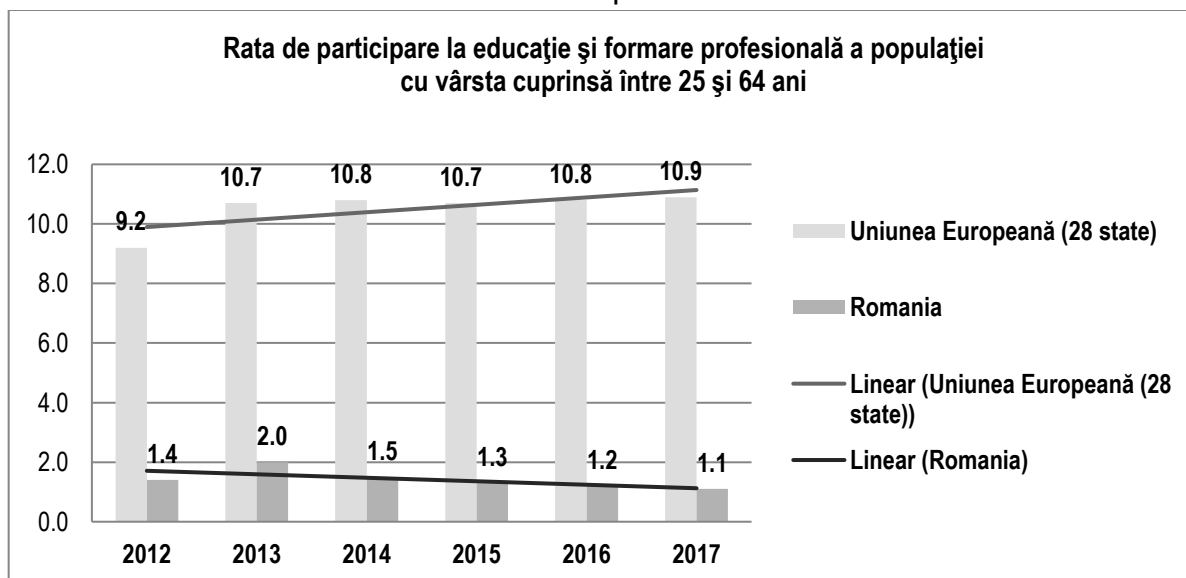

Fig.6.47- Rata de participare la educație și formare a populației cu vârsta peste 25 ani la nivel european, Sursa datelor: Eurostat

Analiza pe regiuni a scos în evidență că în anul 2016, Regiunea Vest avea cea mai mare rată de participare de 1,6%. Regiunea Nord-Vest, avea o rată de participare la formarea continuă a adulților de 1,4%, dar din păcate aceste procente au scăzut în 2017.

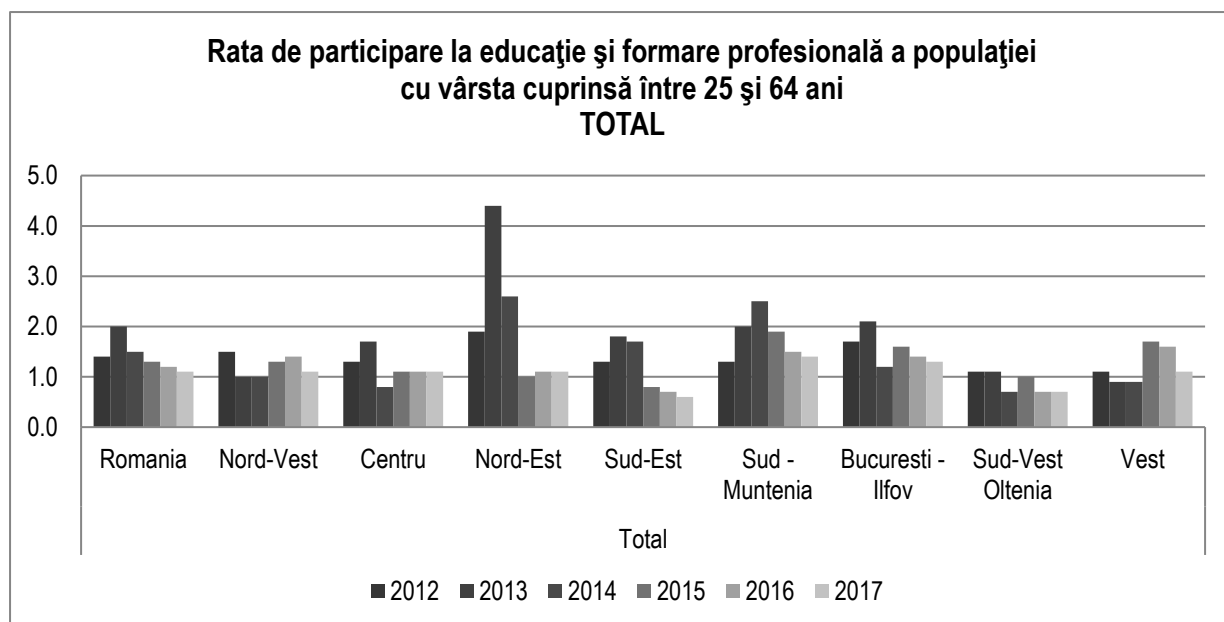

Fig. 6.48- Rata de participare la educație și formare a populației cu vârsta peste 25 ani la nivel național, Sursa datelor: Eurostat

6.4. Indicatori de impact

6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului

Poate fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului.

Rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor, sugerează o problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT. Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.

Date privind piața muncii se regăsesc în capitolul 5.

6.4.2 Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

La nivel național sunt în vigoare metodologiile de monitorizare a inserției absolvenților de învățământ profesional și tehnic (ordinul MECT 6011/21.11.2008) și metodologia și instrumentele de lucru privind studiile de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior (ordinul MECT 6012/ 21.11.2008).

Metodologia de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic a fost aplicată în mai multe județe, în perioada 2010-2013, prin proiecte cofinanțate din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. În regiunea Sud Vest Oltenia au fost implementate proiecte în județele Gorj, Olt și Vâlcea.

Mecanismul de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților, este însă insuficient dezvoltat, deoarece nu sunt cuprinși toți absolvenții de programe de formare și, deasemenea, lipsește componenta de monitorizare pe cale administrativă, aplicată sistematic și cuprinzător la nivel teritorial.

Deoarece capacitatea instituțională a instituțiilor cu responsabilități în implementarea metodologiei este limitată, iar costurile sunt foarte ridicate, nu este posibilă încă monitorizarea pe cale administrativă a tuturor absolvenților învățământului profesional și tehnic.

6.5. Concluzii din analiza ÎPT

6.5.1.Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Din datele statistice analizate se constată o scădere semnificativă a numărului de elevi din ciclul gimnazial aproape în toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Nord-Vest a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de elevi în cei nouă ani școlari analizați de la 118852 în 2008 la 100234 elevi în 2017. Pentru județul Bihor această scădere este de la 26446 în 2008 la 23511 elevi în 2017.

În anul școlar 2025-2026 sunt cuprinși în sistemul educațional la nivel gimnazial 21113 elevi.

Din datele statistice analizate pentru Regiunea Nord-Vest în perioada 2008-2017 s-a constatat că în toate regiunile de dezvoltare numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a fost ridicat în perioada 2007-2010, a scăzut apoi dramatic în perioada 2010-2012, după care a înregistrat o creștere anuală care a devenit semnificativă în 2017, iar județul Bihor este județul din regiune cu cel mai mare număr de elevi înscriși în învățământul profesional.

Conform datelor statistice Regiunea Nord-Vest se înscrie în trendul național cu o medie de 80% grad de cuprindere în învățământ pentru grupa de vârstă 15-18 ani. Județul Bihor depășește această medie.

La nivelul Regiunii Nord-Vest în perioada 2004-2017, populația școlară cuprinsă în învățământul tehnic și profesional a avut o evoluție descendentă, de la 79021 de elevi în 2004, la 45368 de elevi în 2017, adică o reducere cu 57,%. Același trend descrescător a fost

înregistrat și la nivel județului Bihor unde procentul este de aprox. 35% de aprox. 15.000 elevi în 2008 la 10270 elevi în 2017.

Analizând ponderile totale și cele aferente învățământului profesional și liceal tehnologic se constată următoarele:

În perioada 2004-2009 ponderea învățământului profesional și tehnic la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost în medie de 60%, scăzând apoi an de an până la o valoare de 48,6% în 2017. Ponderea la nivel regional a fost mai scăzută decât la nivel național, fapt explicat prin creșterea în mai mare măsură a ponderii învățământului liceal din filiera teoretică și vocațională în Regiunea Nord-Vest. La nivelul județului Bihor acest procent este de 48% pentru anul școlar 2020-2021, cu o mică creștere până în anul școlar 2022-2023 când înregistrează 48,53%. În anul școlar 2023-2024, învățământul profesional și tehnic ocupă 50,90% din cifra de școlarizare la clasa a IX-a, iar în anul școlar 2024-2025, 50,42%. Se observă o creștere a numărului de clase la filiera teoretică în învățământul particular.

Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Economic, Turism alimentație la fel ca și la nivel național.

- Domeniile cu cel mai mic număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul regiunii sunt: Chimia industrială, Materiale de construcții, Protecția mediului, Fabricarea produselor din lemn.

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional și dual la nivelul județului în anul școlar 2025-2026 sunt:

Mecanică cu 408 elevi – 30,09%

Turism și alimentație cu 400 elevi – 29,50%

Învățământul profesional se desfășoară printr-un puternic parteneriat școală-operator economic cu scopul satisfacerii solicitărilor de pe piața muncii, de către sistemul de învățământ profesional și tehnic.

În județul Bihor, pentru anul școlar 2025-2026 au fost solicitate 805 de locuri de către operatorii economici, pentru învățământul dual din care s-au acordat prin planul de școlarizare 793 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2025-2026 a fost de 98,50%. Numărul de clase propuse pentru învățământul dual a fost de 33, iar realizate este de 20,83 în care s-au înscris 479 elevi.

Învățământul profesional a avut un număr de 890 de solicitări de locuri de către operatorii economici, din care s-au acordat prin planul de școlarizare 876 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2025-2026 a fost de 98,40%. Din cele 39 de clase propuse s-au realizat 35,17 de clase în care s-au înscris 779 de elevi. Deci, din cele 56 de clase realizate în învățământul profesional, 20,83 de clase școlarizează elevi în sistem dual, reprezentând un procent de peste 37% în cadrul învățământului profesional.

Pentru județul Bihor în anul școlar 2025-2026 au fost încheiate 171 noi contracte de parteneriat pentru învățământul profesional și 80 noi contracte pentru învățământul preuniversitar dual.

Infrastructura IPT în județul Bihor

Domeniile de formare în cele mai multe școli: Mecanică 13 școli la nivel de județ, Turism și alimentație 14 de școli la nivel de județ, Economic 11 școli la nivel de județ sunt și cele mai solicitate de către operatorii economici locali și în topul preferințelor elevilor.

La nivel național analizând datele statistice se poate afirma că evoluția ponderii personalului didactic pe categorii de vârstă a evoluat în sensul creșterii ponderii categoriei 35-54 ani și 55-64 ani, cu o creștere în ultimii ani a ponderii categoriei 65 de ani și peste.

Categoria de vârstă 35-54 ani și 55-64 ani reprezintă peste 83% din totalul cadrelor didactice din sistemul de învățământ profesional și tehnic în anul 2016-2017, categoria 65 ani și peste atinge o pondere de 2,2% iar categoria 25-34 ani 15,6%.

La nivelul județului Bihor, ponderea personalului didactic calificat (99,34%) din învățământul profesional și tehnic este ușor mai ridicată decât media națională (98,5%) și decât media regională (99,01%).

Referitor la numărul de ateliere școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2016-2017, Regiunea Nord-vest (542 ateliere) se situa pe locul al patrulea după regiunile, Nord-Est (635 ateliere), Centru (623 ateliere), și Sud-Muntenia cu (552 ateliere). Din acest punct de vedere județul Bihor ocupă pe locul II la nivel regional după județul Cluj.

Raportat la numărul de computere conectate la INTERNET, Regiunea Nord-Vest ocupă primul loc cu 18.442 PC-uri, iar dintre județe, cele mai multe computere le avea jud. Cluj cu 4841 PC-uri conectate la INTERNET. Și la acest indicator județul Bihor este al doilea în cadrul regiunii Nord-Vest cu 3722 computere conectate la INTERNET.

România a alocat în 2017, 2,8% din PIB pentru cheltuielile publice totale din educație. (excluzând dezvoltarea educațională timpurie a copiilor). După situațiile Eurostat România alocă cel mai mic procent din PIB pentru educație comparativ cu celelalte state ale Uniunii Europene, fiind pe ultimul loc. Cheltuielile publice pentru Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4), în 2017, situează România din nou pe ultimul loc între statele uniunii cu un procent 0,67%.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente/pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung;
- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT;
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor sociali din Consiliile de Administrație ale școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este curriculum-ul în dezvoltare locală (CDL) – componentă importantă a planului de învățământ, care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi).

Din datele statistice furnizate de către INS, Regiunea Nord-Vest a avut cel mai mare procent de promovabilitate la învățământul profesional în anul școlar 2016-2017, de 92,5%, fiind urmată de Regiunea Vest cu 90,8%. La acest indicator județul Bihor cu un procent de 91,1% este cu puțin sub media regională.

Din analiza graficului privind abandonul școlar, rezultă că rata abandonului în învățământul profesional la nivelul regiunii Nord-Vest, este sub media națională în intervalul

analizat, înregistrându-se o creștere semnificativă în anul școlar 2010/2011. Județul Bihor înregistrează la acest indicator procente mai bune, mai mici.

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani), la nivel național și implicit la nivel regional rămâne mult mai ridicată decât media europeană. Dacă media europeană în 2017 era de 10,6%, România avea o rată de 18,1%, iar Regiunea Nord-Vest de 16,3%, a treia după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest. Și la acest indicator județul Bihor deține procente mai bune.

Testarea PISA aplicată în 2009, 2012 și 2015 a scos în evidență că procentul persoanelor cu performanțe scăzute și a celor cu performanțe de vârf în citire, din UE este diferit de la țară la țară. Cele mai bune performanțe în 2015 le-au obținut Irlanda cu 10,2% persoane cu performanțe scăzute la citire, urmată de Estonia cu 10,6% și Finlanda cu 11,1%). România s-a situat pe penultimul loc cu un procent de 38,7%.

Pentru competențele în matematică, tot Estonia_11,2% Finlanda și Danemarca_13,6% ocupă primele locuri cu performanțe ridicate, România fiind antepenultima cu 39,9%. Pentru competențele în domeniul științelor România ocupă locul 24.

România are în continuare performanțe scăzute la toate cele trei tipuri de testări comparativ cu celelalte state ale UE.

Evoluția ratei tinerilor care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET), pe toate nivelurile ISCED, arată că România are o rată a tinerilor NEET mai ridicată decât media europeană. În 2017 UE avea o rată de 15,5 %, iar România 21%.

Datele statistice arată că rata de participare la formarea continuă a populației adulte din UE, se menține la valoarea de 10,9% în 2017. Comparativ la nivel național rata de participare a scăzut în 2017 la 1,1% și rămâne în continuare mult mai scăzută decât media europeană.

Analiza pe regiuni a scos în evidență că în anul 2017, Regiunea Vest avea cea mai mare rată de participare de 1,6%. Regiunea Nord-Vest, avea o rată de participare la formarea continuă a adulților de 1,4%.

6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu

Din analiza realizată în cadrul PRAI au rezultat următoarele ținte orientative PRAI, care vor fi particularizate în cadrul fiecărui PLAI al județelor regiunii Nord-Vest:

	Regiunea N-V	Județul Bihor
Domenii de formare	%	%
Agricultură	4	4
Chimie industrială	1	0
Construcții instalații și lucrări publice	6	5,64
Comerț	5	5,1
Economic	10	14
Electric	7	4
Electromecanică	2	2,84
Electronică automatizări	8	3,62
Estetica și igiena corpului omenesc	2	4,68

Fabricarea produselor din lemn	5	0,5
Industrie alimentară	3	5,02
Industrie textilă și pielărie	5	1
Materiale de construcții	1	0
Mecanică	23	20
Turism și alimentație	14	28
Protecția mediului	3	0
Tehnici poligrafice	0	0,5
Silvicultură	1	0
Total	100%	100%

Capitolul 7 - Monitorizarea implementării PLAI

7.1. Procesul de monitorizare

Monitorizarea este măsurarea sistematică și continuă a progresului în implementarea planului în timp. Este un instrument de management de bază și universal pentru a identifica punctele tari și slabe într-un plan.

Scopul monitorizării este să ajute pe toți cei implicați să ia decizii potrivite și la timp, în implementarea unui plan, decizii care vor contribui la atingerea țintelor propuse în plan și la succesul programului.

Monitorizarea și evaluarea sunt componente cheie ale procesului de planificare strategică, pentru că în timp ce procesul de planificare ajută la identificarea obiectivelor de atins și a activităților de realizat, procesul de monitorizare și evaluare ne ajută în a identifica dacă implementarea este corespunzătoare și rezultatele sunt satisfăcătoare pentru atingerea obiectivelor propuse prin planificare. Din această cauză monitorizarea și evaluarea trebuie să fie procese de măsurare a performanțelor și o sursă importantă de informare pentru procesul de actualizare/revizuire din activitatea de planificare.

În general, procesele de monitorizare și de raportare sunt responsabilități ale unui management eficient în legătură cu un plan/program și implică, activități de colectare, analiză și utilizare a informațiilor în legătură cu progresul fizic și cu modul în care sunt atinse rezultatele planificate.

Procesul de monitorizare și de raportare contribuie la:

- identificarea succesului și a problemelor din procesul de implementare;
- sprijină procesul de luare a deciziilor informate pentru corecta implementare;
- constientizează planul în rândul factorilor interesați și participarea acestora;
- evaluarea realizărilor planului/programului și auditul activităților și resurselor.

În cadrul unui “ciclu al planificării” se parcurg etapele următoare:

- Stabilirea unor obiective măsurabile clare, inclusiv crearea bazei de informații necesară măsurării progresului în atingerea acestor obiective;
- Monitorizarea periodic a progresului raportat la țintele agreate.

În general, procesul de monitorizare utilizează o largă varietate de tehnici și metode și se aplică managementului de resurse, de rezultate, a procesului de implementare și a progresului programului de activități respectiv a modului în care acestea sunt realizate.

Tipul informațiilor necesare pentru monitorizarea planului/programului se pot grupa în cinci categorii mai largi:

1. Rezultate (results) ale activităților și a ieșirilor/efectelor procesului (outputs);
2. Intrările (inputs) de resurse în program;
3. Progresul planului față de obiective și planurile operaționale;
4. Modul în care planul este manageriat și modul de lucru;
5. Schimbări în cadrul grupurilor țintă.

Monitorizarea se poate realiza la 2 niveluri distincte:

Monitorizarea Procesului – Aceasta urmărește modul în care sunt utilizate resursele, progresul activităților și modul în care acestea sunt realizate și presupune:

- Revizuirea și planificarea implementării în mod permanent;

- Evaluarea modului în care sunt realizate activitățile față de planificare;
- Identificarea și soluționarea problemelor;
- Construcție în zona punctelor tari;
- Analiza metodelor utilizate în implementare și dacă acestea sunt cele mai bune alternative în atingerea obiectivelor.

Monitorizare Impact - Care urmărește progresul realizat în atingerea indicatorilor de performanță și a impactului pe care planul/programul îl are asupra grupurilor țintă, care presupune:

- Progresul spre atingerea obiectivelor care este măsurat continuu;
- Modificarea de activități ca răspuns la schimbările condițiilor de implementare fără a afecta atingerea obiectivelor inițiale;
- Poate identifica nevoia de a schimba unele obiective;
- Poate identifica nevoia de continuare a unor cercetări;
- Poate verifica anumite presupuneri-supoziții de implementare stabilite inițial.

Componentele esențiale ale unui sistem de monitorizare sunt :

- Selecția indicatorilor pentru fiecare plan/program;
- Un mod de colectare a datelor în legătură cu indicatorii;
- Analiza datelor;
- Prezentarea informațiilor într-un format corespunzător;
- Utilizarea informațiilor pentru îmbunătățirea activităților;

Monitorizarea urmărește și înregistrează informațiile și asigură controlul de calitate.

Astfel, monitorizarea implementării PLAI este un proces permanent, dar frecvența de realizare a rapoartelor de monitorizare este stabilită a fi anual ținând cont de principalul scop al acestora respectiv furnizarea de feedback .

În realizarea raportului de monitorizare sunt implicați membrii desemnați din cadrul ISJ/CLDPS.

7.2. Evaluarea progresului în implementarea PLAI

Evaluarea progresului se va realiza anual în perioada martie-aprilie prin monitorizarea acțiunilor și măsurilor din planul de măsuri, concluziile și recomandările fiind utilizate în rezivuirea PLAI.

Capitolul 8 - Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea

Analizând informațiile, datele și concluziile din capitolele anterioare rezultă următoarele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care au stat la baza stabilirii priorităților pentru județul Bihor.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Ofertă educațională diversă în ceea ce privește adaptarea la cererea de pe piața muncii, din județul Bihor; • Existența unităților de învățământ IPT care au fost cuprinse în programele europene cu fonduri nerambursabile care au beneficiat de dotări cu echipamente didactice moderne; • Cadre didactice formate prin programele europene, capabile să utilizeze echipamentele specializate din dotarea școlilor și noi metode de predare/evaluare; • Buna funcționare a structurilor partenoriale la nivel județean (CLDPS); • Existența documentelor de planificare strategică pe termen mediu a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS); • Implementarea sistemului de asigurare a calității în învățământul profesional și tehnic în toate unitățile de învățământ de acest tip; • Existența rețelelor inter-instituționale realizate în cadrul programelor europene; • Asigurarea accesului egal în IPT prin existența școlilor cu predare în limbile minorităților, a claselor de învățământ special și a claselor de A doua șansă; • Îmbunătățirea parteneriatului unităților de învățământ cu operatorii economici, prin creșterea numărului de parteneriate ale unităților de învățământ, în special cele de învățământ dual • Dezvoltarea învățământului particular, în special la școala postliceală; • Înființarea Consorțiului pentru învățământ dual “Campus Oradea”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atractivitatea în ușoară creștere (dar totuși redusă) a învățământului profesional și tehnic; deși a crescut numărul de profesori consilieri opțiunile elevilor se mențin în continuare în intervalul 25-27% pentru IPT; • Lipsa unei baze de date complete privind inserția absolvenților pe piața muncii; • Număr redus de unități de învățământ autorizate pentru programe de educație a adulților; • Lipsa strategiilor de dezvoltare a resurselor umane pe domenii de calificare cerute pe piața muncii; • Rata de succes a examenelor de certificare foarte ridicată (100%), dar competențe scăzute ale absolvenților la angajare; nepotrivire între exigențele angajatorilor și competențele absolvenților; • Eficiența scăzută a parteneriatelor școală-agent economic, în ceea ce privește formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor, în cadrul stagiilor de practică; • Competențe scăzute privind marketingul educațional în rândul managerilor școlari (marketing educațional ineficient și ineficace); • Elaborarea formală a CDL-urilor, în parteneriat cu agenții economici; • Lipsa promovării oportunităților de carieră pentru elevi la nivelul unităților de învățământ; • Lipsa unei implicări mai mari a comunităților locale în viața școlilor; • Rata mică de tranziție în învățământul secundar superior mai ales în mediul rural.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea realizării de proiecte finanțate prin fondurile structurale pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare (POR); • Atractivitatea județului pentru investitorii străini în sectoarele economice din județ și crearea de noi locuri de muncă (parcurilor industriale publice, Oradea, Aleșd, Marghita, Borș, Săcueni, Beiuș, Tileagd etc.); • Rata șomajului la tineri este sub media națională - ceea ce denotă un interes crescut pentru angajare a tinerilor, dar pe altă parte, și oferte de muncă mai tentante pentru ei, ceea ce îi motivează să se angajeze; • Crearea de locuri de muncă prin proiecte finanțate prin fonduri europene; • Accesarea de fonduri europene; • Rata de activitate a resurselor de muncă în județul Bihor este peste media națională; • Rata de ocuparea a resurselor de muncă, de asemenea este peste media națională. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea populației de vârstă preșcolară și școlară; • Migrația populației spre țările UE; • Creșterea abandonului școlar; • Participare scăzută a adulților la programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere și țintele europene; • Lipsa unor prognoze pe termen scurt și mediu privind dezvoltarea sectoarelor /domeniilor economiei regionale/locale; • Lipsa măsurilor legislative care să motiveze sau să încurajeze angajatorii în a primii elevi sau cursanți în stagii de practică în întreprinderile lor (subvenții, stimulente sau facilități fiscale).

Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri

Demografia

Actuala situație demografică este rezultatul cumulat al complexelor evoluții ale natalității (fertilității), mortalității și migrației externe. Se constată o deteriorare a situației demografice, fără semne de redresare. Procesul de degradare continuă de fapt, prin acumulări și consolidarea potențialului negativ al dezechilibrelor care afectează structura pe vârste a populației. În plus, rezultatele recensământului evidențiază o dimensiune neașteptat de mare a migrației externe, ceea ce amplifică gradul de deteriorare a tabloului demografic general. Avem în față evoluții fundamentale negative. Contextul socioeconomic poate fi considerat responsabil de creșterea mortalității și de recrudescența migrației externe. Datorită trendului descendent al demografiei, este nevoie de o viziune realistă asupra dezvoltării economice și sociale în următoarele decenii. În definirea și structurarea unei strategii pentru dezvoltare durabilă, populația este elementul central și nu vedem cum o astfel de construcție ar putea fi elaborată și transpusă în realitate fără semne de redresare a stării demografice. Din această perspectivă, componenta majoră a unei strategii de dezvoltare durabilă ar trebui să fie însăși stoparea derapajului demografic în care ne aflăm. *Efectele deficitului demografic sunt multiplicatoare, determinând: creșterea ratei de dependență a vârstnicilor față de cei mai tineri; creșterea cheltuielilor publice și private asociate acestor dependențe; deficite de calificări profesionale în economie, care pot deveni cronice; apariția dezechilibrelor în distribuția resurselor demografice pe populația activă și cea dependentă; fluxurile de elevi și din învățământul vor scădea în ritmuri și mai rapide decât în prezent, iar numărul școlilor va urma aceeași traiectorie descendentă, la fel ca și necesarul social de cadre didactice;*

Toate aceste constatări raportate la sistemul de educație, impun:

- nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman;
- nevoia de racordare realistă la piața europeană, națională și regională a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere în scopul realizării unei oferte de școlarizare cât mai aproape de cererea de pe piața muncii;
- măsuri la nivelul rețelei școlare: optimizarea alocării resurselor prin concentrarea pregătirii în școli viabile; rezolvarea problemelor de acces; funcționarea rețelelor de școli, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată; eliminarea paralelismelor nejustificate; colaborare pentru acoperire teritorială optimă; diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți); implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți;
- nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală; nevoi educaționale specifice (educație non-formală);
- ofertă de pregătire adecvată și asigurarea condițiilor de învățare în unitățile de învățământ, în special în mediul rural, pentru a atrage elevii să rămână cât mai aproape de domiciliu;

- educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural;
- îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural prin dotarea corespunzătoare a atelierelor și laboratoarelor unde se realizează pregătire de specialitate;
- educație multiculturală;
- soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor;
- programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate.

Profilul economic

Dinamica investițiilor brute și a investițiilor străine impune pentru sistemul de educație:

- cunoașterea limbilor străine;
- formarea unor competențe adecvate pentru noile tehnologii, design, marketing, calitate, tehnici de vânzare, creșterea nivelului tehnic de calificare;
- colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate: tehnice și comerciale/economice, tehnice/artistice, cunoașterea IT;
- formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile;
- adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de muncă diverse, consolidarea pregătirii profesionale indiferent de calificare cu competențe specifice economiei de piață;
- asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide;
- dezvoltarea parteneriatului școală-agenti economici.

Tendința de creștere a ponderii unor sectoare economice în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB și a VAB, precum și diversitatea activităților industriale sau dimpotrivă concentrarea activităților industriale în anumite sectoare impune:

- o ofertă educațională care să reflecte noile priorități ale zonei în ansamblu, dar și în perspectiva reorganizării teritoriale, prioritățile economice pe cele două componente de bază ale pieței muncii: dezvoltarea antreprenoriatului și dezvoltarea calificărilor (pregătirea tehnologică modernă/meseriile viitorului);
- investiții în resursa umană și formarea profesională a cadrelor didactice în noile tehnologii pentru dobândirea de noi competențe și abilități cerute de piața muncii: educație inițială (prin sistemele ÎPT și universitar) și educație continuă, pentru dobândirea de noi competențe: mediu, calitate, comunicare, managementul riscului, conducerea afacerilor, pentru o activitate mai eficientă și adaptată la condițiile pieței în continuă schimbare, precum și pentru asigurarea competitivității;
- planurile de școlarizare vor trebui să reflecte necesitatea creșterii nivelului de calificare și asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale, solide;
- eficientizarea parteneriatelor școală agent economic, prin introducerea elementelor de învățământ dual;
- realizarea de CDL conform cerințelor agenților economici.

Piața muncii

Piața muncii a avut o evoluție sinuoasă, fiind puternic influențată pe de o parte de schimbările structurale din economie, pe de altă parte de discontinuitatea reformelor politice. Semnificativ din perspectiva acestei analize este șomajul în rândul tinerilor. Numărul de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare este de asemenea ridicat, aceștia fiind inactivi din punct de vedere economic. Piața muncii, raportată la creșterea ratei de ocupare și a ratei de activitate impune:

- pregătirea forței de muncă care să satisfacă, într-o măsură din ce în ce mai mare, o piață în căutare de muncitori înalt calificați, deținători de noi competențe;
- dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, cu precădere a învățământului profesional, în special al celui dual, pe domeniile și calificările stabilite în funcție de cerințele pieței muncii;
- creșterea relevanței ÎPT în raport cu cerințele pieței muncii pentru creșterea ratei de ocupare în rândul absolvenților;
- monitorizării inserției absolvenților de învățământul profesional și tehnic;
- realizarea unor parteneriate eficiente între unitățile de învățământ și operatorii economici, astfel încât numărul de elevi angajați la operatorii economici unde au efectuat instruirea practică să crească;
- sprijinirea elevilor din mediul rural de către comunitate și operatori economici pentru finalizarea studiilor;
- asigurarea în proiectele planurilor de școlarizare a claselor pentru continuarea studiilor de către absolvenții învățământului profesional la învățământ liceal (zi, seral, frecvență redusă), iar pentru absolvenții de liceu, continuarea studiilor în învățământul postliceal, pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii;
- creșterea ponderii calificărilor din domeniul fabricarea produselor din lemn pe nivelurile de calificare 3, 4 și 5 și menținerea trendurilor la calificările din industrie, agricultură și construcții. Prin proiectele planurilor de școlarizare se vor prevedea cu prioritate clase /grupe de studiu pentru domeniile: mecanică, electric, electronică și automatizări, construcții, fabricarea produselor din lemn;

Învățământul profesional și tehnic

Problemele învățământului profesional și tehnic nu sunt noi. Dimpotrivă, ele s-au cronicizat în ultimii ani ca urmare a reformelor multiple și fragmentate din domeniul educației, modificărilor structurale din peisajul economic și investițional și distanțării accentuate a învățământului profesional și tehnic de nevoile economiei și ale pieței muncii. În momentul de față învățământul profesional și tehnic trebuie să facă față unor multiple provocări și presiuni pentru a răspunde nevoilor elevilor de a avea oportunități de educație de calitate, care să le dea șansa unei vieți împlinite și prospere, de a răspunde presiunilor angajatorilor pentru care forța de muncă bine calificată reprezintă un element foarte important în decizia de a investi și dezvolta afaceri pe termen lung, nevoilor unei economii în schimbare, care utilizează calificări moderne și complexe, presiunilor externe din partea UE de a moderniza sistemul de învățământ profesional și tehnic pentru a crește competitivitatea și coeziunea socială.

Principalele măsuri care se impun pentru sistemul de educație sunt:

- flexibilitate – asigurarea condițiilor pentru implementarea unor modele variate de abordare a ÎPT la nivel local, adaptate la contextul local și pornind de la o serie de standarde și principii de bună practică agreate la nivel național;
- sistem centrat pe nevoile elevilor și angajatorilor – dezvoltarea unui sistem care să pună accentul pe oferirea de șanse tinerilor, indiferent de categoria socială, de a se califica într-o profesie care să le aducă beneficii și satisfacție pe termen lung și pe interesele angajatorilor de a avea acces la forță de muncă bine calificată, cu competențe specifice și transversale solid asimilate; sistem predictibil și informat (legat de nevoile pieței muncii) – dezvoltarea unui sistem de ÎPT care să pornească de la cunoașterea nevoilor de forță de muncă calificată realizată profesionist și sistematic, de la evaluarea performanțelor legate de inserția absolvenților pe piața muncii;
- un sistem de ÎPT participativ – dezvoltarea unui sistem de ÎPT care să includă toți factorii interesați;
- crearea unui model de ÎPT mixt, în care școlile organizate în sistem dual să coexiste cu cele în care procesul de învățare (inclusiv practica elevilor) este organizat preponderent la nivelul școlii;
- asumarea de către angajatori a unui rol activ în domeniul pregătirii profesionale (a elevilor și cadrelor didactice): integrarea ÎPT în propriile strategii de asigurare a resurselor umane; implicarea activă în structurile de parteneriat care urmează să guverneze ÎPT; modificarea statutului tutorilor de practică, inclusiv prin consolidarea competențelor didactice;
- reconsiderarea activității școlii din perspectiva nevoilor individuale ale elevilor: susținerea financiară a copiilor proveniți din medii dezavantajate; consolidarea procesului de orientare școlară și profesională începând de la nivel de gimnaziu; implementarea unor mecanisme de selecție a elevilor pe bază de aptitudini;
- deschiderea reală a școlii către piața muncii: creșterea atenției acordate competențelor de tip trans curricular, cu precădere a celor antreprenoriale în curriculumul școlar începând cu educația timpurie (învățământul primar);
- modificarea raportului teorie-practică în favoarea celei din urmă, mai cu seamă în cazul liceului tehnologic; revizuirea curriculumului din ÎPT pentru a determina măsura în care acesta răspunde noilor cerințe ale pieței muncii, schimbărilor tehnologice, precum și cerințelor specifice unui curriculum bazat pe competențe;
- creșterea eficacității contractului de practică încheiat; apropierea activității de practică de condițiile reale de muncă din întreprinderi, în principal prin creșterea ponderii învățământului dual și a practicilor asociate acestuia; regândirea curriculumului din domeniul ÎPT din perspectiva relevanței pentru piața muncii și creșterea nivelului angajabilității absolvenților; reconsiderarea mecanismelor de formare profesională continuă a profesorilor și maiștrilor, acordând o pondere importantă formării la nivel de întreprindere, în condiții reale de muncă;
- eficientizarea rețelei școlare prin reorganizarea acesteia la nivelul fiecărei județ;

- autorizarea/acreditarea unităților de învățământ pe calificări solicitate de operatorii economici;
- acțiuni de orientare și consiliere a elevilor, părinților, diriginților, cadrelor didactice
- marketing educațional realizat la nivelul unităților ÎPT;
- monitorizarea inserției absolvenților la nivel de unitate de învățământ și la nivel județean;
- autorizarea unităților de învățământ ca furnizoare de formare profesională continuă în toate județele regiunii.

Din analiza realizată rezultă următoarele recomandări:

- Eficientizarea rețelei școlare prin reorganizarea acesteia la nivelul județului;
- Autorizarea/acreditarea unităților de învățământ pe calificări solicitate de operatorii economici;
- Acțiuni de orientare și consiliere a elevilor, părinților, diriginților, cadrelor didactice
- Marketing educațional realizat la nivelul unităților ÎPT;
- Monitorizarea inserției absolvenților la nivel de unitate de învățământ și la nivel județean;
- Autorizarea unităților de învățământ ca furnizoare de formare profesională continuă.

Capitolul 10 - Planul de măsuri

PRIORITATEA 1: Creșterea relevanței ofertei învățământului profesional și tehnic din județ pentru piața muncii

Obiective:

Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare

Obiectivul 1.2: Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate

Obiectivul 1.3: Creșterea gradului de adecvare a competențelor absolvenților IPT la nevoile pieței muncii

Indicatori de impact:

Rata de ocupare a absolvenților din grupa de vârstă 20 -34 de ani cu nivel ISCED 3-4 se apropie, la nivel național, la mai puțin de 5 puncte procentuale în 2026 față de media UE (față de 8,2 puncte procentuale în 2017)

Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare

Indicatori: Cererea pieței muncii pe domenii de formare profesională și calificări relevante identificată pe termen mediu și scurt (anual)

Precondiții și riscuri:

Piața muncii regională și județeană nu va suporta dezvoltări imprevizibile

Rezultate asociate acțiunilor:

A 1. – Actualizarea anuală a datelor privind Demografia, Economia, Piața muncii și a capitolului de Învățământ profesional și tehnic, în vederea actualizării PLAI, pe baza informațiilor din PRAI actualizat

A2. – Campanii de informare a operatorilor economici privind oportunitățile de formare profesională inițială prin IPT derulate la nivelul județean

A3. - Date centralizate cu solicitările operatorilor economici pentru școlarizare în IPT

A4. – Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților IPT

Precondiții și riscuri:

PRAI actualizat

Acțiuni - Activități

Termene

Instituții responsabile pentru implementare/ Instituții implicate

Precondiții și riscuri

A 1. Actualizarea anuală a datelor privind Demografia, Economia, Piața muncii și a capitolului de Învățământ profesional și tehnic, în vederea actualizării PLAI, pe baza informațiilor din PRAI actualizat

Anual: luna noiembrie

ISJ
Instituțiile din CLDPS

- Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sprijinul în actualizarea PLAI

A 2. Desfășurarea de campanii de informare a operatorilor economici privind oportunitățile de formare profesională inițială prin IPT

Anual: lunile octombrie – decembrie

ISJ Bihor

Operatorii economici participă la acțiunile din cadrul campaniilor de informare

A 3. Investigarea nevoilor de forță de muncă la nivel regional și județean – colectarea și centralizarea solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizare în IPT

Anual: lunile octombrie – decembrie

ISJ Bihor

Operatorii economici sunt interesați și transmit în timp util solicitări de școlarizare

A 4. Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților IPT	Anual- octombrie	Responsabil: ISJ Bihor, CJRAE Unitățile de învățământ ÎPT	Monitorizare empirică a inserției
---	------------------	--	-----------------------------------

Obiectivul 1.2: Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic/dual de zi în anul școlar 2025-2026 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi - Distribuția pe domenii de formare și calificări a planurilor de școlarizare răspunde solicitărilor operatorilor economici și respectă recomandările PRAI, PLAI și ale CR și CLDPS		Precondiții și riscuri: <i>Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt ISJ își asumă recomandările PRAI, PLAI și ale CR și CLDPS și pun în aplicare măsurile necesare adaptării ofertei de școlarizare prin IPT. Creșterea atractivității IPT pentru absolvenții învățământului gimnazial</i>	
Rezultate asociate acțiunilor: A 5. Rapoarte anuale de monitorizare a PAS A 6. PLAI – actualizat anual A 7. PAS – urile actualizate ale tuturor unităților IPT actualizate anual A 8. Planuri anuale de școlarizare pentru IPT în concordanță cu recomandările PRAI, PLAI, solicitările operatorilor economici, avizate de către CNDIPT și CLDPS.		Precondiții și riscuri: <i>Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare, evaluare și actualizare a PLAI. Instituțiile componente ale CLDPS își asumă rolul de monitorizare a PAS. ISJ își asumă luarea deciziilor privind îndeplinirea indicatorilor în proiectul planului de școlarizare.</i>	
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 5.Monitorizarea și evaluarea acțiunilor planificate în PAS (anul precedent)	Anual: luna octombrie	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
A 6.Actualizarea anuală a PLAI pe baza informațiilor din PRAI	Anual: luna noiembrie	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sarcina de actualizare PLAI
A 7.Actualizarea anuală a PAS pentru toate unitățile școlare IPT, pe baza PLAI și a rezultatelor monitorizării PAS de către CLDPS	Anual: luna decembrie	ISJ Bihor Instituții implicate:unitățile școlare IPT	Unitățile de învățământ își asumă sarcina de actualizare PAS ISJ și CLDPS își asumă sarcina de a sprijini școlile în procesul de elaborare PAS
A 8.Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările din PRAI, PLAI, solicitările operatorilor economici și cu recomandările CLDPS	Anual: lunile decembrie - ianuarie	Responsabil: inspectoratul școlar Instituții implicate: toate din CLDPS	ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu solicitările operatorilor economici și recomandările PRAI și PLAI

Obiectivul 1.3: Creșterea gradului de adecvare a competențelor absolvenților IPT la nevoile pieței muncii Indicatori: <ul style="list-style-type: none"> - Procentul de absolvenți IPT care lucrează în ocupații relevante în raport cu calificarea lor, în creștere în perioada 2021-2026 - Procentul de angajați care, într-o perioadă de 12-36 de luni de la finalizarea IPT, apreciază că formarea lor este relevantă pentru ocupația în care sunt angajați, în creștere în perioada 2021-2026 - Gradul de satisfacție a angajatorilor în recrutarea de forță de muncă din rândul absolvenților IPT, măsurat ca procentul al angajatorilor care sunt mulțumiți să găsească absolvenți IPT având calificările și competențele necesare pentru locul de muncă, în creștere în perioada 2021-2026 - Gradul de satisfacție a angajatorilor față de competențele absolvenților angajați, măsurat ca procentul al angajatorilor care sunt mulțumiți față de competențele absolvenților angajați, în creștere în perioada 2021-2026 			Precondiții și riscuri: <i>Piața muncii înregistrează o creștere a ofertei de locuri de muncă vacante</i> <i>Oferta angajatorilor este atractivă pentru absolvenți</i>
Rezultate asociate acțiunilor: A 9. Structuri de cooperare ale angajatorilor la nivelul CLDPS, care sprijină învățarea la locul de muncă, adaptarea curriculumului și planificarea ofertei constituite și actualizate anual A 10. CDL elaborat de toate unitățile IPT în parteneriat cu agenții economici și avizat de CLDPS A 11. Mecanism de asigurare a calității învățării la locul de muncă, în IPT, implementat A 12. Rapoarte privind derularea stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici A 13. Numărul de elevi din IPT care beneficiază de metodele de învățare care dezvoltă competențele antreprenoriale prin firma de exercițiu A 14. Programe de formare derulate/cadrele didactice din IPT și tutorii au parcurs programele de formare			Precondiții și riscuri: <i>Angajatorii se implică în grupuri de lucru</i> <i>Operatorii economici se implică în elaborarea CDL</i> <i>Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 9. Constituirea și actualizarea anuală de structuri de cooperare ale angajatorilor (grupuri de lucru) la nivelul CLDPS, pe domenii de pregătire profesională, care să sprijine învățarea la locul de muncă, adaptarea curriculumului și planificarea ofertei pentru domeniul respectiv	Constituire: Septembrie Actualizare: Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS, grupurile de lucru constituite	Angajatorii se implică în grupuri de lucru
A 10. Elaborarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu operatorii economici, pe baza cerințelor specifice din partea acestora	Anual: Septembrie - Octombrie	ISJ Bihor Instituții implicate: Unitățile școlare IPT, CLDPS	Operatorii economici se implică în elaborarea CDL CLDPS și ISJ și își asumă rolul de avizare, respectiv aprobare în CA a CDL
A 11. Implementarea mecanismului de asigurare a calității învățării la locul de muncă, în IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din	ISJ Bihor CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile

	România pentru perioada 2020-2030		
A 12. Monitorizarea stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici	Anual	ISJ, CLDPS	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă rolurile în procesul de monitorizare a stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici
A 13. Extinderea metodelor de învățare care dezvoltă competențele antreprenoriale ale elevilor din IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	ISJ Bihor, CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile
A 14. Dezvoltarea și furnizarea de programe de dezvoltare profesională continuă a tutorilor și a cadrelor didactice din IPT prin Centrul național de formare continuă a profesorilor, formatorilor, evaluatorilor externi și a tutorilor	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: CNDIPT, Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030 Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile

PRIORITATEA 2 : Creșterea participării și îmbunătățirea retenției în IPT

Obiective:	
Obiectivul 2.1: Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri cu accent pe cei din grupuri vulnerabile	
Obiectivul 2.2: Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră	
Indicatori de impact:	
Gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 15-18 ani în anul școlar 2025-2026 este de minim 80% față de în 77,9% anul școlar 2017-2018, la nivel regional	
Tinerii NEET cu nivel de educație 3-4, vocațional, reprezintă mai puțin de 4% din totalul tinerilor din grupa de vârstă 20 – 24 de ani, în anul 2026, față de 8,3% în 2017, la nivel național.	
Rata abandonului școlar la învățământul profesional, la nivel regional, maxim 2,5 % până în 2026, față de 4% în anul școlar 2017-2018, la nivel regional	
Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani) la nivel regional în anul 2026 este de maximum 12%, față de 16,3% în anul 2017, la nivel regional	
Obiectivul 2.1: Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri cu accent pe cei din grupuri vulnerabile	Preconțiții și riscuri Existența resurselor financiare CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Consiliile județene, Consiliile locale adoptă măsuri pentru facilitarea mobilității elevilor
Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic/dual de zi în anul școlar 2025-2026 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi	
Rezultate asociate acțiunilor:	Preconțiții și riscuri Existența resurselor financiare

A 15. Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin pentru continuarea studiilor în cadrul ÎPT A 16. Toți elevii din IPT beneficiază de facilități pentru transport A 17. Toți elevii cu CES sunt identificați și integrați în învățământ A 18. Elevii cu risc de abandon timpuriu identificați și sprijiniți prin asistență specializată și consiliere A 19. Programe pentru a doua șansă oferite pentru toți elevii care au abandonat învățământul obligatoriu			<i>Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri structurale</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 15. Acordarea sprijinului financiar tinerilor, din mediul rural și din medii defavorizate, populația romă, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau deficiențe, cuprinși în formarea profesională prin învățământul tehnologic în unitățile de învățământ profesional și tehnic	Anual	ISJ Bihor CLDPS privind monitorizarea acțiunii	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile
A 16. Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport)	Anual	ISJ Bihor, Consiliul județean, Consilii locale	Consiliile județene, Consiliile locale adoptă măsuri pentru facilitarea mobilității elevilor
A 17. Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în ÎPT	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	
A 18. Asistență specializată, consiliere și sprijin oferite familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu din IPT	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	
A 19. Organizarea programelor de șansa a doua pentru tinerii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	

Obiectivul 2.2: Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic/dual de zi în anul școlar 2025-2026 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi	Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare</i>
Rezultate asociate acțiunilor: A 20. Proiect de promovare și conștientizare a beneficiilor asupra dezvoltării carierei prin IPT, elaborat și implementat A 21. Acțiuni de consiliere și orientare profesională a elevilor din învățământul gimnazial și a părinților acestora A 22. Programe de formare profesională continuă pentru persoanele cu atribuții în domeniul informării, consilierii și orientării în carieră și a cadrelor didactice diriginți din învățământul gimnazial A 23. Acțiuni de informarea de către ISJ a tuturor unităților de învățământ gimnazial de posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții claselor a VIII-a în învățământul liceal tehnologic sau dual	Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare</i> <i>Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri structurale</i>

A 24. Derularea acțiunilor de orientare și consiliere a tuturor elevilor de clasa a VIII-a, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii și a oportunităților pentru carieră și pe continuare a pregătirii prin învățământul liceal tehnologic sau dual			
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 20. Dezvoltarea și implementarea unei strategii de promovare și conștientizare a beneficiilor asupra dezvoltării carierei, participării la programele de formare profesională inițială și continuă, recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: CNDIPT, Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030 Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile
A 21. Consiliere și orientare profesională a elevilor din învățământul gimnazial și a părinților acestora	Anual, conform Calendar	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	
A 22. Programe de formare profesională continuă pentru persoanele cu atribuții în domeniul informării, consilierii și orientării în carieră și a cadrelor didactice diriginți din învățământul gimnazial	Anual Noiembrie- Mai	ISJ Bihor	Implicarea unităților de învățământ
A 23. Derularea acțiunilor de informarea de către ISJ a unităților de învățământ gimnazial de posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții claselor a VIII-a în învățământul liceal tehnologic sau dual	Anual Februarie - Martie	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	Mentalitatea părinților
A 24. Derularea acțiunilor de orientare și consiliere a elevilor de clasa a VIII-a, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii și a oportunităților pentru carieră și pe continuare a pregătirii prin învățământul liceal tehnologic sau dual	Anual Noiembrie, Martie - Mai	ISJ Bihor, CJRAE Instituții implicate: unitățile de învățământ	

PRIORITATEA 3: Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT

Obiective:

Obiectivul 3.1: Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de formare profesională

Obiectivul 3.2 : Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a infrastructurii de formare profesională inițială

Indicatori de impact:

Gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 15-18 ani în anul școlar 2025-2026 este de minim 96% față de 92,3% în anul școlar 2017-2018, la nivel județean

Tinerii NEET cu nivel de educație 3-4, vocațional, reprezintă, la nivel național, mai puțin de 4% din totalul tinerilor din grupa de vârstă 20 – 24 de ani, în anul 2026, față de 8,3% în 2017, la nivel național

Rata abandonului școlar la învățământul profesional, maxim 2,5 % până în 2026, față de 4% în anul școlar 2017-2018, la nivel regional

Obiectivul 3.1: Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de formare profesională			Preconțiții și riscuri: Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR
Indicatori: Toate unitățile IPT dețin autorizația de funcționare în urma derulării acțiunilor de consolidare/ reabilitare/ modernizarea/ extindere a infrastructurii, până în anul 2026			
Rezultate asociate acțiunilor:			Preconțiții și riscuri: Autoritățile locale își asumă rolurile
A 25. PLAI cuprinde ierarhizarea unităților IPT, actualizată anual, pentru eficientizarea investițiilor în infrastructura educațională			
A 26. Numărul de unități IPT cuprinse anual în proiecte/programe de construcție/ consolidare/ reabilitare/ modernizare/ extindere a infrastructurii			
A 27. Toate unitățile IPT au infrastructura adaptată pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale, până în 2026			
A 28. Capacitatea de cazare în internate școlare crescută, în concordanță cu nevoile absolvenților învățământului gimnazial			
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Preconțiții și riscuri
A. 25. Ierarhizarea unităților IPT pentru eficientizarea investițiilor în infrastructura educațională	Anual – luna noiembrie	ISJ Bihor Instituții implicate: CLDPS	
A 26. Construcția/ consolidarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de formare profesională	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile
A 27. Adaptarea Infrastructurii unităților școlare IPT pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate etc.)	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile
A 28. Creșterea capacității de cazare în internate școlare, în concordanță cu nevoile absolvenților învățământului gimnazial	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile
Obiectivul 3.2: Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a infrastructurii de formare profesională inițială			Preconțiții și riscuri: Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU.
Indicatori: Toate unitățile IPT dispun cel puțin de dotările minimale în raport cu SPP, până în 2026			
Rezultate asociate acțiunilor:			Preconțiții și riscuri: Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU. Autoritățile locale își asumă rolurile CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU
A 31. Pentru toate unitățile IPT sunt identificate nevoile de dotări în raport cu SPP			
A 32. Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a unităților IPT			
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Preconțiții și riscuri

A 31. Identificarea nevoilor de dotări a unităților IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Implementarea unui proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile
A 41. Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a unităților IPT	Anual	Responsabil: autorități locale	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU. Autoritățile locale își asumă rolurile
	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Implementarea unui proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile